

Eiropas
Komisija

[2016. GADA PAVASARIS ▶ NR. 56]

panorama

inforegio

▶ Koordinēti centieni finansējuma nodrošināšanai

Atbalsts ES ieguldījumiem

- ▶ Dzīves kvalitāte Eiropas pilsētās
- ▶ Pārvaldības rīks zināšanu apmaiņai
- ▶ Pārrobežu šķēršļu likvidēšana

Reģionālā
politika un
pilsētpolitika

▶ **IEVADRAKSTS** 3

Korina Krecu (Corina Crețu), Eiropas Reģionālās politikas komisār

▶ **ŠĶĒRŠĻU PĀRVARĒŠANA
PIEROBEŽAS REĢIONOS** 4

▶ **TURĪNAS PILSĒTVIDES PĀRVĒRTĪBAS** 6

▶ **EIROPAS STRUKTURĀLIE UN INVESTĪCIJU
FONDI UN EIROPAS STRATĒGISKO
INVESTĪCIJU FONDS** 8

▶ **ES STRATĒGIJAS ALPU REĢIONAM (EUSALP)
VĒRIENĪGIE MĒRĶI** 11

▶ **DARBA GRUPA VEICINA ES FINANSĒJUMA
LABĀKU IZMANTOŠANU** 14

▶ **VAI ESAT IEGUVIS MEKLĒTĀS ZINĀŠANAS?** 16

▶ **INTEGRITĀTES PAKTI STIPRINA CĪŅU PRET
KRĀPŠANU UN KORUPCIJU** 18

▶ **VIENKĀRŠIEM VĀRDIEM** 20

▶ **APSEKOJUMA POZITĪVIE REZULTĀTI PAR
DZĪVI EIROPAS PILSĒTĀS** 24

▶ **EIROPAS KOHĒZIJAS POLITIKA SPĀNIJĀ** 32

▶ **SOCIĀLĀ PROGRESA MĒRĪŠANA** 34

▶ **PROJEKTS "PASAULES PILSĒTAS"** 36

▶ **DZELZCEĻA PASAŽIERU
PĀRVADĀJUMU ANALĪZE** 38

▶ **PASTAIGA PARKĀ** 40

▶ **JAUNUMI [ĪSUMĀ]** 42

▶ **SVEICIENS IQ-NET GADADIENĀ!** 44

▶ **PROJEKTU PIEMĒRI NO SPĀNIJAS,
APVIENOTĀS KARALISTES, GRIEKIJAS,
LATVIJAS/LIETUVAS UN SLOVĒNIJAS/
HORVĀTIJAS** 47

▶ **PROGRAMMA** 52

Fotogrāfijas (lappuses):

Vāks: Urban Barriera
2., 6., 7. lpp: © Urban Barriera
2., 22. lpp: © SEUPB
2., 48. lpp: © SSC
2., 51. lpp: © MatrixPack
3., 4., 15., 17., 18., 36., 42. lpp: © Eiropas Komisija
13., 35., 39., 41. lpp: © EuroGraphics Association for the administrative boundaries
21. lpp: HyWay project/© Pierre Jayet
23. lpp: iStock © Kerstin Waurick
44., 45. lpp: © IQ-Net
47. lpp: © M. Sanchez
49. lpp: © Jelgava City Council
50. lpp: iStock © Steve Debenport

Šis žurnāls ir iespiests uz pārstrādāta papīra angļu, franču, vācu, bulgāru, grieķu, spāņu, itāliešu, poļu un rumāņu valodā. Tas ir pieejams 22 valodās tīmekļa vietnē http://ec.europa.eu/regional_policy/lv/information/publications/panorama-magazine/

Šī izdevuma saturs pabeigts 2016. gada martā.

JURIDISKS PAZIŅOJUMS

Ne Eiropas Komisija, ne arī kāda cita persona, kas rīkojas tās vārdā, nevar būt atbildīga par to, ka šajā publikācijā ietvertā informācija var tikt izmantota, kā arī par kļūdām, kas var rasties, neraugoties uz rūpīgu sagatavošanu un pārbaudi. Šajā publikācijā paustais viedoklis nav uzskatāms par Eiropas Komisijas viedokli.

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2013. gads

ISSN 1725-8235

© Eiropas Savienība, 2016

Pārpublicēšana ir atļauta, norādot avotu.

(*) Tiesības izmantot konkrētus attēlus attiecas tikai uz Panorama publikāciju (56. izdevumu), un tos nedrīkst izmantot citos nolūkos; Panorama 56. izdevuma un tā tulkoto versiju kontekstā attēlus drīkst reproducēt, bet tos nedrīkst reproducēt citiem mērķiem.

Lai izmantotu un/vai pārpublicētu materiālu, par kuru norādīts, ka autortiesības pieder trešajai pusei, jāsaņem atļauja no autortiesību subjekta(-iem).

Printed in Belgium

▶ IEVADRAKSTS

Corina Crețu

Eiropas reģionālās politikas komisāre

Laikā, kad migrācija pastāvīgi ir viens no aktuālākajiem tematiem plašsaziņas līdzekļos gan Eiropā, gan ārpus tās, un Eiropas līderi steidzami meklē risinājumu bēgļu krīzei, Eiropas Komisija piedāvā vairāk finansējuma ārkārtas situācijām. Ierosināto ārkārtas palīdzības instrumentu dalībvalstis ir uzņēmušas atzinīgi kā ātrāku veidu, kā sniegt atbalstu valstīm, kuras saskaras ar šo dilemmu.

Liela nozīme migrācijas jautājumu risināšanā ir arī kohēzijas politikai, kas sniedz būtisku finansējumu efektīvai integrācijas politikai izglītības, nodarbinātības, mājokļu un diskriminācijas novēršanas jomās. Pagājušajā septembrī dalībvalstis tika mudinātas pārskatīt to struktūrfondu programmas un vajadzības gadījumā tās mainīt, lai atbalstītu ar migrāciju saistītus pasākumus. Piemēram, Itālija 2007.–2013. gada periodā programmās ir pārplānojusi EUR 220 miljonus, lai risinātu vairākas ārkārtas problēmas (sākotnējā izmitināšana, glābšana, patruļkuģi).

Gudri tēriņi

Lai palīdzētu dalībvalstīm kohēzijas politikas finansējumu izmantot vislabākajā iespējamajā veidā un risināt ar īstenošanu saistītās problēmas, Eiropas Komisija piedāvā vairāku veidu atbalstu.

Par to vairāk uzzināsiet, šajā izdevumā izlasot par ekspertu informācijas apmaiņas sistēmu TAIX-REGIO-PEER-2-PEER (kas pārvaldes iestādēm ļauj apmainīties ar zināšanām un paraugpraksi visos ES reģionos), integritātes pakta iniciatīvu (kuras mērķis ir uzlabot pārredzamību, pārskatatbildību un labu pārvaldību publiskajos iepirkumos) un Labākas īstenošanas darba grupu (kas sniedz individuāli pielāgotu atbalstu astoņām dalībvalstīm, kuras saskaras ar īpašām grūtībām saistībā ar kohēzijas politikas līdzekļu izmantošanu).

Nesen ir arī aizsākta īpaša iniciatīva, kas paredzēta reģioniem ar ļoti lēnu izaugsmi. Komisija sadarbojas ar valstu un reģionālajām iestādēm, sniedzot analīzes, zināšanas un konsultācijas, lai noteiktu šo reģionu vājās vietas. Rumānija un Polija būs pirmās valstis, kur šī iniciatīva tiks ieviesta.

Nesen tiešsaistes platformā (<https://ec.europa.eu/futurium/en/simplify-esif>) ir arī publicēts pirmais secinājumu un ieteikumu kopums, ko sagatavojusi augsta līmeņa ekspertu darba grupa jautājumos par ESIF atbalsta saņēmēju uzraudzības vienkāršošanu.

Potenciāla pilnvērtīga izmantošana

Visā ES ekonomikas krīzei ir bijusi liela ietekme uz ieguldījumu samazināšanos infrastruktūrā, inovācijā un MVU. Eiropas strukturālie un investīciju fondi un Eiropas Stratēģisko investīciju fonds ir daļa no koordinētiem centieniem, kuru mērķis ir novērst šo ieguldījumu nepietiekamību un stiprināt konkurētspēju. No ESI fondiem projektus finansē ar dotācijām un ar finanšu instrumentiem, savukārt ESIF ar Eiropas Investīciju bankas starpniecību nodrošina riska finansēšanas instrumentus. Aicinu jūs ieskatīties rakstā, kurā sniegts pārskats par ESIF un ESI fondu iespējamajām kombinācijām.

► ŠĶĒRŠĻU PĀRVARĒŠANA PIEROBEŽAS REĢIONOS

623 ATBILDES REĢIONĀLĀS POLITIKAS UN PILSĒTPOLITIKAS ĢENERĀLDIREKTORĀTA TIEŠSAISTES SABIEDRISKAJĀ APSPRIEŠANĀ

Iedzīvotāji, uzņēmumi un valstu iestādes sniedza savas atbildes Eiropas Komisijas apspriešanas procedūrā, kuras mērķis bija novērtēt atlikušos šķēršļus sadarbībai ES pierobežas reģionos. Šī tiešsaistes apspriešana deva iedzīvotājiem iespēju norādīt uz šķēršļiem, ar kuriem tiem nācies saskarties, un piedāvāt savus risinājumus.

Apsekojums “Šķēršļu pārvarēšana pierobežas reģionos” tika veikts laikposmā no 2015. gada septembra līdz decembrim. Tajā varēja piedalīties visi iekšējie ES pierobežas reģioni, kā arī pierobežas apgabali starp ES valstīm un EBTA/EEZ valstīm. Kopumā tika saņemtas 623 atbildes.

Respondentiem cita starpā tika lūgts norādīt būtiskākos šķēršļus viņu reģionā un ierosināt veidus, kā tos vislabāk pārvarēt. Lai sniegtu vispārēju pārskatu, anketā vispirms tika piedāvātas vairākas izskatāmās kategorijas: apgrūtināta fiziska piekļūšana, valodas barjeras, neuzticēšanās, juridiski un administratīvi šķēršļi, ekonomiskās atšķirības, sociālās un kultūras atšķirības un publisko iestāžu vēlme sadarboties. Pēc tam respondenti varēja atlasīt ne vairāk kā trīs no šiem šķēršļiem un sīkāk aprakstīt to ietekmi uz viņu ikdienas dzīvi un piedāvāt risinājumus šo šķēršļu novēršanai.

Pierobežas apgabalu iedzīvotāji — dzīve sarežģītos apstākļos

Rezultāti rāda, ka katrs otrais respondents bija norādījis, ka attiecīgajā reģionā pastāv juridiskie un administratīvie šķēršļi. Šajā saistībā lielākās problēmas bija nodarbinātības tiesību akti, nodokļi, kvalifikāciju atzīšana, sociālais nodrošinājums un veselības aprūpes pieejamība.

Valodas barjeras un apgrūtināta fiziska piekļūšana bija attiecīgi otrais un trešais visbiežāk minētais šķērslis. To likvidēšana ir uzskatāma par pamatnosacījumu, lai veidotu ciešāku sadarbību starp pārrobežu kaimiņiem. Tādējādi rezultāti liecina par nepieciešamību turpināt uzlabot pārrobežu mobilitātes iniciatīvas un veicināt valodu apguvi.

Lai gan valodas barjeras tika norādītas atsevišķā kategorijā, tās apsekojumā tika minētas arī kā transversāla tēma. Vairāki respondenti norādīja, ka šķēršļi, ar kuriem nākas saskarties iedzīvotājiem un organizācijām, izriet vienkārši no kaimiņvalstu valodu nezināšanas, tāpēc ir grūti piekļūt svarīgai informācijai robežas otrā pusē. Valoda ir arī būtisks šķērslis sociālo un kultūras saikņu veidošanai starp valstīm — to var novērst, turpinot veicināt tādas iniciatīvas kā studentu apmaiņu.

Rezultāti arī atklāj, ka daži šķēršļi ir kompleksi un daudzšķautņaini pēc būtības un tos ietekmē vairāki faktori. Piemēram, pārrobežu transporta sistēmas trūkumu nebūt nerada fiziskā nepieejamība — tam par iemeslu var būt arī tehnisko standartu nepietiekama saskaņošana. Tas var radīt praktiskas problēmas, piemēram, nepieciešamību robežpunktā pārsēsties citā vilcienā, jo kaimiņvalstīs ir atšķirīgs sliežu ceļu platums.

Kopīgs darbs pie pierobežu reģionu potenciāla pilnvērtīgas izmantošanas

Kā pozitīva un rosinoša iezīme minams fakts, ka neuzticēšanās nav bieži minēts šķērslis. Tas norāda, ka pastāv potenciāls attīstīt ciešākas sociālās, ekonomikas un kultūras saiknes starp kaimiņvalstu kopienām. Tomēr daudzi respondenti arī uzskata, ka pierobežu teritoriju publiskās iestādes varētu pielikt lielākus pūliņus, lai veidotu kopīgu sadarbību — biežāk

par šķērslī tika uzskatīts šādas sadarbības trūkums kā tāds. Lai gan šādi viedokļi var būt visai subjektīvi, tomēr šķiet, ka, piemēram, pašvaldībām un reģioniem ir jādara vairāk, lai uzlabotu informētību par to pārrobežu attiecību attīstīšanas centieniem.

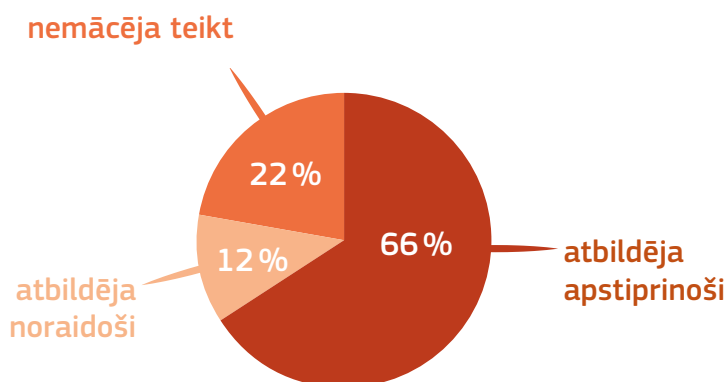
Visbeidzot, šos rezultātus var uztvert kā skaidru signālu, ka respondenti patiesībā vēlas aktīvāku, nevis pasīvāku pārrobežu sadarbību. Ievērojams skaits risinājumu robežu šķēršļu novēršanai liecina arī par to, ka vēl liels darbs jāveic, lai pārvarētu vai vismaz mazinātu lielāko daļu pašlaik pastāvošo šķēršļu.

Nākamie soļi

Šī apspriešana tika organizēta kā daļa no plašākas iniciatīvas, kas pazīstama kā pārrobežu reģionu sadarbības analīze. Šīs analīzes pamatā ir padziļināts pētījums par juridiskajiem un administratīvajiem šķēršļiem, kas joprojām negatīvi ietekmē pārrobežu sadarbību, un papildus vispārējam šķēršļu uzskaitījumam tiks veikta vairāku gadījumu izpēte, lai izceltu šos šķēršļus. Turklāt Briselē tika organizēti vairāki semināri ar ieinteresēto personu piedalīšanos, lai apspriestu šajā analīzē gūtos rezultātus. Šādi semināri tiks rīkoti arī turpmāk.

Progresā panākšana

Respondentiem tika jautāts: vai pēdējā desmitgadē jūsu reģionā ir uzlabojusies pārrobežu sadarbība?

KOPĪGI CENTIENI ŠĶĒRŠĻU LIKVIDĒŠANAI

Visā ES iedzīvotāji un organizācijas smagi strādā, lai pārvarētu šķēršļus un uzlabotu pārrobežu integrāciju un sadarbību. Viens no instrumentiem, kas to atbalsta, ir Eiropas teritoriālā sadarbība jeb Interreg.

Īpaša ekspertu grupa izskatīja problēmas, ar kurām iedzīvotāji saskaras, dodoties uz darbu pāri Dienviddānijas un Ziemeļvācijas robežai. Projektā Pontifex Bridge Builder, kas Dienviddānijas-Šlēsvīgas 2007.–2013. gada KERN darbības programmas ietvaros saņēma finansējumu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF), tika analizēti šķēršļi mobilitātei, piemēram, nodokļi, sociālais nodrošinājums un noteikumi par uzturēšanos. Šis projekts ļāva precizēt vairākus jautājumus, tai skaitā attiecībā uz lēmumu, ka Dānijas valdībai migrējošiem darba ņēmējiem ir jāmaksā bērnu pabalsti pilnā apmērā.

Citā ERAF atbalstītā projektā tika iesaistītas publiskās iestādes un transporta operatori no piecām Centrāleiropas valstīm, lai izstrādātu satiksmes informācijas sistēmu. Izmantojot Centrāleiropas darbības programmas (2007.–2013. g.) finansējumu, partneri no Austrijas, Čehijas Republikas, Ungārijas, Itālijas un Slovākijas sadarbojās, lai izstrādātu EDITS — Eiropas Digitālo satiksmes infrastruktūras tīklu viedajām transporta sistēmām. Tas ir pirmais gadījums Eiropā, kad operatori no kaimiņvalstīm ir apvienojuši spēkus, lai apmainītos ar satiksmes datiem, lai ceļotājiem sniegtu precīzus pakalpojumus un informāciju pāri robežām.

▶ PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

Pārrobežu reģionu sadarbības analīze:
<http://europa.eu/!yB46tJ>

Apspriešanas konteksts: <http://europa.eu/!nM97GC>

Projekts Pontifex Bridge Builder:
<http://europa.eu/!mH96DX>

EDITS: <http://europa.eu/!CG48Cm>

► TURĪNAS PILSĒTVIDES PĀRVĒRTĪBAS

► Uzmanību piesaistošs veids, kā vecām ēkām visā pilsētā piešķirt jaunu izskatu

Itālijā īstenotās pilsētvides reģenerācijas programmas **Urban Barriera** mērķis bija sekmēt jaunu attīstību **Barriera di Milano** — vēsturiskā rajonā Turīnas ziemeļos. Skaidro Ilda Kurti (**Ilda Curti**), Turīnas pilsētas padomniece ES fondu un pilsētvides atjaunošanas jautājumos.

Barriera di Milano atrodas tajā pilsētas daļā, kurā vienmēr ir pastāvējušas sarežģīti risināmas problēmas saistībā ar tās sociālo un demogrāfisko sastāvu, vēsturiski izveidojušos zaļo zonu trūkumu un pamestām rūpniecības ēkām, kas raksturīgas 20. gadsimta sākuma industriālajām pilsētām.

Reģenerācijas programmu finansēja no Turīnas pilsētas, Pjemontas reģiona un ES Eiropas Reģionālās attīstības fonda programmas 2007.–2013. gadam līdzekļiem. Tajā tika izmantota integrēta pieeja fizisko, ekonomisko un sociālo problēmu risināšanai, sekmējot sadarbību un produktīvu mijiedarbību starp visiem atjaunošanas procesā iesaistīta-

jiem aktīvajiem dalībniekiem un līdzekļu saņēmējiem (valsts pārvalde, pašvaldību teritorijas, apvienības, iestādes, iedzīvotāji, uzņēmēji utt.).

Urban Barriera ir jaunākā reģenerācijas programma, ko īsteno Turīnā un kas ir smēlusies zināšanas bagātīgajā un visai ievērojamajā pieredzē, kas jau kopš 20. gadsimta 90. gadu vidus gūta, īstenojot citus projektus, piemēram, projektu *The Gate*, kas tika īstenots *Porta Palazzo* (1997.–2001. gadā) un projektu *Urban II*, kas tika īstenots *Mirafiori Nord* (2001.–2007. gadā).

Programmu *Urban Barriera di Milano*, kas izmaksāja EUR 35 miljonus, izstrādāja Turīnas pilsēta, un ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF 2007.–2013. gads) starpniecību tam tika piešķirti EUR 20 miljoni no Pjemontas reģiona. Pārējais finansējums īpašu iekļaušanās pasākumu īstenošanai nāca no pašvaldību līdzekļiem vai papildu nolīgumiem ar valsti vai reģionu.

CITTA' DI TORINO

Resursu apvienošana

Programma *Urban Barriera* oficiāli tika uzsākta 2011. gada pirmajā ceturksnī, un nupat tā ir noslēgusies. Programmas īstenošanas procesā bija ielānāti **trīsdesmit četri īpaši iejaukšanās pasākumi**, kuros bija iesaistīti Turīnas pilsētas tehniskie darbinieki, iestāžu ieinteresētās personas un vietējās apvienības, kā arī iedzīvotāji, kas aktīvi piedalījās dažādos plānošanas procesos un sniedza sociālo atbalstu.

Programma ir palīdzējusi sasniegt rezultātus dažādos līmeņos: **fiziskie un vides aspekti** (pamesto ēku atjaunošana un to jauno funkciju definēšana, sabiedrisko vietu un zaļo zonu restrukturizācija, pasākumi saistībā ar ilgtspējīgas mobilitātes nodrošināšanu utt.); **ekonomiskie un nodarbinātības aspekti** (pasākumi bija orientēti uz atbalsta sniegšanu MVU un vietējiem uzņēmumiem, bezdarbnieku un jauniešu bezdarbnieku apmācīšanu utt.); **sociālie un kultūras aspekti**; kā arī aktīvi **komunikācijas pasākumi** un sociālais **atbalsts**.

Programmas vadīšana tika uzticēta *Barriera di Milano* Pilsētvides komitejai, ko atbalstīja Turīnas pilsēta un dažas tās partneriastādes. Komiteja koordinēja darbības, nodrošināja visa veida līdzdalību un sadarbību un sniedza informāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu, ka visa attiecīgā teritorija gūst labumu no reģenerācijas iniciatīvas un tiek iesaistīta šajā procesā.

► Lielas pārmaiņas Parco Spina 4

► PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

Lai gūtu plašāku priekšstatu par *Urban Barriera di Milano* programmu, apmeklējiet tīmekļa vietni:

<http://europa.eu/ldg63bB>

<http://www.comune.torino.it/urbanbarriera/bm~doc/mappa-interventi-urban-def-copy.pdf>

► EIROPAS STRUKTURĀLIE UN INVESTĪCIJU FONDI UN EIROPAS STRATĒGISKO INVESTĪCIJU FONDS

KOORDINĀCIJAS, SINERĢIJAS UN PAPILDINĀMĪBAS NODROŠINĀŠANA

Kādēļ Eiropas līmenī ir nepieciešami koordinēti centieni novērst investīciju apjoma samazināšanās tendenci Eiropā?

Globālā ekonomikas un finanšu krīze izraisīja strauju investīciju apjoma samazināšanos Eiropā, tādējādi kavējot būtisku investīciju veikšanu infrastruktūrā un inovācijā un MVU finansēšanu. Investīciju apjoms Eiropā patlaban ir par 15% mazāks nekā pirms krīzes.

Nepieciešamība pēc investīcijām ir ievērojama, un likviditāte ir pieejama, taču daudzas potenciālās investīcijas netiek veiktas dažādu finansiālu un ar nefinansiālu barjeru dēļ. Ekonomikas svārstīguma, kā arī tiesiskās un cita veida nenoteiktības dēļ investoru uzticība tirgum ir zema.

Eiropai ir jānovērš šī investīciju atšķirība, lai atgūtos no krīzes un stiprinātu savu konkurētspēju pasaulē. Tādēļ, lai Eiropa virzītos uz ekonomikas atveseļošanu, ir nepieciešami kolektīvi centieni Eiropas līmenī. Šajā kontekstā Komisija nolēma novērst šo investīciju atšķirību, uzsākot īstenot Eiropas Investīciju plānu.

Kas ir Eiropas Stratēģisko investīciju fonds?

Eiropas Stratēģisko investīciju fonds (ESIF) ir Eiropas Investīciju plāna pirmais pīlārs. Eiropas Komisija un Eiropas Investīciju bankas (EIB) grupa izveidoja ESIF, lai palīdzētu novērst investīciju atšķirību Eiropas Savienībā, stratēģiskām investīcijām mobilizējot privātu finansējumu.

Ar ESIF atbalstu EIB grupa nodrošina finansējumu ekonomiski un tehniski dzīvotspējīgiem projektiem, kā arī projektiem, kuriem ir augstāks risks nekā parastajām EIB darbībām. Akcentētas tiek šādas galvenās nozares: i) transports, enerģētika un digitālā

ekonomika; ii) vide un resursefektivitāte; iii) cilvēkkapitāls, kultūra un veselība; iv) pētniecība, izstrāde un inovācija; v) atbalsts MVU un uzņēmumiem ar vidēji lielu kapitālu.

ESIF var finansēt investīciju platformas, novadīt finansiālu ieguldījumu uz vairākiem investīciju projektiem, kam tematiski vai ģeogrāfiski ir kas kopīgs, kā arī veikt darījumus ar valsts attīstību veicinošajām bankām (VAVB).

Kas ir Eiropas strukturālie un investīciju fondi?

Ir pieci Eiropas strukturālie un investīciju fondi (ESI fondi):

- Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF);
- Eiropas Sociālais fonds (ESF);
- Kohēzijas fonds;
- Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA);
- Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds (EJZF).

Šiem fondiem ir kopīgs tiesiskais regulējums (Kopīgo noteikumu regula), taču uz tiem attiecas arī atsevišķas katram fondam paredzētas regulas. ESI fondi dod būtisku ieguldījumu ES izvirzīto gudras, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes mērķu sasniegšanā. 2014.–2020. gada periodā 500 programmās tiks ieguldīti EUR 454 miljardi, kas būs orientēti uz stratēģiskām izaugsmi veicinošām jomām, galvenokārt uz pētniecību, izstrādi un inovāciju, MVU atbalstīšanu, mazoglekļa ekonomiku un informācijas un komunikāciju tehnoloģijām.

ESI fondu līdzekļi tiek piešķirti ar valstu līdzfinansētu daudzgadu programmu starpniecību, tos apstiprina Komisija un dalītā pārvaldībā īsteno dalībvalstis un to reģioni. Par ESI fondu atbalstītu projektu izraudzīšanos, īstenošanu un pārraudzīšanu ir atbildīgas pašvaldības.

Reformētajam ESI fondu regulējumam 2014.–2020. gadam ir plašāks tvērums, tas attiecas ne vien uz dotācijām, bet arī uz finanšu instrumentiem.

Kādas ir galvenās atšķirības starp Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem un Eiropas Stratēģisko investīciju fondu?

Atšķiras riska profils, kritēriji un mērķu sasniegšanas veids. No struktūrfondiem projektus iespējams finansēt ar dotācijām un ar finanšu instrumentiem, un tie ir daļa no programmām, ko īsteno dalībvalstu vadošās iestādes. ESIF ar Eiropas Investīciju bankas starpniecību nodrošina riska finansēšanas instrumentus (nevis dotācijas), kuriem nav noteiktas nekādas ģeogrāfiskas vai nozaru kvotas, bet kuri ir balstīti uz tirgus pieprasījumu pēc finansējuma, kas nepieciešams investīciju veikšanai.

Kādas ir ESIF un ESI fondu savstarpēji papildinošas izmantošanas sniegtās priekšrocības?

ESI fondi un ESIF var palīdzēt kolektīvos un koordinētos centienos novērst investīciju līmeņa pazemināšanos visā Eiropā vai kādā konkrētā reģionā.

ESI fondi un ESIF, viens otru papildinot un piesaistot maksimālu privāto līdzekļu apjomu, var mobilizēt papildu investīcijas. Šie fondi ir veidoti atšķirīgi, taču attiecībā uz nolūku, modeli un tiesisko regulējumu tie viens otru papildina. Tie pastiprina viens otra darbību. Atkarībā no konkrētās investīcijas tos var kombinēt vairākos veidos. Īpaši izdevīgi ESI fondus kombinēt ar ESIF var būt dažām tādām valstīm vai nozarēm, kur ESI fondi paver plašas iespējas un kur viens pats ESIF vēl nav pilnībā mobilizēts.

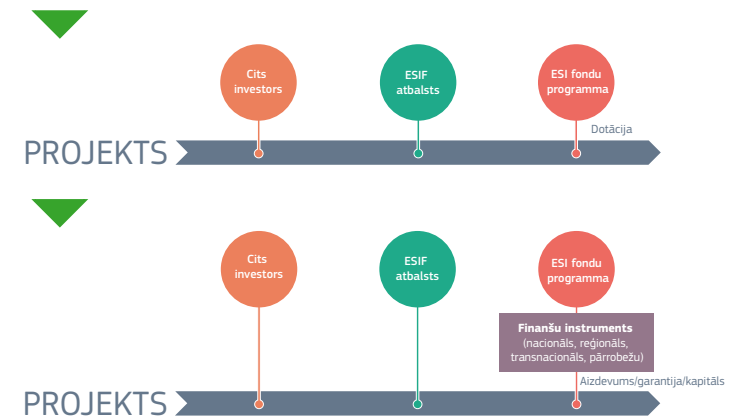
Gan ESIF, gan ESI fondu finansējumu ir tiesīgs saņemt jebkurš projekts, kas ir ekonomiski un tehniski dzīvotspējīgs, kam ir potenciāls pozitīvi ietekmēt izaugsmi un nodarbinātību Eiropas Savienībā un kas atbilst Eiropas Savienības politikai.

Reģionālās pašvaldības varēs panākt papildu ietekmi ar ESIF līdzieguldījumu palīdzību (ESIF ieguldījums un jebkura cita ESIF piesaistīta investora sniegtais līdzieguldījums). Reģionālie līdzekļu piešķirumi ne vien nodrošina ESIF investīciju veikšanu, bet arī sniedz katram reģionam (saskaņā ar tā reģionālo programmu) iespēju piesaistīt šim reģionam ESIF investīcijas.

Kādos dažādos veidos ESI fondus var kombinēt ar ESIF?

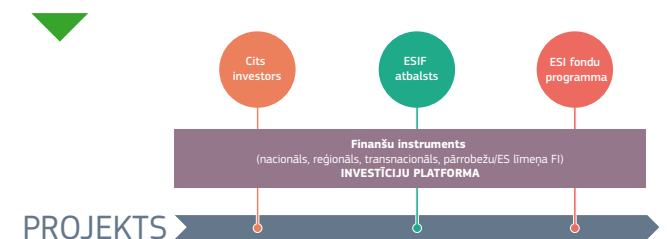
ESI fondus var kombinēt ar ESIF dažādos veidos:

1. ESI fondus var kombinēt ar ESIF **tiešā veidā projektu līmenī:**

Atbilstīgais projekts saņem finansējumu no ESI fondu programmas (dotācijas veidā vai ar finanšu instrumenta starpniecību), no ESIF un, iespējams, arī no citiem ESI fondu un ESIF piesaistītiem investoriem.

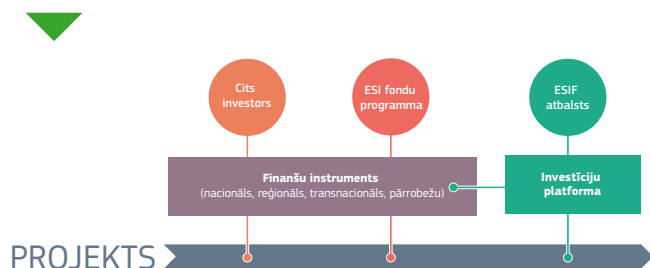
2. ESI fondus ar ESIF var kombinēt **investīciju platformu līmenī:**

Vadošā iestāde var izvēlēties izveidot jaunu investīciju platformu (to uzskata par finanšu instrumentu), kurā ESIF un citi investori varētu ieguldīt savus līdzekļus, un tas varētu būt arī daudzpakāpju fonds.

Vēl viena iespēja ir vadošajai iestādei ieguldīt ESI fondu programmas līdzekļus esošā investīciju platformā (to uzskata par finanšu instrumentu), kas ar ESIF līdzekļu palīdzību izveidota valsts, reģionālā, starptautiskā vai pārrobežu līmenī. Šī investīciju platforma ESIF un atsevišķu ESI fondu programmu līdzekļus tad investētu projektos (var piedalīties arī citi investori).

3. ESI fondus var kombinēt ar **ESIF atbalstu (novirzot to caur investīciju platformu)** finanšu instrumentu vai projektu līmenī:

Saskaņā ar šo scenāriju vadošā iestāde izveido finanšu instrumentu, kurā kā investors ir iesaistīta investīciju platforma, kas izveidota ar ESIF atbalstu. Var piedalīties arī citi investori. Šis finanšu instruments ESIF un atsevišķu ESI fondu programmu līdzekļus tad investētu projektos (var piedalīties arī citi investori).

Vēl viena iespēja varētu būt ar ESIF atbalstu izveidotas investīciju platformas īstenoti intervences pasākumi tieši projektu līmenī, izskatot katru darījumu atsevišķi.

Vai ESI fondi var dot ieguldījumu ESIF?

ESI fondu programmu līdzekļus nevar tieši novirzīt uz ESIF.

Vai ESIF līdzekļus var izmantot kā valsts līdzfinansējumu ESI fondu programmā?

ESIF būtība un struktūra ir tāda, ka tā atbalstu kādam projektam nevar uzskatīt par valsts līdzfinansējumu ESI fondu programmai.

Tomēr valsts līdzfinansējumu ESI fondu programmai varētu nodrošināt, izmantojot kādu citu EIB/EIF finanšu produktu — strukturālās programmas aizdevumu vai intervenci projekta līmenī.

Ir arī iespējams, ka noteiktos apstākļos par valsts līdzfinansējumu ESI fondu programmai var uzskatīt jebkādas papildu līdzekļus, attiecībā uz kuriem kombinētie ESI fondu un ESIF intervences pasākumi tiek izmantoti sviras efekta panākšanai un ieguldījumu ķēdes aizsākšanai.

Kā uz ESI fondu kombinēšanu ar ESIF attiecas noteikumi par valsts atbalstu?

ESIF līdzekļu piešķiršana nav valsts atbalsts, un ES noteikumi par valsts atbalstu uz to neattiecas. Ja ESI fondu līdzekļi uzņēmumiem nav piešķirti uz tirgus noteikumu pamata, līdzekļu piešķiršanu var uzskatīt par valsts atbalstu, ko savukārt reglamentē attiecīgie ES noteikumi.

ESI fondu līdzekļu piešķiršanu, kurā ir ietverts valsts atbalsts, Komisija novērtēs, pamatojoties uz modernizēto valsts atbalsta tiesisko regulējumu. Lai atvieglotu ESIF līdzekļu izmantošanu, Komisija ESI fondu piešķiršanas atbilstību noteikumiem par valsts atbalstu novērtēs prioritāri un ātrās procedūras kārtībā (sešu nedēļu laikā pēc pilnīgas informācijas saņemšanas).

Kur projektu virzītāji var saņemt palīdzību priekšlikumu izstrādē?

Projektu virzītājiem visā pilnībā būtu jāizmanto Eiropas Investīciju konsultāciju centrs, kas ir ceļš uz tehniskām un administratīvām konsultācijām un atbalstu investīciju jautājumos. Šis Eiropas Komisijas un Eiropas Investīciju bankas kopīgi izveidotais centrs palīdz publiskām iestādēm un projektu virzītājiem apzināt, noteikt par prioritāti, sagatavot, strukturēt un īstenot stratēģiskus projektus un efektīvāk izmantot ES līdzekļus, mobilizējot privāto kapitālu. Šajā vienas pieturas aģentūrā ietilpst arī "fi-compass" — dienests, kas konsultē par ESI fondu finanšu instrumentiem.

Turklāt tagad ir pieejams Eiropas Investīciju projektu portāls (EIPP) — pilnīgi jauns tīmekļa portāls, kas Eiropas Savienībā bāzētiem publiskiem un privātiem projektu virzītājiem nodrošina iespēju sasniegt potenciālos ieguldītājus visā pasaulē. Portālu uztur Eiropas Komisija, un tas tika izveidots, reaģējot uz investoru vēlmi vienā centralizētā platformā aplūkot lielāku skaitu potenciālo ES investīciju iespēju.

► **PLAŠĀKA INFORMĀCIJA**
<http://europa.eu/!DT39vF>

▶ ES STRATĒGIJAS ALPU REĢIONAM (EUSALP) VĒRIENĪGIE MĒRĶI

ES AIZSĀK STRATĒGIJU PĀRTIKUŠĀKAM, VIDEI DRAUDZĪGĀKAM UN LABĀK SAVIENŌTAM ALPU MAKROREĢIONAM

EUSALP mērķis ir stimulēt novatorisku un ilgtspējīgu izaugsmes modeli Alpu makroreģionā, sniedzot labumu septiņām valstīm un vairāk nekā 70 miljoniem šīs teritorijas iedzīvotāju.

2015. gada jūlijā pieņemtā un 2015. gada novembrī Eiropas Savienības Padomē apstiprinātā EUSALP ir ES “makroreģionāla stratēģija” — integrēta sistēma, ko var atbalstīt ar Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem (ESI fondiem), kā arī citiem fondiem, lai risinātu kopīgas problēmas, ar kurām saskaras dalībvalstis un trešās valstis, kas atrodas vienā ģeogrāfiskajā teritorijā. Paredzams, ka rezultātā reģions gūs labumu no ciešākas sadarbības, kas veicinās ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju.

Stratēģija Alpu reģionam ir paredzēta vienam no lielākajiem ekonomiskajiem un ražošanas reģioniem Eiropā, kuru veido piecas ES valstis (Austrija, Francija, Vācija, Itālija un Slovēnija) un divas ārpusvienības valstis (Šveice un Lihtenšteina) — kopā 48 reģioni. Kopumā EUSALP ietekmēs 70 miljonus cilvēku, kuri dzīvo un strādā Alpu reģionā — no stratēģijas labumu gūs valsts pārvaldes iestādes, universitātes, pētniecības centri, MVU, pilsoniskā sabiedrība, privātais sektors un starptautiskie investori. Turklāt ar EUSALP uzlabotie pakalpojumi un dzīves kvalitāte arī dos labumu miljoniem tūristu, kuri katru gadu apmeklē šo teritoriju.

Kāpēc EUSALP?

Septiņu valstu iedzīvotāji, uzņēmumi un pašvaldību iestādes saskaras ar līdzīgām problēmām reģionos:

- ▶ **ekonomikas globalizācija**, kas apdraud teritorijas konkurētspēju un inovāciju;
- ▶ **demogrāfiskās tendences**, ko raksturo sabiedrības novecošana un jauni migrācijas modeļi;
- ▶ **klimata pārmaiņas**, kas negatīvi ietekmē vidi, bioloģisko daudzveidību un dzīves apstākļus;

▶ **enerģētikas nozares problēmas** Eiropas un globālā mērogā;

▶ **mobilitāte**, ņemot vērā īpašo ģeogrāfisko novietojumu kā Eiropas tranzīta reģionam, kā arī teritoriju ar unikālām ģeogrāfiskām un dabas iezīmēm.

EUSALP galvenais mērķis ir veicināt ilgtspējīgu ekonomisku un sociālu labklājību Alpu reģionā ar izaugsmes un darbvietu radīšanas palīdzību, uzlabojot tā pievilcīgumu, konkurētspēju un savienojamību. Ne mazāk svarīgs ir mērķis vienlaikus aizsargāt vidi un nodrošināt veselīgas un līdzsvarotas ekosistēmas.

Alpu reģiona stratēģijas galveno pievienoto vērtību rada jauna veida attiecības starp pilsētu, piekalņu un kalnu teritorijām.

Kā tā darbojas?

Alpu reģiona stratēģijas pamatā ir vairāki pamatprincipi, kas attiecināti uz esošajām makroreģionālajām stratēģijām: nekādu jaunu ES fondu, nekādu papildu ES oficiālu struktūru un nekādu ES tiesību aktu, vienlaikus izmantojot koordinētāku pieeju, veidojot sinerģijas un efektīvāk izlietojot esošos ES fondus un citus finanšu instrumentus.

Pie tā, lai EUSALP sasniegtu gaidītos rezultātus, strādā septiņas valstis un 48 reģioni. Eiropas Komisija kā neatkarīgs koordinators ir atbildīga par stratēģisko koordināciju jomās, kur tā šim makroreģionam var radīt pievienoto vērtību. Piemēram, tā var piedāvāt stratēģisku atbalstu, identificējot nepilnības, kas jānovērš politikas līmenī, vai veicināt starpnozarju pieeju saskaņā ar dažādām ES politikas jomām.

Tomēr, kā norādījusi komisāre Korina Kreču: “Šī ir valstu stratēģija”, un tikai to apņemšanās, sadarbība un kopīgi centieni ļaus Alpu reģionam kļūt pārtikušākam, videi draudzīgākam un labāk savienotam.

POTENCIĀLU PROJEKTU PIEMĒRI SASKAŅĀ AR EUSALP

STRATĒGISKU NOZARU EKONOMISKĀ POTENCIĀLA PALIELINĀŠANA

► **Alpu reģiona tehnoloģiju nodošanas centri:** šis projekts paredz tīkla un instrumentu kopuma izveidi tehnoloģiju nodošanas centriem, lai atbalstītu sadarbību starp pētniecības un izstrādes organizācijām un uzņēmumiem — kā vienas pieturas aģentūrām, kas paredzētas galvenokārt MVU. Tehnoloģiju nodošanas centri var būt vietas, kur veidot kopīgus projektus inovācijas un tehnoloģiju nodošanas jomās.

► **Alpu reģiona kokmateriālu un koka izstrādājumu marķēšana:** šī projekta mērķis ir atbalstīt vietējo Alpu reģiona mežos iegūto kokmateriālu izmantošanu ēkām un koka izstrādājumiem visā vērtības veidošanas ķēdē, vai nu mobilizējot resursus un darbības, vai arī sniedzot atbalstu pirmajam vai otrajam pārstrādes posmam. Alpu mežu kvalitātes zīme varētu gan palīdzēt labāk apsaimniekot kalnu mežus un koka izstrādājumus, gan arī radīt mazāku oglekļa izmešu ietekmi, jo tiktu samazinātas transporta vajadzības. Tā arī veicinātu dalībnieku profesionalitāti, vienlaikus palīdzot uzturēt un attīstīt uzņēmumu tīklus.

► **AlpNet:** pamatojoties uz pētniecības rezultātiem, šī projekta mērķis ir uzlabot produktu inovāciju Alpu reģiona tūrisma uzņēmumos, lai attīstītu tūrisma visa gada garumā. Ar šo projektu tiks uzlabota zināšanu un paraugprakses apmaiņa starp tūrisma reģioniem. Globālajā tirgū, kurā pastāvīgi pieaug konkurence, mērķis ir stiprināt Alpu reģiona pozīcijas un padarīt tās tūrisma ilgtspējīgāku.

DARBA TIRGUS, IZGLĪTĪBAS UN APMĀCĪBAS PIEMĒROTĪBAS UZLABOŠANA

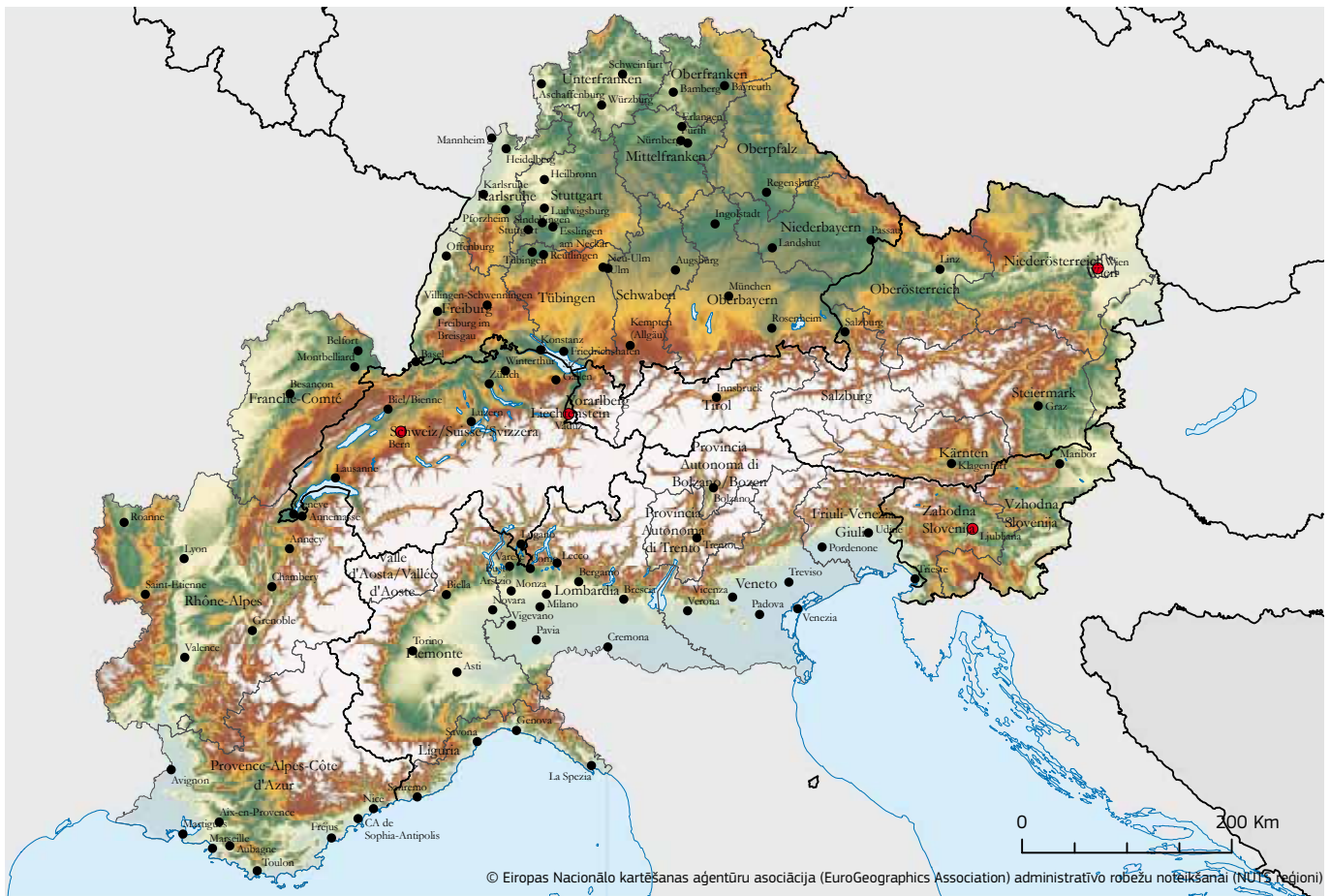
► **Alpu reģionu jaunatnes dialogs:** daudzi Alpu reģioni saskaras ar demogrāfiskām problēmām (piemēram, iedzīvotāju novecošanu un prasmīga darbaspēka izceļošanu). Lai jaunieši izlemtu veidot dzīvi vietējās kopienās, viņiem jādod iespēja piedalīties lēmumu pieņemšanā un savas dzīves un darba vides veidošanā. Šis projekts palīdzēs jauniešiem izprast savas vajadzības un kā savu dzimto ciematu un pilsētu, tā visa Alpu reģiona potenciālu, piedaloties starptautiskās jauniešu un lēmumu pieņēmēju apmaiņas programmās starp Alpu reģiona valstīm.

KRAVU UN PASAŽIERU PĀRVADĀJUMU MOBILITĀTES VEICINĀŠANA

► TEN-T projektu sliežu ceļu pārrobežu posmu modernizācija; dzelzceļa līniju elektrifikācija, 740 m garu vilcienu ekspluatēšana un Eiropas dzelzceļu satiksmes pārvaldības sistēmas (ERTMS) izstrāde.

► Vietējo dzelzceļa līniju modernizācija, piemēram, maršrutos Turīna–Aosta, Nica–Ventimilja–Kuneo–Turīna, Minhene–Lindava–Brēgenca–Cīrihe, Ulma–Frīdrihshāfene–Lindava, Trieste–Ljubljana, Breša–Edolo, Diransas ieleja, Milāna–Tirāno un Trento provinces Dolomītalpu ielejas.

► Esošo sadarbības projektu attīstīšana, lai mazinātu Alpu šķērsošanas maršrutu ietekmi un tos modernizētu makroreģionālā mērogā.

© Eiropas Nacionālo kartēšanas aģentūru asociācija (EuroGeographics Association) administratīvo robežu noteikšanai (NUTS reģioni)

No vārdiem pie darbiem

25. janvārī reģionālās politikas komisāre Korina Kreču un transporta komisāre Violeta Bulca piedalījās EUSALP dibināšanas konferencē Brdo, Slovēnijā. Šis pasākums, kuru kopīgi organizēja Eiropas Komisija un Slovēnijas Ārlietu ministrija, iezīmēja īstenošanas posma sākumu un ļāva dalībniekiem paust viedokļus un idejas par labākajām stratēģijas darba metodēm un tās visefektīvāko pārvaldību.

“Alpu reģions ir viens no dinamiskākajiem, novatoriskākajiem un konkurētspējīgākajiem reģioniem visā Eiropā. Tomēr arī tajā ir jārisina sociālekonomiskas nelīdzsvarotības aspekti. Un tieši tam ir paredzēta ES stratēģija Alpu reģionam — pilnvērtīgi izmantot potenciālu, ko sniedz 48 šīs teritorijas reģioni gan ES valstīs, gan trešajās valstīs, un nodrošināt, lai ceļā uz

labklājību netiktu aizmirsta neviena apdzīvota vieta, reģions vai iedzīvotājs. Ir pienācis laiks no vārdiem ķerties pie darbiem,” sacīja komisāre Korina Kreču.

“Četri no deviņiem Eiropas transporta koridoriem šķērso Alpus — reģionu ar īpaši trauslu vidi. Lai gan Eiropa ir atkarīga no Alpu reģiona savienojumiem, ļoti svarīgi to apvienot ar visaugstākā līmeņa ilgtspēju. ES stratēģija Alpu reģionam sniedz redzējumu un līderību šī uzdevuma risināšanai,” papildināja komisāre Violeta Bulca.

▶ **PLAŠĀKA INFORMĀCIJA**
<http://europa.eu/ltm36qb>

► DARBA GRUPA VEICINA ES FINANSĒJUMA LABĀKU IZMANTOŠANU

Darba grupa, kas izveidota, lai palīdzētu vairākām dalībvalstīm efektīvāk izmantot ES fondus, ir noslēgusi intensīvu darba periodu, kas ietvēra vairāk nekā 100 tehniskās sanāksmes un seminārus. Sadarbībā ar astoņām valstīm Labākas īstenošanas darba grupa (TFBI) ir stiprinājusi vājās vietas un novērsusi kavējumus saistībā ar ES struktūrfondu piešķiršanu un apgūšanu.

TFBI darbu sāka 2014. gada novembrī, lai izvērtētu, kāpēc Bulgārija, Horvātija, Čehija, Itālija, Rumānija, Slovākija, Slovēnija un Ungārija kavējas ar finansējuma piešķiršanu projektiem programmu veidā. Papildus nepilnību noteikšanai TFBI sadarbojās ar valstu iestādēm, lai sagatavotu rīcības plānus situācijas uzlabošanai.

Viss šis process saņēma stingru politisko atbalstu gan Komisijas, gan dalībvalstu līmenī. Mērķis bija katrai iesaistītajai valstij sagatavot pielāgotas un koordinētas metodes īstenošanas rādītāju uzlabošanai, lai 2007.–2013. gada plānošanās periods varētu noslēgties veiksmīgi.

Pārmaiņu rosināšana

Iesākumā darba grupa sistemātiski pārbaudīja ES atbalstītās programmas, prioritātes un vajadzības gadījumā — pat atsevišķus projektus. Pēc tam tika noteikti pasākumi, kas varētu paātrināt īstenošanu un ko varētu iekļaut dalībvalstu rīcības plānos — par šiem pasākumiem vienošanās tika panākta 2015. gada pavasarī. Tika sagatavoti rīcības plāni, iekļaujot skaitliski izsakāmus starpmērķus un kopējos mērķus. Progress tika uzraudzīts reizi divos mēnešos vai reizi ceturksnī.

TFBI darbs ir ļāvis pielāgot vairāku programmu un projektu grafikus. Daži projekti ir iepilnināti vairākās kārtās divos plānošanas periodos, un tas nozīmē, ka tos varēs īstenot pilnībā 2014.–2020. gada periodā. Turklāt ir identificēti un iesniegti jauni apjomīgi projekti. Ir palielinājies finanšu instrumentu

piešķirumu apjoms, un attiecīgajām valstīm tagad ir lielāka rīcības brīvība, deklarējot papildu izdevumus.

Šā procesa gaitā tika arī rīkota virkne spēju veidošanas pasākumu, tai skaitā semināri, darbnīcas un tehniskās sanāksmes ar valstu iestādēm, kurās dalībnieki apmainījās ar paraugprakses piemēriem (sk. nākamo lodziņu). Kaut arī TFBI darbs noslēdzās 2015. gada beigās, Komisija turpinās sniegt palīdzību un organizēs līdzīgus pasākumus dalībvalstīm, kad tās iesniegs savas programmas 2014.–2020. gada plānošanas periodam.

Mācību process

Lai gan daudzas TFBI risinātās problēmas attiecās uz konkrētām dalībvalstīm, bija arī vairāki kopīgi kavējumu iemesli, tai skaitā:

- pārāk lēna dažu programmu sākšana;
- sarežģītu infrastruktūras projektu nepietiekama sagatavošana;
- ilgi projektu cikli;
- pārāk garas valstu administratīvās procedūras;
- administratīvās kapacitātes trūkums valsts un atbalsta saņēmēju līmenī;
- publiskā iepirkuma procedūru kļūdas.

Dažas pazīmes liecināja, ka programmu īstenošana rada grūtības strauji apgūt jauno pieredzi — tas attiecās uz visām dalībvalstīm, bet jo īpaši tām, kuras īsteno savu pirmo pilno plānošanas periodu. Attiecībā uz 2014.–2020. gada periodu visām valstu iestādēm tiek ieteikts savu programmu īstenošanas pasākumus sākt pēc iespējas ātrāk.

TFBI uzskata, ka, lai gūtu panākumus, valstu iestādēm jāatrod efektīvi veidi, kā atbalstīt projektu finansējuma saņēmējus, kad tie sāk tērēt piešķirtos līdzekļus. Viens no veidiem, kā veicināt virzību, ir regulāri spēju veidošanas pasākumi gan iestādēm, kuras piešķir finansējumu, gan organizācijām, kuras to pēc tam tērē.

► Darba grupas sanāksme Horvātijā 2015. gada decembrī

TFBI panākumi **skaitļos**

- Pateicoties darba grupas rīcībai, Slovākija, Rumānija un Horvātija vairs neriskē zaudēt ES finansējumu EUR 1,3 miljardu apmērā.
- Ir grozītas vairāk nekā 40 ES finansētas programmas astoņās dalībvalstīs, kuras saņēma darba grupas palīdzību, kā arī veiktas izmaiņas 120 apjomīgos projektos.
- TFBI savā 12 mēnešu darba grafikā iekļāva vairāk nekā simts tehniskās sanāksmes.

Turklāt darba grupa vēlētos, lai biežāk tiktu īstenoti pašas Komisijas organizēti spēju veidošanas pasākumi. Tie ietver TAIEX-REGIO PEER 2 PEER procesu (sk. 16. lpp.), kas ir paredzēts, lai varētu dalīties zināšanās iestādes, kas pārvalda Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) un Kohēzijas fonda finansējumu. Varētu arī izmantot integritātes paktus (sk. 18. lpp.), kas nodrošina veidus, kā panākt pārdzīvumus publiskā iepirkuma procesus bez korupcijas.

Laba prakse

VAIRĀK ZIŅOJUMU UN STINGRĀKA PĀRRAUDZĪBA: lielākā daļa valstu, kuras saņēma TFBI palīdzību, uzlaboja savas pārraudzības procedūras un biežāk ziņoja par saviem rīcības plāniem. Jo īpaši Rumānija, Slovākija un Ungārija noorganizēja vairākas tehniskās sanāksmes, lai detalizēti izskatītu vairāku programmu situāciju, bieži vien pamatojoties uz noteiktām prioritātēm vai konkrētiem projektiem.

PROJEKTU ĪSTENOŠANAS GRAFIKU UN MAKSĀJUMU UZLABOŠANA: īstenojot Komisijas norādījumus par programmu slēgšanu, Čehija, Ungārija un Slovākija stingri un sistemātiski pārskatīja savus projektu grafikus. Tās arī Komisijai lūdza papildu palīdzību saistībā ar vairākām tehniskām un administratīvām problēmām. Ungārija un Slovākija ir pārskatījušas savas izdevumu deklarēšanas metodes projektiem, kas rada peļņu, un izskata alternatīvas uzskaites formas, lai uzlabotu finansējuma piešķiršanas veidus.

► **PLAŠĀKA INFORMĀCIJA**
<http://europa.eu/!VQ76YC>

► VAI ESAT IEGUVIS MEKLĒTĀS ZINĀŠANAS?

TAIEX-REGIO PEER 2 PEER: ELASTĪGS UN EFEKTĪVS RĪKS ZINĀŠANU APMAIŅAI STARP EIROPAS REĢIONIEM

2015. gada martā Reģionālās politikas un pilsetpolitikas ģenerāldirektorāts izveidoja jaunu rīku, lai ļautu

pārvaldes iestādēm, kuras pārvalda Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Kohēzijas fonda līdzekļus, apmainīties ar pieredzi un paraugpraksi visā Eiropā nolūkā vēl vairāk uzlabot to, kā tiek tērēti ES ieguldījumi.

Gada laikā TAIEX-REGIO PEER 2 PEER rīks ir pierādījis savu vērtību, nodrošinot efektīvu un viegli lietojamu tiešsaistes sistēmu, kurā savest kopā ekspertus un atbalsta saņēmējus vairākos desmitos semināru, mācību apmeklējumu un ekspertu apmaiņu.

PEER 2 PEER pamatā ir esošais Tehniskās palīdzības un informācijas apmaiņas (TAIEX) instruments, kas ir pārbaudīts un pastāvīgi uzlabots vairāk nekā 20 gadu garumā un kas sākotnēji tika izveidots, lai atbalstītu pievienošanās sarunas toreizējām ES 13 dalībvalstīm.

PEER 2 PEER pārvaldes iestādēm ļauj piekļūt atbalstam un to piedāvāt, reaģējot uz to valsts iestāžu prasībām, kuras pārvalda ERAF un Kohēzijas fonda līdzekļus. 90% šo iestāžu izteica interesi par sadarbīgo mācīšanos, savukārt 50% atzina, ka tām ir konkrētas spēju veidošanas vajadzības.

Plašākā kontekstā šis rīks ir daļa no Eiropas Komisijas centieniem pilnvērtīgi izmantot reģionālās politikas potenciālu, lai radītu darbavietas un nodrošinātu ilgtspējīgu izaugsmi saskaņā ar stratēģijas “Eiropa 2020” mērķiem un ES EUR 315 miljardus vērtu investīciju plānu.

ERAF un Kohēzijas fonda līdzekļu pārvaldībā visā ES ir iesaistīti 24 000 valsts un pašvaldību iestāžu ierēdņi. PEER 2 PEER mērķis ir izmantot viņu zinātību un sasniegt labākus rezultātus, daloties ar to zināšanām un paraugprakses piemēriem.

Praktiski pielietojumi

Pagājušajā gadā šis rīks jau tika izmantots izmēģinājuma posmā, lai noorganizētu gandrīz 30 pasākumus, kuros piedalījās pieteikumu iesniedzēji no 14 dalībvalstīm. Tie bija dažāda lieluma pasākumi, sākot ar maziem trīs dalībnieku mācību apmeklējumiem un ekspertu apmaiņas misijām un beidzot ar sanāksmēm, kurās piedalījās 15 dalībnieki no vairākām valstīm, un semināriem, kurus apmeklēja 60 dalībnieki. Pasākumos tika apskatītas dažādas tēmas, sākot ar ieguldījumu pārvaldību un publisko iepirkumu un beidzot ar transporta un vides jautājumiem.

Līdz šim visaktīvākās atbalsta saņēmējas bijušas Čehijas Republika, Bulgārija, Horvātija un Lietuva, un ir apstiprināta lielākā daļa iesniegto pieteikumu atbalsta saņemšanai.

- ▶ Eiropas Komisijas pārstāvis Fabjēns Ruo (Fabienne Ruault) prezentē tiešsaistes rīku
- ▶ TAIEX-REGIO vairāku valstu seminārs par vides ieguldījumu pārvaldību, 2015. gada decembris, Lietuva

“Šī PEER 2 PEER iniciatīva ir svarīgs solis — tā ir elastīga, viegli lietojama un risina mūsu reģionu konkrētās vajadzības.”

▶ KORINA KRECU (CORINA CREȚU) — EIROPAS REĢIONĀLĀS POLITIKAS KOMISĀRE

Piemēram, decembrī 16 eksperti no astoņām dalībvalstīm viesojās Viļņā, lai piedalītos starptautiskā seminārā par vides nozares ieguldījumu pārvaldības metodēm. Tajā Lietuvas Vides ministrijas Vides projektu pārvaldības aģentūra ieguva svarīgas zināšanas par to, kā vislabāk ieguldīt ERAF un Kohēzijas fonda līdzekļus.

Kā mazāka mēroga pasākums minams trīs Ziemeļnīderlandes provinču apvienības ekspertu brauciens septembrī uz Rumāniju, lai trīs dienu mācību apmeklējuma ietvaros palīdzētu Ziemeļaustrumu reģionālās attīstības aģentūrai paplašināt zināšanas par viedo specializāciju. Šajā apmeklējumā uzmanība tika pievērsta rūpniecības, izglītības un inovācijas politikas jomu kombinēšanai, lai noteiktu uz zināšanām balstītu ieguldījumu prioritāšu jomas.

Savukārt 2015. gada jūnijā PEER 2 PEER palīdzēja Bulgārijā organizēt semināru par veiksmīgiem finanšu instrumentu pārvaldības un kontroles modeļiem, ko apmeklēja 60 eksperti no Vācijas, Polijas, Slovēnijas un Apvienotās Karalistes.

Pozitīvi rezultāti

Līdz šim vislielākā interese izrādīta par pieredzes apmaiņu tādās jomās kā finanšu instrumenti, finanšu pārvaldība un kontrole, publiskais iepirkums, valsts atbalsts, uzraudzība un ziņošana, kā arī pilsētu ilgtspējīga attīstība.

Reģionālās politikas komisāre Korina Krecu (Corina Crețu) atzīst, ka līdz šim no atbalsta pieteikumu iesniedzējiem ir saņemtas ļoti pozitīvas atsauksmes par šo pieredzes apmaiņu, un to atzinīgi vērtē arī ierēdņi, kas pasākumus apmeklējuši ekspertu lomā.

Šī sistēma ir noderīga, lai ātri un efektīvi noorganizētu īstermiņa ekspertu apmaiņas, vienlaikus radot minimālu administratīvo slogu, turklāt tā ir elastīga — to pierāda šīs sistēmas ietvaros organizēto pieredzes apmaiņas pasākumu daudzveidība. Šī platforma palīdz arī nodrošināt kvalitāti, izmantojot vairākus iekšējus ekspertu un pieredzes apmaiņas pasākumu kvalitātes kontroles un novērtēšanas mehānismus.

Būtiski ir tas, ka šis rīks palīdz panākt, ka vietējās un valsts pārvaldes iestādes, kuras pārvalda reģionālās politikas fondu līdzekļus, ir stabilas un efektīvas visās Eiropas daļās, ļaujot projektiem radīt reālus ieguvumus Eiropas reģionu iedzīvotājiem.

“Šī PEER 2 PEER iniciatīva ir svarīgs solis — tā ir elastīga, viegli lietojama un risina mūsu reģionu konkrētās vajadzības,” atzīst komisāre K. Krecu.

Komisija vēlāk šajā gadā sagatavos TAIEX-REGIO PEER 2 PEER novērtējumu, saskaņā ar kuru tiks pieņemts lēmums par nākamajiem šā rīka īstenošanas un attīstības soļiem.

▶ PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

PEER 2 PEER un pieteikumu iesniegšanas procedūra: apmeklējiet īpašu tīmekļa vietni

http://ec.europa.eu/regional_policy/p2p vai rakstiet uz REGIO-PEER2PEER@ec.europa.eu

► INTEGRITĀTES PAKTI STIPRINA CĪŅU PRET KRĀPŠANU UN KŌRUPCIJU

ES FINANSĒTO PROJEKTU AIZSARGĀŠANA

Korupcija būtiski kaitē ekonomikai un sabiedrībai kopumā, graujot demokrātiju, kavējot ekonomikas attīstību un kaitējot sociālajam taisnīgumam un tiesiskumam. Eiropas Komisija un organizācija “Transparency International” sadarbojas, lai ES fondus aizsargātu pret krāpšanu un korupciju un uzlabotu publiskā iepirkuma kvalitāti.

Ir aprēķināts, ka katru gadu korupcijas dēļ Eiropas valstīs tiek zaudēti EUR 120 miljardi, kas ir gandrīz viss 2014. gada Eiropas Savienības (ES) budžets.¹ Korupcija publiskā iepirkuma jomā kaitē sabiedrības interesēm, mazina sabiedrības uzticēšanos un negatīvi ietekmē cilvēku dzīvi. Tomēr, lai efektīvi apkarotu korupciju un krāpnieciskas darbības, jārtīkojas kompleksi.

► Iniciatīvu atklāj reģionālās politikas komisāre Korina Kreču (Corina Crețu) un “Transparency International” rīkotājdirektora vietnieks Miklošs Maršals (Miklos Marschall)

Pilsoniskajai sabiedrībai kā efektīvai korupcijas apkarotājai var būt nozīmīga loma, veicinot pārredzamību, pārskatatbildību un korupcijas novēršanu. Eiropas Komisija un organizācija “Transparency International” ir apvienojušas spēkus un pastiprinājušas savu sekmīgo sadarbību, lai noteiktu jaunus un novatoriskus veidus, kā no ES fondu līdzekļiem līdzfinansētos projektos apkarot korupciju un uzlabot to efektivitāti.

2015. gada martā reģionālās politikas komisāre Korina Kreču (Corina Crețu) un “Transparency International” rīkotājdirektora vietnieks Miklošs Maršals (Miklos Marschall) atklāja iniciatīvu “Integritātes pakti — pilsoniskās kontroles mehānismi ES līdzekļu aizsardzībai”. Šī kopprojekta otrā posma, kas sākās 2016. gada 1. janvārī un turpināsies 4 gadus, mērķis ir vairākās ES valstīs attiecībā uz vairākiem ES līdzfinansētiem projektiem izmēģināt tā dēvētos integritātes paketus (IP).

¹ ES pretkorupcijas ziņojums, 3.2.2014., COM(2014) 38 final

Pārredzamība

IP ir vienošanās starp līgumslēdzēju iestādi, visiem publiskā sektora līguma pretendentiem un neatkarīgu uzraugu, kurš pārbauga pakta īstenošanu un nodrošina, lai visas puses ievērotu savas paktā noteiktās saistības. Paktā ir noteiktas tiesības un pienākumi, paredzot, ka neviena no pusēm nedos, nepiedāvās, nepieprasīs un nepieņems kukuļus, pretendenti neslēgs slepenas vienošanās ar konkurentiem, lai iegūtu līguma slēgšanas tiesības, un konkursa procedūras gaitā nedos kukuļus līgumslēdzējas iestādes pārstāvjiem.

Lai nodrošinātu pārredzamību, paktos visas puses ir apņēmušās nodrošināt piekļuvi informācijai, regulāri publiskot pārskatus par uzraudzības rezultātiem, veicināt atklātu datu lietojumu un informācijas sniegšanu par iepirkuma procedūru.

Neatkarīgs uzraugs, kurš pārbauga pakta īstenošanu, nodrošina, ka visas puses ievēro savas IP noteiktās saistības. Mehānismā ir arī precizēti noteikumi pretendentiem un noteikti vienlīdzīgi konkurences apstākļi, palīdzot uzņēmumiem atturēties no kukuļošanas un apliecinot, ka to konkurenti darīs tāpat un ka valdības publiskā iepirkuma iestādes apņemsies novērst korupciju un ievērot pārredzamas procedūras. Šie pakti ir juridiski saistoši līgumi, kurus pārkāpjot, var tikt piemērotas sankcijas.

Papildus juridiskajai pārredzamībai IP attiecas arī uz efektivitāti — pieredze rāda, ka šāds pakts projekta izmaksas var samazināt pat par 30%. Tie var arī rosināt institucionālas pārmaiņas un veicināt labu pārvaldību.

Pēc uzaicinājuma izteikt ieinteresētību, kas tika publicēts 2015. gada 22. maijā², šim izmēģinājuma posmam tika atlasīti 17 projekti, kas tiek līdzfinansēti no ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda līdzekļiem. Tos iesniedza vadošās iestādes un atbalsta saņēmēji, savukārt pilsoniskās sabiedrības organizācijas pieteicās kā integritātes pakta uzraugi.

Pateicoties lielajai abu pušu interesei, tika atlasīts lielisks projektu kopums no 11 dažādām nozarēm (transports, iestāžu veidošana, kultūra, uzraudzība, vide, enerģētika, izglītība, pētniecība un izstrāde, integrētie teritoriālie ieguldījumi, administratīvā spēja un veselības aprūpe) un 11 dalībvalstīm (Bulgārijas, Čehijas Republikas, Grieķijas, Ungārijas, Lietuvas, Latvijas, Slovēnijas, Portugāles, Rumānijas, Itālijas un Polijas).

² Šie uzaicinājumi tika publicēti Inforegio tīmekļa vietnes lapā http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/how/improving-investment/integrity-pacts/

Tiks izplatīta informācija par šajos izmēģinājuma projektos gūtajiem rezultātiem, un nākotnē to varēs izmantot daudzos citos ES līdzfinansētos projektos.

Komisijas finansēto projektu pasākumi:

- ▶ noteiktu pilsoniskās sabiedrības organizāciju apmācība un spēju veidošana, lai projektu īstenotu valsts līmenī;
- ▶ IP izstrāde un parakstīšana;
- ▶ attiecīgo ieinteresēto personu (piemēram, līgumslēdzēju iestāžu, vadošo iestāžu un ekonomikas dalībnieku) apmācīšana un zināšanu pilnveidošana par korupcijas apkarošanas un pārredzamības pasākumiem IP pieejas kontekstā;
- ▶ IP neatkarīga uzraudzība, ko veiks un/vai koordinēs pilsoniskās sabiedrības organizācijas;
- ▶ pārredzamības un informācijas pieejamības nodrošināšana saistībā ar IP procesu un rezultātiem to ES dalībvalstu iedzīvotājiem, kuras piedalās šajā projektā;
- ▶ regulāra projekta partneru un sabiedrības informēšana par konstatēto ietekmi, gūtajām atziņām un paraugprakses piemēriem.

Projekta vispārējo koordināciju nodrošinās “Transparency International” sekretariāts. Tas koordinēs 16 pilsoniskās sabiedrības organizācijas (PSO), kuras uzraudzīs IP un veiks projektu īstenošanas kvalitātes nodrošināšanu visos līmeņos, popularizēs un izplatīs projektu rezultātus, īstēnos nepieciešamos apmācības un spēju veidošanas pasākumus, kā arī noteiks un izplatīs informāciju par ietekmi, gūtajām atziņām un paraugprakses piemēriem.

IP uzdevums ir sekmēt rentabilitāti un labu pārvaldību. Tie arī veicinās institucionālas pārmaiņas, piemēram, plašāku e-iekirkuma sistēmu izmantošanu, vienkāršākas administratīvās procedūras un regulatīvās vides uzlabojumus.

▶ **PLAŠĀKA INFORMĀCIJA**
<http://europa.eu/!Qq83pP>

▶ VIENKĀRŠIEM VĀRDIEM

IEINTERESĒTO PERSONU VIEDOKLIS PAR KOHĒZIJAS POLITIKU 2014.–2020. GADAM

Panorama atzinīgi novērtē jūsu ieguldījumu!

“**Vienkāršiem vārdiem**” ir izdevuma *Panorama* sadaļa, kurā vietējā, reģionālā, valsts un Eiropas līmeņa ieinteresētās personas pauž viedokli par reformēto kohēzijas politiku un stāsta par saviem plāniem 2014.–2020. gada periodam.

Panorama uzklausa ikvienu viedokli – sūtiet savas pārdomas dzimtajā valodā, un, iespējams, tās tiks iekļautas kādā no nākamajiem izdevumiem. Lai saņemtu informāciju par iesniegšanas termiņiem un vispārējus norādījumus par viedokļa paušanu, lūdz sazināties ar mums.

▶ regio-panorama@ec.europa.eu

▶ GRIEKIJA

▶ NO INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBAS LĪDZ ATTĪSTĪBAS INFRASTRUKTŪRAI

Atikas reģionālā darbības programma saskaras ar daudzām problēmām — gluži tāpat kā vēsturiskais reģions, kuram tā kalpo.

Atikas reģiona, kas ietver arī Atēnu pilsētu, reģionālā darbības programma 2014.–2020. gadam tika apstiprināta 2014. gada decembrī tikai dažus mēnešus pēc tam, kad bija nomainījies reģiona pašvaldības vadība. Jaunajā programmā tiek risinātas daudzas problēmas, taču Atikas reģiona vajadzības ir vēl plašākas. Izmaiņas ieviešanas politikā, vesela virkne *ex ante* nosacījumu un pašu noteiktu ierobežojumu, kā arī nepieciešamība sasniegt konkrētus mērķus gan finanšu jomā, gan uz vietas ir tie mozaīkas gabaliņi, kas vadošajai iestādei jāsaliek kopā Atikas reģionālās darbības programmas jaunā plānošanas perioda laikā.

Atikas reģionālās darbības programmas rīcībā ir EUR 1,1 miljards publisko līdzekļu, kas piešķirti no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) un Eiropas Sociālā fonda (ESF) un sadalīti starp 13 prioritārajiem virzieniem un 10 tematiskajiem mērķiem. Kohēzijas fonda un Lauku attīstības

programmas līdzekļu piešķiršanas rezultātā ir palielinājušās reģiona finansiālās iespējas jaunā Partnerattiecību nolīguma attīstībai ietvaros, kas vienlaikus nozīmē arī ievērojamas saistības un lielas cerības uz rezultātiem.

Atikas reģionālās darbības programmas un tās vadošās iestādes pamatprioritātes ietver partnerību veidošanu reģionālā, valsts un Eiropas līmenī, līdzekļu gala saņēmēju spēju stiprināšanu un pieejamo Eiropas Komisijas instrumentu, piemēram, integrēto teritoriālo ieguldījumu, finanšu instrumentu, integritātes pakta, JASPERS grupas sniegtā atbalsta u. c., izmantošanu. Šīs prioritātes ir arī priekšnoteikums sekmīgai Kopienas un valsts resursu izmantošanai.

Atikas pastāvīgo vides problēmu atrisināšana (kanalizācijas un notekūdeņu attīrīšana Austrumatikā, videi nekaitīga cieta atkritumu apsaimniekošana), nabadzības un sociālās atstumtības apkarošana, atsevišķu Atēnu pilsētas teritoriju izmantošana un popularizēšana, veicot integrētus un vairākiem tematiem veltītus ieviešanas pasākumus, kā arī akadēmisko un pētniecības spēju pielāgošana uzņēmējdarbības nozares vajadzībām nolūkā sekmēt inovāciju — tie visi ir reālistiski mērķi, kurus ir iespējams sasniegt līdz 2014.–2020. gada plānošanas perioda beigām.

Atikas reģionālās darbības programmas sasniegumi tiks vērtēti ne tikai līdzekļu izmantošanas ziņā, bet galvenokārt pēc tās efektivitātes, darbības rezultātiem un Kopienas resursu labas izmantošanas piemēriem. Vadošās iestādes un Atikas reģiona pārvaldes darbinieki sistemātiski strādā pie šī mērķa sasniegšanas.

DIMITRIS DROSIS – *Atikas reģionālās darbības programmas ģipšās vadošās iestādes vadītājs*

▶FRANCIJA

▶ CELU SĀK NULLES EMĪSIJU ŪDEŅRAŽA TRANSPORTA EKONOMIKA

“[Grenobles un Lionas staciju] uzstādīšana pierāda, ka nulles emisiju ūdeņraža transports šeit, Ronas-Alpu reģionā, jau ir realitāte! Tas ir tikai pirmais solis — otrajā kārtā saskaņā ar projektu HyWay vietējā ūdeņraža ražošana tiks veikta ar elektroenerģiju, kura iegūta no reģiona atjaunojamajiem energoresursiem, tādējādi tiecoties uz pilnīgu bezoglekļa transportu.”

Istenojot Eiropas Reģionālās attīstības fonda / Eiropas Sociālā fonda reģionālās darbības programmu, Overņas-Ronas-Alpu reģions stimulē atjaunojamo energoresursu ražošanu un laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam no piešķirtajiem EUR 509 miljoniem gandrīz EUR 100 miljonus tērē enerģētikas pārejai.

Šī valsts mēroga novatoriskā projekta mērķis ir Francijas ūdeņraža enerģijas sektoru plašāk iesaistīt enerģētikas nozarē un padarīt šo tehnoloģiju konkurētspējīgāku. Tiek prognozēts, kā šī trīs gadus ilgā projekta beigās būs izveidotas aptuveni 100 darbavietas.

Overņas-Ronas-Alpu reģions tajā ir iesaistījis 80% Francijas ūdeņraža enerģijas sektora dalībniekus. Saskaņā ar 2014. gada oktobrī uzsākto programmu “Ūdeņraža plašākas atzīšanas gads” vairāku uzlādes staciju tuvumā Grenoblē un

Lionā tiek izvietoti ūdeņraža/akumulatora hibrīda komunālo pakalpojumu transportlīdzekļi.

HyWay īsteno unikālu un novatorisku modeli, izvietojot komunālo pakalpojumu transportlīdzekļus, kas aprīkoti ar ūdeņraža komplektiem, un divkāršojot to darbības zonu ap divām uzlādes stacijām. Šie pirmie lietotāji ir ilgtspējīga ūdeņraža bāzes transporta celmlauži. Ūdeņraža enerģija veicina vides aizsardzību, jo īpaši, risinot bezoglekļa transporta izaicinājumu — samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas un piesārņojumu pilsētu teritorijās.

Konkurētspējas klusters Tenerrdis sadarbojas vismaz ar astoņiem partneriem no rūpniecības sektora, kā arī ar Francijas Atomenerģijas un alternatīvās enerģijas komisiju (CEA), lai sekmīgi īstenotu šo demonstrācijas projektu posmā pirms ražošanas.

HyWay lielu soli uz priekšu spēra 2015. gada jūnijā, Grenoblē piegādājot 21 transportlīdzekli un ierīkojot trīs ūdeņraža uzpildes stacijas. Elektriskie komunālo pakalpojumu transportlīdzekļi ir aprīkoti ar ūdeņraža akumulatora darbmūža paildzināšanas komplektiem, kuru pamatā ir CEA tehnoloģija, un tie pilsētas satiksmes apstākļos var veikt 300 km dienā.

2016. gada februārī Lionā tika ierīkota jauna ūdeņraža uzpildes stacija, kurā transportlīdzekļi var uzpildīt ātrāk nekā septiņās minūtēs 350 bāru spiedienā un kura dienā var apkalpot aptuveni 15 automašīnas — tas četrkārt pārsniedz sākotnējās demonstrācijas stacijas jaudu.

Pašlaik šis 50 ūdeņraža transportlīdzekļu autoparks ir lielākais Eiropā. Pirmajos četros ekspluatācijas mēnešos daži transportlīdzekļi veica vairāk nekā 60 000 km un stacijās uzpildījās vairāk nekā 280 reizes.

Projekta otrajā kārtā tiek plānots paplašināt vietējā ūdeņraža ražošanu no reģiona atjaunojamajiem energoresursiem, tādējādi demonstrējot visas ūdeņraža ķēdes potenciālu — no atjaunojamiem energoresursiem līdz nulles emisiju transportam.

ŠANTALA MORO (CHANTAL MOREAU) – Eiropas programmu vadītāja, Overņas-Ronas-Alpu reģions

▶ APVIENOTĀ KARALISTE

▶ PEACE PROGRAMMAS
FINANSĒJUMS PALĪDZ
APVIENOT SAŠĶELTAS
KOPIENAS

Belfāstas ziemeļu daļas centrā esošā vēsturiskā reliģisko kopienu konflikta zona ir pilnībā mainījusies, pateicoties ES PEACE programmas finansējumam.

Līdz ar Ģērdvudas kopienas centra (*Girdwood community hub*) izveidi, pamesta teritorija, kur savulaik norisinājās vardarbīgas sadursmes starp kaimiņos esošajām protestantu un katoļu kopienām, ar sporta nodarbību un citu sociālu aktivitāšu palīdzību tagad veicinās pozitīvu kontaktu veidošanu kopienu starpā.

Šīs pārmaiņas nebūtu iespējamas bez atbalsta, ko sniedza ES PEACE III programma, kas pēdējo divdesmit gadu laikā ir palīdzējusi sekmēt mieru un stabilitāti visā Ziemeļīrijā un Īrijas pierobežas reģionā. Šī programma, kas ir unikāla visās 28 dalībvalstīs, darbojas kopš 1995. gada un ir sniegusi šim reģionam atbalstu aptuveni EUR 2 miljardu apmērā.

Nesen tika apstiprināta PEACE IV programma 2014.–2020. gadam, ko vada Īpašā ES programmu iestāde un kam piešķirti līdzekļi EUR 270 miljonu apmērā (EUR 229 miljoni nāk no ERAF).

Ņemot vērā to, ka PEACE III programmas īstenošanas teritorijā sekmīgi ir ieviestas daudzas tādas kopīgas sabiedriskās telpas iniciatīvas kā Ģērdvudas centra izveide, finansējums šādām iniciatīvām tiks piešķirts arī no PEACE IV programmas. No programmas līdzekļiem tiks atbalstīta daudzu citu tādu kopīgas sabiedriskās telpas projektu un vietējā mēroga iniciatīvu īstenošana, kas izstrādātas, lai lielpilsētu, mazpilsētu un ciematu sabiedriskās telpas padarītu iekļaujošākas.

Lai nodrošinātu ilgstošu ietekmi uz šo reģionu, PEACE IV programmas mērķauditorija būs skolas vidē un ārpus tās esošie bērni un jaunieši. Gan Īrijā, gan Ziemeļīrijā ir liels jauniešu īpatsvars — vairāk nekā trešdaļa Ziemeļīrijas iedzīvotāju ir vecumā līdz 25 gadiem, un līdz ar to viņiem nav bijusi tieša saskare ar pagātnes vardarbīgajiem konfliktiem. Neraugoties uz to, segregāciju un atstumtību raisošās problēmas šajā vecuma grupā joprojām ir izplatītas.

Tāpēc ievērojama PEACE IV programmas līdzekļu summa ir paredzēta atstumtiem un nelabvēlīgā situācijā esošiem jauniešiem abās robežas pusēs, kuri ir pakļauti riskam tikt iesaistītiem antisociālās, vardarbīgās vai disidentu darbībās. Programmas mērķis ir sniegt viņiem piederības sajūtu un mudināt viņus iesaistīties starpkopienas attiecību veidošanā un pilsoniskuma attīstīšanā.

Ziemeļīrijā 92,6% bērnu apmeklē skolas, kas galvenokārt ir saistītas ar vienu kopienu. Īrijā vairāk nekā 90% skolu pieder un tās uztur Katoļu baznīca. Tādējādi būtiski tiek ierobežotas bērnu iespējas satikties ar citiem bērniem, kuri nāk no atšķirīgas vides, un no viņiem mācīties. No PEACE IV programmas līdzekļiem tiks finansētas kopīgas izglītības iniciatīvas nolūkā mācību programmas ietvaros veidot tiešus un pastāvīgus kontaktus starp skolēniem un skolotājiem, kuri nāk no atšķirīgas vides.

Ņemot vērā to, ka programmas īstenošanas teritorijā sekmīgi ir ieviestas daudzas kopīgas sabiedriskās telpas iniciatīvas, līdzīgām iniciatīvām tiks sniegts ievērojams atbalsts. No PEACE IV programmas līdzekļiem tiks atbalstīta daudzu jaunu kopīgas sabiedriskās telpas projektu, kā arī vietējā mēroga iniciatīvu īstenošana, kas izstrādātas, lai lielpilsētu, mazpilsētu un ciematu sabiedriskās telpas padarītu iekļaujošākas.

Kādreizējās sabiedrības sašķelšanās dēļ Ziemeļīrijā un Īrijas pierobežas reģionā dažām sabiedrības grupām vēl ir jācīnās pieņemt dažādību un atšķirības. Tādēļ liela daļa programmas tiks koncentrēta uz pozitīvu attiecību veidošanu reģionālā līmenī ar vietējo pašvaldību vadītu partnerību palīdzību.

Reģionāla mēroga pieeju, kas izstrādāta atbalsta sniegšanai personām, kuras cietušas no konflikta, koordinēs Ziemeļīrijas Konflikta upuru un izdzīvojušo dienests.

Plašāka informācija ir pieejama tīmekļa vietnē: www.seupb.eu

JOHN McCANDLESS – Īpašās ES programmu iestādes Komunikāciju nodaļas vadītājs

▼ VĀCIJA

▶ AIZSARDZĪBA PRET PLŪDIEM TĪRINGENĒ

Katastrofālie plūdi, kas 2013. gada vasarā skāra Tīringenes reģionu, ir devuši papildu stimulu īstenot federālo pretplūdu plānu.

Tīringenes Brīvvalsts atrodas Vācijas Federatīvās Republikas Centrālajā kalnienē. Tā ir teritorija ar plūdu risku, kurā ir 1867 km ūdenstilpņu ar pārplūšanas risku, no kurām 1273 km ir reģionālās valdības jurisdikcijā, savukārt par 594 km atbildīga ir pašvaldība.

Attiecībā uz visām plūdu apdraudētajām ūdenstilpnēm tika izveidotas plūdu riska kartes, plūdu iespējamu postījumu kartes un plūdu riska pārvaldības plāni. Par izmantoto pieeju un detalizētiem plāniem varat uzzināt, izlasot Federālo pretplūdu programmu direktīvas par plūdu riska pārvaldību (2016.–2021. gadam) sākotnējam posmam.

Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF) ir finansēšanas instruments, kas lieliski piemērots iniciatīvām, kuru mērķis ir īstenot pretplūdu programmas. Efektīva un preventīva aizsardzība pret plūdiem ietver plūdu novēršanu, zemes izmantošanas pārvaldību un tehniskos pretplūdu pasākumus. Šie aspekti ir savstarpēji papildinoši.

Plūdu novēršana ietver precīzas informācijas sniegšanu, lai skarto teritoriju iedzīvotājus rosinātu veikt piesardzības pasākumus (attiecībā uz rīcību, konstruktīviem risinājumiem un apdrošināšanu) un lai neatliekamās palīdzības dienestiem varētu sniegt nepieciešamo informāciju.

Zemes izmantošanas piesardzības pasākumi ietver plūdu zonu noteikšanu, lai ierobežotu apbūvi šajā teritorijā, savukārt decentralizēti pretplūdu pasākumi (piemēram, pielāgota zemes izmantošana un zemes uzbūrumi) var mazināt noteces, kur tās radušās.

Tehniskā aizsardzība pret plūdiem ietver konstruktīvus pasākumus, lai nodrošinātu, ka ūdenstilpnēm ir pietiekama kapacitāte, lai uzņemtu noteiktu plūdu ūdeņu apjomu, neradot būtisku kaitējumu.

Tīringenē pretplūdu aizsardzības elementi ir sagatavoti visām ūdenstilpnēm ar pārplūšanas risku, un reģiona un pašvaldību pienākums ir tos uzturēt. Kaitējumu rada ne vien

plūdu ūdeņi, bet arī potenciālajās plūdu zonās veikta apbūve, kā arī neatbilstoši ieguldījumi plūdu riska novēršanā.

Tādēļ Tīringene pretplūdu sistēmas izbūvēs maksimāli tālu no ūdenstilpnēm. Plašākas plūdu noteces teritorijas ļauj veidot sinerģijas (piemēram, dabiskāku ūdenstilpnes attīstību, iespējas pilsētas telpiskajā plānojumā iekļaut atpūtas un dabas baudīšanas vietas, kā arī pastaigu un velomaršrutu zonas).

Tā kā šādas teritorijas iegūšanai būs jāiegādājas un jānojauc vairāk ēku un lauki applūdis biežāk, būs nepieciešama jauna plānošanas pieeja.

Konfliktu gadījumā šāda plašākas noteces zonas stratēģija varētu radīt vairāk problēmu iedzīvotājiem un kavējumus. Lai to novērstu, Tīringene uzmanību pievēršīs visu pretplūdu aizsardzības iespēju izpētei un analīzei un par iegūtajiem rezultātiem pārredzamā veidā informēs visus attiecīgos iedzīvotājus. Visa tehniskā informācija tiks sagatavota pieejamā veidā (sk. ikgadējā ERAF 2015. gada pasākuma tīmekļa vietni: K. Pelke; video, virtuālais projekta ceļvedis un izstāde). Cerams, ka šādi centieni mazinās projekta īstenošanas kavējumus.

KARSTENS PELKE (KARSTEN PEHLKE) – plānošanas direktors, un **FOLKERS KURCS (VOLKER KURZ)** – vecākais padomnieks, Tīringenes Ekonomikas, zinātņu un digitālās sabiedrības ministrija

LAUJ SADZIRDĒT
' SAVU BALSĪ

regio-panorama@ec.europa.eu

▶ APSEKOJUMA POZITĪVIE REZULTĀTI PAR DZĪVI EIROPAS PILSĒTĀS

GANDRĪZ VISĀS (IZŅEMOT SEŠAS) APSEKOJUMĀ IEKĻAUTAJĀS
PILSĒTĀS AR DZĪVI IR APMIERINĀTI VISMĀZ 80% IEDZĪVOTĀJU

Kopumā eiropieši ir apmierināti ar dzīvi savā pilsētā, lai gan apmierinātība ar pakalpojumiem dažādās pilsētu teritorijās ir ļoti atšķirīga. Šie ir daži no svarīgākajiem secinājumiem, kas gūti, veicot nesen publicētu apsekojumu par dzīves kvalitātes vērtējumu Eiropas pilsētās 2015. gadā. Turklāt vairākās pilsētās kopš pēdējā apsekojuma, kas veikts 2012. gadā, ir vērojamas izteikti pozitīvas pārmaiņas.

Šajā apsekojumā, kas tika veikts 2015. gada maijā un jūnijā, vairāk nekā 40000 iedzīvotāju 83 Eiropas pilsētās tika uzdoti 30 jautājumi. Atbildes sniedza respondenti no 28 Eiropas Savienības dalībvalstīm, kā arī Islandes, Norvēģijas, Šveices un Turcijas. Kaut arī dati ir jāanalizē katras pilsētas konkrētajā kontekstā, atbildes tomēr sniedz unikālu ieskatu sabiedriskajā domā. Turklāt šis apsekojums ir unikāls tādā ziņā, ka tajā ir apkopoti iedzīvotāju viedokļi par pakalpojumiem savā pilsētā, kā arī uzskati par drošību pilsētā, ārzemniekiem pilsētā un to integrāciju, kā arī to, vai viņi domā, ka var uzticēties lielākajai daļai iedzīvotāju.

Vispārīgi runājot — augsts apmierinātības līmenis

Respondenti kopumā ir ļoti apmierināti ar pilsētām, kurās viņi dzīvo. Gandrīz visās pilsētās (izņemot sešas) ar dzīvi ir apmierināti vismaz 80% iedzīvotāju. Visaugstākais apmierinātības līmenis konstatēts Oslo, Cīrihē (abās 99%), Olborgā, Viļņā un Belfāstā (visās pa 98%). 72 pilsētās no 83 lielākā daļa respondentu jūtas droši, un, jo vairāk respondentu atzīst, ka jūtas droši, jo viņi ir apmierinātāki ar dzīvi savā pilsētā. Vairākās pilsētās arī ievērojami palielinājies apmierinātības līmenis — visaugstākais rādītājs ir Atēnās (67%, +15) un Lielajās Atēnās (71%, +15).

Augsts uzticēšanās līmenis līdzpilsoņiem vērojams vairāk nekā trīs ceturtdaļās pilsētu. 35 pilsētās vismaz 70% respondentu

piekrīt, ka viņu pilsētā var uzticēties lielākajai daļai iedzīvotāju, savukārt 66 pilsētās tam piekrīt vismaz 50% respondentu.

Kopumā ir arī augsts apmierinātības līmenis ar pilsētu zaļajām zonām — 64 pilsētās apmierinātības līmenis sasniedz vismaz 70%.

Tomēr apsekojumā dažādās pilsētās ir krasi atšķirīgi viedokļi vairākos jautājumos par infrastruktūru un pakalpojumiem, piemēram, sabiedrisko transportu, veselības aprūpes pakalpojumiem, sporta un izglītības iespējām, ielu un ēku stāvokli un sabiedriskajām vietām.

Daudzās pilsētās iedzīvotājiem lielas rūpes sagādā darba iespēju trūkums un pietiekami lētu mājokļu pieejamība, un dažādās pilsētās pastāv ievērojamas apmierinātības līmeņa atšķirības attiecībā uz sabiedrisko transportu. Turklāt to iedzīvotāju skaits, kuri ikdienā izmanto sabiedrisko transportu, ir robežās no 80% Parīzē līdz 5% Nikozijā. Daudzu pilsētu iedzīvotāji ir zemās domās par vietējo administratīvo dienestu darba efektivitāti, un apsekojums arī liecina par ļoti atšķirīgiem viedokļiem par tīrības standartiem dažādās pilsētās.

Uzmanības centrā 28 ES valstu galvaspilsētas

Apsekojumā arī atklāts, ka galvaspilsētām ir īpašas priekšrocības un problēmas. Labā ziņa ir tā, ka 10 ES galvaspilsētas ir starp tām 15 pilsētām, kurās visvairāk izmanto sabiedrisko transportu. Tomēr respondenti no galvaspilsētām ir daudz mazāk apmierināti ar trokšņa līmeni pilsētā, salīdzinot ar respondentiem no citām pilsētām, un daudzās galvaspilsētās problēmas rada pietiekami lētu mājokļu pieejamības trūkums. Turklāt daudzās galvaspilsētās ir arī zema apmierinātība ar skolām un izglītības iestādēm.

APMIERINĀTĪBA AR TROKŠŅA LĪMENI ES VALSTU GALVASPILSĒTĀS

Apmierināti
kopā

	Dublina	82%
	Helsinki	81%
	Luksemburga	79%
	Vīne	78%
	Stokholma	77%
	Rīga	77%
	Viļņa	76%
	Londona	75%
	Ļubļana	74%
	Kopenhāgena	71%
	Amsterdama	69%
	Tallina	69%
	Zagreba	69%
	Nikozijs	64%
	Berlīne	58%
	Bratislava	57%
	Prāga	54%
	Brisele	54%
	Budapešta	50%
	Parīze	47%
	Varšava	46%
	Madrīde	45%
	Roma	45%
	Lisabona	45%
	Valeta	45%
	Sofija	36%
	Atēnas	34%
	Bukareste	31%

APMIERINĀTĪBA AR SKOLĀM UN CITĀM IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒM ES VALSTU GALVASPILSĒTĀS

Apmierināti
kopā

	Dublina	83%
	Helsinki	79%
	Nikozijs	79%
	Ļubļana	79%
	Luksemburga	78%
	Prāga	75%
	Amsterdama	75%
	Parīze	71%
	Zagreba	71%
	Vīne	71%
	Stokholma	67%
	Lisabona	66%
	Londona	66%
	Brisele	65%
	Valeta	65%
	Kopenhāgena	64%
	Rīga	62%
	Tallina	61%
	Varšava	61%
	Bratislava	55%
	Berlīne	53%
	Viļņa	52%
	Budapešta	51%
	Atēnas	50%
	Roma	50%
	Madrīde	50%
	Bukareste	48%
	Sofija	47%

“ *Es ceru, ka šie rezultāti rosinās visus pilsētattīstībā iesaistītos dalībniekus un ieinteresētās personas īstenot visaptverošu pieeju sociālo, ekonomikas, kultūras un vides uzdevumu risināšanā.* ”

▶ KORINA KRECU (CORINA CREȚU), EIROPAS REĢIONĀLĀS POLITIKAS KOMISĀRE

SABIEDRISKAIS TRANSPORTS

APMIERINĀTĪBA AR SABIEDRISKO TRANSPORTU, PIEMĒRAM, AUTOBUSIEM, TRAMVAJIEM VAI METRO

	Miškolca	Budapešta	Burgasa	Krakova	Ženēva	Lille	Ovjedo	Nikozija	Košice	Rīga
2015	 65%	 67%	 86%	 82%	 82%	 77%	 66%	 41%	 45%	 67%
Salīdzinājums ar 2012. gadu	+25	+22	+19	+19	+19	-9	-9	-9	-12	-14

Kopumā apsekojuma rezultāti liecina, ka Eiropas pilsētnieki kopumā ir apmierināti ar saviem apstākļiem — vismaz deviņi no desmit respondentiem atzīst, ka viņi ir apmierināti ar savu dzīvi, savukārt lielākā daļa aptaujāto ir apmierināti ar savu dzīvesvietu, tomēr infrastruktūras un pakalpojumu vērtējumi ievērojami atšķiras. Tas vērojams ļoti dažādajos viedokļos, kas pausti par sabiedrisko transportu, veselības aprūpi un vidi. Rezultāti uzsver nepieciešamību īstenot visaptverošu pieeju sociālo, ekonomikas, kultūras un vides uzdevumu risināšanā.

Viedokļu atšķirības par sabiedrisko transportu

Dažādās pilsētās ļoti atšķiras iedzīvotāju apmierinātība ar sabiedrisko transportu: no 97% Cīrihē līdz 14% Palermo. 40 pilsētās no 83 vismaz trīs ceturtdaļas respondentu atzīst, ka ir apmierināti ar pilsētas sabiedrisko transportu. Vairākās pilsētās ievērojamai daļai respondentu nebija viedokļa par sabiedrisko transportu, piemēram, Reikjavīkā (30%), Valetā (29%) un Nikozijā (24%) — daļēji to var skaidrot ar to, ka ievērojama šo pilsētu iedzīvotāju daļa neizmanto sabiedrisko transportu.

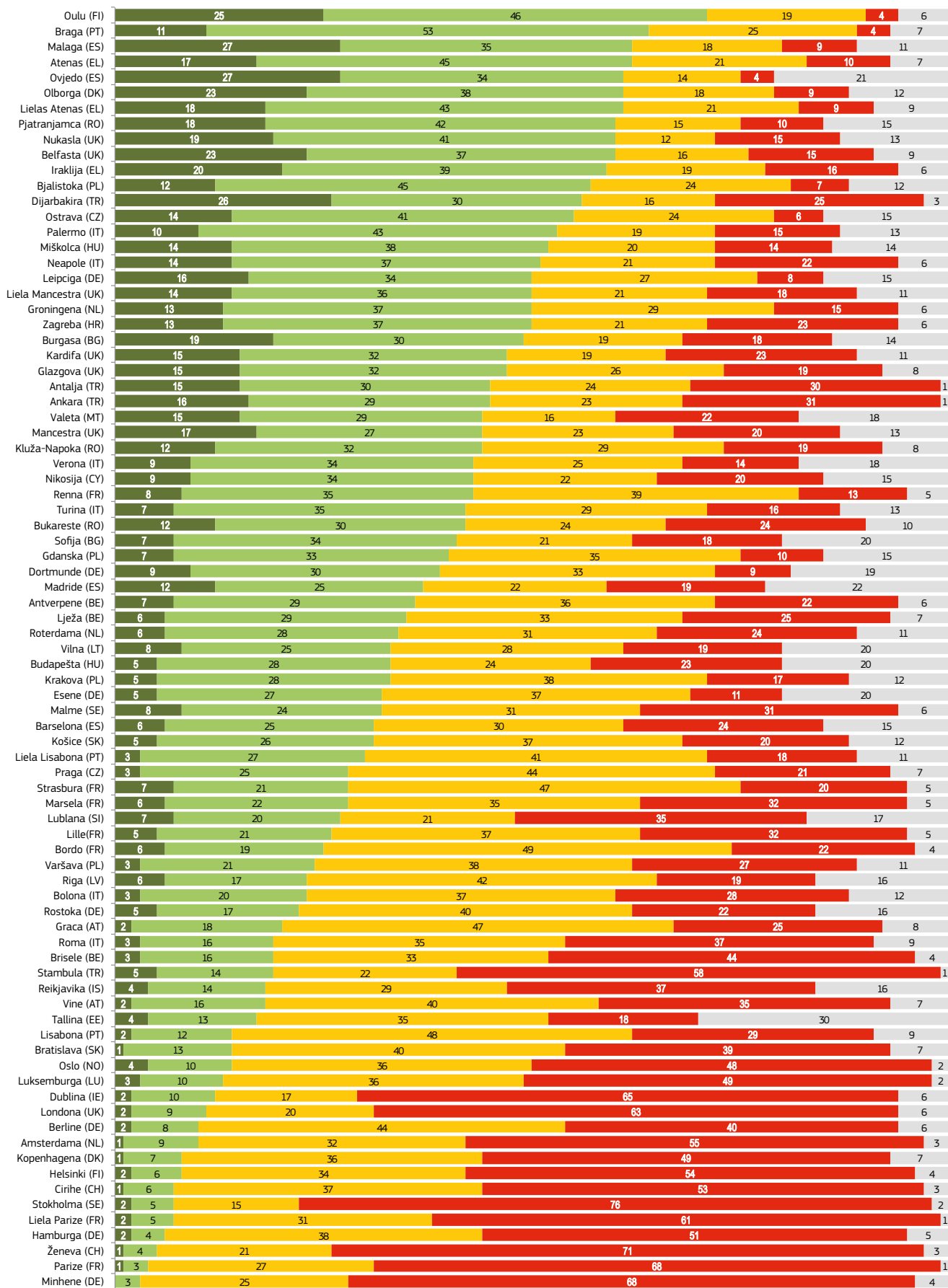
GALVENĀS PROBLĒMAS MANĀ PILSĒTĀ

Kā svarīgākās no desmit problēmām aptaujātie savām pilsētām norādīja trīs: veselības aprūpes pakalpojumi, bezdarbs, izglītība un apmācība. Šie trīs aspekti tika atzīmēti biežāk nekā drošība, sabiedriskais transports, ceļu infrastruktūra, gaisa piesārņojums, mājokļi, sociālie pakalpojumi un troksnis.

- Veselības aprūpes pakalpojumi — 63 pilsētās no 83 kā viena no trim svarīgākajām problēmām tika minēti veselības aprūpes pakalpojumi, un 27 pilsētās šis aspekts tika ierindots pirmajā vietā.
- Bezdarbs kā viena no būtiskākajām problēmām tika minēts 52 pilsētās un kā lielākā problēma tika atzīmēts 23 pilsētās.
- Izglītība un apmācība ir viena no trim svarīgākajām problēmām 59 no 83 pilsētām un ir pirmajā vietā 18 pilsētās.
- Mājokļu jautājums tiek uzskatīts par svarīgāko septiņās pilsētās un ir viena no trim būtiskākajām problēmām desmit citās pilsētās.
- Gaisa piesārņojums ir viena no trim galvenajām problēmām 14 pilsētās.
- Ceļu infrastruktūra ir viena no trim būtiskākajām problēmām 18 pilsētās.
- Drošība tiek uzskatīta par vienu no trim svarīgākajām problēmām 16 pilsētās.
- Sabiedriskais transports ir viena no trim lielākajām problēmām desmit pilsētās.
- Sociālie pakalpojumi ir atzīmēti kā viena no trim būtiskākajām problēmām četrās pilsētās.
- Troksnis nav nevienas apsekotās pilsētas trīs svarīgāko problēmu sarakstā.

MĀJOKĻU CENU PIEEJAMĪBA

LABU MĀJOKĻI PAR PIEŅEMAMU CENU IESPĒJAMS ATRAST (PILSĒTAS NOSAUKUMS)

Labā mājokļa atrašanu par pieņemamu cenu par problēmu uzskatīja lielākā daļa respondentu vairāk nekā pusē apsekojamo pilsētu, un šīs grūtības ir īpaši lielas galvaspilsētās. Mājokļu jautājums ir viena no trīs būtiskākajām problēmām 12 pilsētās un par vissvarīgāko atzīmēta sešās pilsētās.

DARBA IESPĒJAS

DARBU IR VIEGLI ATRAST (PILSĒTAS NOSAUKUMS)

		Piekrītu 	Nepiekrītu
 Prāga		72	24
 Kluža-Napoka		67	22
 Minhene		62	20
 Bratislava		62	31
 Oslo		59	29
 Stokholma		58	33
 Sofija		58	34
 Antverpene		56	34
 Varšava		54	38
 Hamburga		52	27
 Cīrihe		52	31
 Kopenhāgena		51	32
 Viļņa		51	33
 Antalja		51	45
 Londona		50	36
 Palermo		3	96
 Neapole		5	93
 Turīna		9	85
 Lielās Atēnas		10	85
 Malaga		11	85
 Atēnas		11	84
 Ovjedo		9	83
 Roma		12	83
 Bjalistoka		12	82
 Madride		12	81
 Miškolca		12	80
 Lisabona		17	77
 Braga		17	77
 Barselona		17	75
 Ostrava		19	75

Tikai 14 pilsētās lielākā daļa respondentu atzina, ka darbu atrast ir viegli. **Bezdarbs** ir minēts kā viena no trim svarīgākajām problēmām (no 10 piedāvātajām) 52 pilsētās un kā būtiskākā norādīta 23 no tām.

GAISA KVALITĀTE

VAI ESAT APMIERINĀTS AR GAISA KVALITĀTI SAVĀ PILSĒTĀ?

		Piekrītu 	Nepiekrītu
 Rostoka		94	5
 Groningena		92	6
 Bjalistoka		92	7
 Cīrihe		91	8
 Ņūkāsla		90	7
 Olborga		89	7
 Dublina		88	11
 Helsinki		88	11
 Oulu		88	11
 Vīne		88	12
 Belfāsta		86	10
 Kārdifa		86	12
 Pjatrānjamca		86	13
 Leipciga		85	13
 Krakova		16	83
 Ostrava		23	76
 Bukarestē		22	75
 Parīze		25	73
 Atēnas		27	72
 Sofija		28	69
 Burgasa		30	68
 Lielā Parīze		30	68
 Roma		32	68
 Madride		31	66
 Barselona		33	66
 Palermo		34	65
 Neapole		34	65
 Turīna		35	63
 Valeta		35	62
 Lielās Atēnas		39	59
 Grāca		46	53
 Budapešta		48	51

Gaisa kvalitāte ir jautājums, par kuru aptaujāto viedokļi atšķiras visvairāk. Tomēr **gaisa piesārņojums** ir norādīts kā viena no trīs svarīgākajām problēmām 13 pilsētās, bet kā būtiskākā atzīmēta piecās pilsētās.

MANAS PILSĒTAS CENTIENI CĪŅĀ PRET KLIMATA PĀRMAIŅĀM

	Krakova	Zagreba	Grāca	Vīne	Malaga	Helsinki	Viļņa	Bjalistoka	Budapešta	Prāga	Lille	Lisabona	Ankara	Brisele	Stambula
2015	60%	51%	67%	75%	58%	62%	62%	62%	55%	40%	64%	48%	52%	49%	41%
Salīdzinājums ar 2012. gadu	+21	+15	+13	+12	+11	+10	+10	+10	+10	+10	-9	-9	-10	-10	-17

Aptuveni divu trešdaļu apsekojumā iekļauto pilsētu (57 no 83) iedzīvotāji piekrīt, ka pilsēta īsteno centienus cīņā pret klimata pārmaiņām. Kopš 2012. gada daudzās Eiropas pilsētās ir ievērojami palielinājies to iedzīvotāju skaits, kuri piekrīt,

ka šādi centieni tiek īstenoti. Lielākais pieaugums vērojams Krakovā (60%, +21), Zagrebā (51%, +15), Grācā (67%, +13), Vīnē (75%, +12) un Malagā (58%, +11).

Iemesli, kāpēc cilvēkiem patīk dzīvot Eiropas pilsētās

79 Eiropas pilsētās tika intervēti 41 000 iedzīvotāju. Apsekojumā tika iekļautas visas galvaspilsētas.

Gandrīz visās pilsētās (izņemot 6) 80% eiropiešu ir apmierināti ar dzīvi savā pilsētā

Belfāstā 98%

Oslo un Čīrhē 99%

1

Viļņā 98%

2

64 pilsētās lielākā daļa respondentu ir apmierināti ar **ielu un ēku** stāvokli savā rajonā.

Lielākā daļa respondentu gandrīz visās pilsētās (izņemot vienu) ir apmierināti ar pilsētas **kultūras iespējām**.

Gandrīz visās pilsētās (izņemot 7) **lielākā daļa** respondentu piekrīt, ka **ārvalstnieku uzturēšanās** pilsētā sniedz tai labumu.

50 pilsētās lielākā daļa aptaujāto uzskata, ka pilsētas **administratīvie dienesti** efektīvi palīdz iedzīvotājiem.

Vairāk nekā **90%** aptaujāto **Rostokā, Bjalistokā un Čīrhē** ir apmierināti ar **gaisa kvalitāti**.

60 pilsētās lielākā daļa respondentu ir **apmierināti** ar pilsētas **tīrību**.

72% respondentu **Prāgā** atzīst, ka **darbu atrast ir viegli**.

43 pilsētās vismaz **70%** respondentu ir apmierināti ar **veselības aprūpes pakalpojumiem**.

Kopumā Eiropas pilsētās iedzīvotāji ir apmierināti ar **sabiedriskajām vietām**.

Lielākā daļa respondentu **jūtas droši** gandrīz visās pilsētās.

85% aptaujāto **Oulu** pilsētā ir apmierināti ar iespējām **nodarboties ar sportu**.

53 pilsētās vismaz **80%** respondentu ir apmierināti attiecībā uz **zaļajām zonām**.

Avots: 2016. gada apsekojums "Dzīves kvalitāte pilsētās", Eiropas Komisija.

►PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

2015. gada publikācija un iepriekšējās publikācijas: <http://europa.eu/!wD39kk>

Visas Eiroparometra zibensaptaujas atrodamas šeit: <http://europa.eu/!jx34Jp>

Eiroparometra 419. zibensaptaujas valstu pārskati <http://europa.eu/!rV86pc>

KURAS, JŪSUPRĀT, IR TRĪS BŪTISKĀKĀS PROBLĒMAS JŪSU PILSĒTĀ?

ANTVERPENE (BE)		MINHENE (DE)		LILLE (FR)
Izglītība un apmācība	0,45	Mājokļi	0,56	Bezdarbs
Drošība	0,38	Izglītība un apmācība	0,43	Drošība
Veselības pakalpojumi	0,36	Sociālie pakalpojumi	0,27	Izglītība un apmācība
BRISELE (BE)		ROSTOKA (DE)		MARSEĻA (FR)
Izglītība un apmācība	0,47	Izglītība un apmācība	0,44	Bezdarbs
Drošība	0,4	Bezdarbs	0,35	Drošība
Bezdarbs	0,38	Veselības pakalpojumi	0,33	Izglītība un apmācība
LJĒŽA (BE)		TALLINA (EE)		PARĪZE (FR)
Drošība	0,47	Ceļu infrastruktūra	0,52	Mājokļi
Izglītība un apmācība	0,43	Veselības pakalpojumi	0,49	Gaisa piesārņojums
Veselības pakalpojumi	0,37	Izglītība un apmācība	0,3	Izglītība un apmācība
BURGASA (BG)		DUBLINA (IE)		RENNA (FR)
Gaisa piesārņojums	0,62	Veselības pakalpojumi	0,6	Izglītība un apmācība
Veselības pakalpojumi	0,58	Mājokļi	0,45	Veselības pakalpojumi
Bezdarbs	0,37	Bezdarbs	0,42	Bezdarbs
SOFIJA (BG)		ATĒNAS (EL)		STRASBŪRA (FR)
Veselības pakalpojumi	0,48	Bezdarbs	0,59	Bezdarbs
Gaisa piesārņojums	0,47	Veselības pakalpojumi	0,48	Gaisa piesārņojums
Ceļu infrastruktūra	0,37	Drošība	0,4	Izglītība un apmācība
OSTRAVA (CZ)		IRAKLIJA (EL)		LIELĀ PARĪZE (FR)
Gaisa piesārņojums	0,76	Bezdarbs	0,51	Gaisa piesārņojums
Bezdarbs	0,71	Ceļu infrastruktūra	0,5	Mājokļi
Drošība	0,38	Veselības pakalpojumi	0,47	Izglītība un apmācība
PRĀGA (CZ)		LIELĀS ATĒNAS (EL)		ZAGREBA (HR)
Ceļu infrastruktūra	0,49	Bezdarbs	0,62	Bezdarbs
Drošība	0,42	Veselības pakalpojumi	0,5	Veselības pakalpojumi
Gaisa piesārņojums	0,38	Drošība	0,38	Izglītība un apmācība
OLBORGĀ (DK)		BARSELONA (ES)		BUDAPEŠTA (HU)
Izglītība un apmācība	0,55	Veselības pakalpojumi	0,56	Veselības pakalpojumi
Veselības pakalpojumi	0,4	Bezdarbs	0,51	Bezdarbs
Bezdarbs	0,33	Izglītība un apmācība	0,48	Gaisa piesārņojums
KOPENHĀGENA (DK)		MADRIDE (ES)		MIŠKOLCA (HU)
Mājokļi	0,38	Veselības pakalpojumi	0,6	Bezdarbs
Bezdarbs	0,37	Bezdarbs	0,58	Veselības pakalpojumi
Izglītība un apmācība	0,37	Izglītība un apmācība	0,53	Drošība
BERLĪNE (DE)		MALAGA (ES)		REIKJAVĪKA (IS)
Izglītība un apmācība	0,53	Bezdarbs	0,66	Veselības pakalpojumi
Mājokļi	0,41	Veselības pakalpojumi	0,54	Izglītība un apmācība
Bezdarbs	0,33	Izglītība un apmācība	0,47	Mājokļi
DORTMUNDE (DE)		OVJEDO (ES)		BOLOŅA (IT)
Bezdarbs	0,48	Veselības pakalpojumi	0,62	Bezdarbs
Izglītība un apmācība	0,47	Bezdarbs	0,52	Drošība
Ceļu infrastruktūra	0,32	Izglītība un apmācība	0,47	Veselības pakalpojumi
ESSENE (DE)		HELSINKI (FI)		NEAPOLE (IT)
Izglītība un apmācība	0,49	Veselības pakalpojumi	0,52	Bezdarbs
Ceļu infrastruktūra	0,39	Sabiedriskais transports	0,49	Veselības pakalpojumi
Bezdarbs	0,32	Izglītība un apmācība	0,44	Drošība
HAMBURGA (DE)		OULU (FI)		PALERMO (IT)
Izglītība un apmācība	0,55	Izglītība un apmācība	0,6	Bezdarbs
Mājokļi	0,47	Veselības pakalpojumi	0,57	Veselības pakalpojumi
Ceļu infrastruktūra	0,33	Bezdarbs	0,35	Ceļu infrastruktūra
LEIPCIGA (DE)		BORDO (FR)		ROMA (IT)
Izglītība un apmācība	0,49	Bezdarbs	0,4	Bezdarbs
Ceļu infrastruktūra	0,33	Mājokļi	0,38	Sabiedriskais transports
Drošība	0,32	Izglītība un apmācība	0,37	Veselības pakalpojumi

TURĪNA (IT)		GDANŠKA (PL)		ANKARA (TR)	
Bezdarbs	0,68	Veselības pakalpojumi	0,63	Izglītība un apmācība	0,47
Drošība	0,33	Ceļu infrastruktūra	0,36	Veselības pakalpojumi	0,44
Veselības pakalpojumi	0,31	Bezdarbs	0,32	Sabiedriskais transports	0,34
VERONA (IT)		KRAKOVA (PL)		ANTALJA (TR)	
Bezdarbs	0,53	Gaisa piesārņojums	0,6	Izglītība un apmācība	0,44
Gaisa piesārņojums	0,34	Veselības pakalpojumi	0,49	Veselības pakalpojumi	0,39
Ceļu infrastruktūra	0,32	Ceļu infrastruktūra	0,33	Sabiedriskais transports	0,29
NIKOZIJA (CY)		VARŠAVA (PL)		DIJARBAKIRA (TR)	
Bezdarbs	0,57	Veselības pakalpojumi	0,63	Bezdarbs	0,57
Veselības pakalpojumi	0,36	Ceļu infrastruktūra	0,41	Izglītība un apmācība	0,51
Ceļu infrastruktūra	0,31	Izglītība un apmācība	0,28	Veselības pakalpojumi	0,35
VIĻŅA (LT)		BRAGA (PT)		STAMBULA (TR)	
Veselības pakalpojumi	0,44	Veselības pakalpojumi	0,56	Izglītība un apmācība	0,44
Izglītība un apmācība	0,34	Bezdarbs	0,55	Sabiedriskais transports	0,42
Sociālie pakalpojumi	0,31	Izglītība un apmācība	0,44	Veselības pakalpojumi	0,4
LUKSEMBURGA (LU)		LISABONA (PT)		BELFĀSTA (UK)	
Izglītība un apmācība	0,53	Veselības pakalpojumi	0,47	Veselības pakalpojumi	0,66
Veselības pakalpojumi	0,42	Bezdarbs	0,41	Izglītība un apmācība	0,58
Mājokļi	0,39	Izglītība un apmācība	0,4	Bezdarbs	0,35
RĪGA (LV)		LIELĀ LISABONA (PT)		KĀRDIFA (UK)	
Veselības pakalpojumi	0,61	Veselības pakalpojumi	0,56	Veselības pakalpojumi	0,53
Ceļu infrastruktūra	0,44	Izglītība un apmācība	0,42	Izglītība un apmācība	0,48
Izglītība un apmācība	0,42	Bezdarbs	0,39	Mājokļi	0,32
VALETA (MT)		BUKARESTE (RO)		GLĀZGOVA (UK)	
Gaisa piesārņojums	0,54	Veselības pakalpojumi	0,57	Veselības pakalpojumi	0,55
Ceļu infrastruktūra	0,43	Gaisa piesārņojums	0,45	Izglītība un apmācība	0,49
Veselības pakalpojumi	0,33	Izglītība un apmācība	0,41	Bezdarbs	0,36
AMSTERDAMA (NL)		KLUŽA-NAPOKA (RO)		LONDONA (UK)	
Mājokļi	0,45	Veselības pakalpojumi	0,55	Veselības pakalpojumi	0,58
Izglītība un apmācība	0,41	Ceļu infrastruktūra	0,47	Izglītība un apmācība	0,46
Drošība	0,4	Izglītība un apmācība	0,39	Mājokļi	0,44
GRONINGENA (NL)		PJATRANJAMCA (RO)		MANČESTRA (UK)	
Bezdarbs	0,45	Veselības pakalpojumi	0,61	Veselības pakalpojumi	0,48
Veselības pakalpojumi	0,45	Bezdarbs	0,48	Izglītība un apmācība	0,48
Izglītība un apmācība	0,41	Izglītība un apmācība	0,39	Bezdarbs	0,35
ROTĒRDAMA (NL)		MALME (SE)		ŅŪKĀSLA (UK)	
Drošība	0,44	Bezdarbs	0,59	Veselības pakalpojumi	0,58
Veselības pakalpojumi	0,44	Veselības pakalpojumi	0,56	Izglītība un apmācība	0,5
Izglītība un apmācība	0,4	Izglītība un apmācība	0,5	Bezdarbs	0,33
GRĀCA (AT)		STOKHOLMA (SE)		LIELĀ MANČESTRA (UK)	
Gaisa piesārņojums	0,54	Mājokļi	0,61	Veselības pakalpojumi	0,51
Izglītība un apmācība	0,5	Veselības pakalpojumi	0,48	Izglītība un apmācība	0,46
Sabiedriskais transports	0,33	Bezdarbs	0,4	Mājokļi	0,29
VĪNE (AT)		ĻUBLĀNA (SI)		ŽENĒVA (CH)	
Izglītība un apmācība	0,58	Bezdarbs	0,43	Izglītība un apmācība	0,51
Veselības pakalpojumi	0,48	Veselības pakalpojumi	0,41	Mājokļi	0,51
Bezdarbs	0,35	Gaisa piesārņojums	0,25	Veselības pakalpojumi	0,37
OSLO (NO)		BRATISLAVA (SK)		CĪRIHE (CH)	
Veselības pakalpojumi	0,52	Veselības pakalpojumi	0,52	Izglītība un apmācība	0,55
Sabiedriskais transports	0,45	Ceļu infrastruktūra	0,42	Mājokļi	0,51
Izglītība un apmācība	0,45	Sabiedriskais transports	0,38	Sabiedriskais transports	0,34
BJALISTOKA (PL)		KOŠICE (SK)			
Bezdarbs	0,69	Veselības pakalpojumi	0,5		
Veselības pakalpojumi	0,63	Bezdarbs	0,45		
Izglītība un apmācība	0,21	Sabiedriskais transports	0,33		

► EIROPAS KOHĒZIJAS POLITIKA — BŪTISKS FAKTORS, KAS NOSAKA SPĀNIJAS ATTĪSTĪBU UN INTEGRĀCIJU EIROPĀ

Saskaņā ar kohēzijas politiku Spānijā laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam tiks ieguldīti aptuveni EUR 28 600 miljoni, lai palīdzētu īstenot strukturālās reformas, kas vajadzīgas, lai vidējā un ilgākā termiņā nodrošinātu stabilu un ilgtspējīgu attīstību.

Pirms trīsdesmit gadiem parakstot Spānijas pievienošanās līgumu toreizējām Eiropas Kopienām, reti kurš spēja iztēloties tās ievērojamās ekonomiskās un sociālās pārmaiņas, kas valstī notiks turpmākajos gados. 20. gadsimta 80. gadu otrās puses ekonomikas izaugsmes pamatā galvenokārt bija Kopienas iekšējā tirdzniecība un strukturālās reformas. Tomēr šādu labklājības palielināšanās ciklu diezin vai varētu izskaidrot, neņemot vērā Eiropas kohēzijas politikas ieguldījumus un stabilizējošo ietekmi. Turklāt šī politika ir sekmējusi relatīvi vienmērīgu izaugsmes sadalījumu starp autonomajiem apgabaliem (AA), veicinot ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, kā tas norādīts Lisabonas līgumā. Spānija — svarīgs kohēzijas politikas virzītājspēks — ir bijusi un turpina būt viens no lielākajiem atbalsta saņēmējiem un dalībniekiem.

Kohēzijas politika veido aptuveni trešdaļu ES budžeta un ir tās galvenais instruments, ar kuru tiek veicināti ieguldījumi dalībvalstīs un to reģionos. Laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam šai politikai tiks piešķirti EUR 350 000 miljoni ES līdzekļu, kas kopā ar valstu līdzfinansējumu pārsniegs pus-triljonu euro.

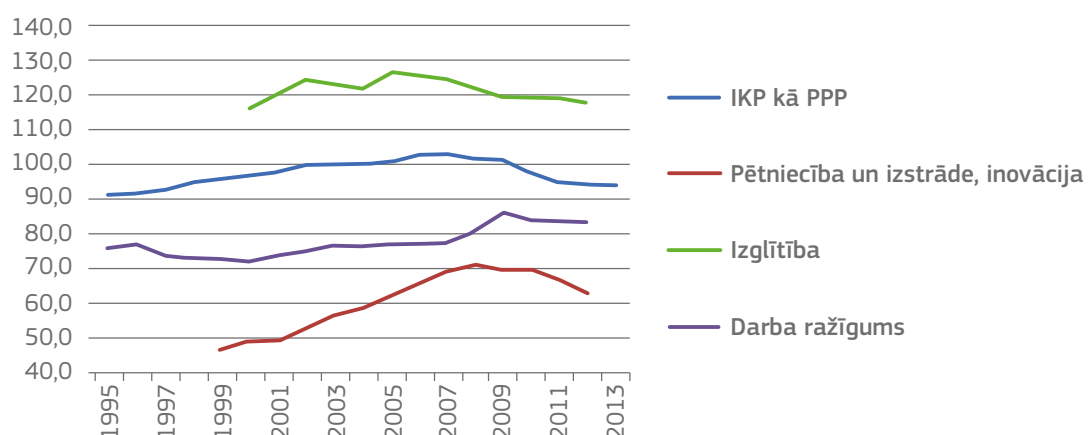
Absolūtos skaitļos Spānija ir bijusi lielākais atbalsta saņēmējs, un paredzams, ka laikā no 1989. līdz 2020. gadam tā būs saņēmusi gandrīz EUR 200 000 miljonus. Relatīvā izteiksmē lielākie ieguldījumi tika saņemti laikā no 1993. līdz 2003. gadam, kad kohēzijas politika veidoja vairāk par 1% no gada IKP un Spānija saņēma 25% no līdzekļu kopsumma. Kā trešā lielākā saņēmēja pašlaik Spānija saņem 8% līdzekļu, un kohēzijas politikas finansējums veido aptuveni 0,3% no gada IKP.

Tomēr tās ietekme uz publiskā sektora ieguldījumiem ir daudz lielāka. Tā atbalsta ieguldījumus ne vien finansiālā, bet arī stratēģiskā līmenī, ar lielāku potenciālu veicināt gudru, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi. Kohēzijas politikas ieguldījums Spānijā bija vēl jo nozīmīgāks nesenās ekonomikas krīzes laikā, kad tās īpatsvars publiskajos ieguldījumos palielinājās no 9% 2010. gadā līdz gandrīz 27% 2013. gadā.

Rezultāti

Gan Spānija, gan tās AA laikposmā no 20. gadsimta 90. gadu vidus līdz 2007. gadam ievērojami tuvojās Eiropas vidējam līmenim. Nekustamo īpašu burbuļa plīšana un tā izraisītā krīze atklāja nepilnības Spānijas izaugsmes modelī, kura pamatā bija darbības ar zemu pievienoto vērtību un stagnējoša produktivitāte, kas bija zem Eiropas vidējā rādītāja. Rezultātā konverģences process pavērsās pretējā virzienā ne vien

IKP UZ VIENU IEDZĪVOTĀJU, IZTEIKTS KĀ PIRKTSPĒJAS PARITĀTES PPP, IZDEVUMI PĒTNIECĪBAI UN IZSTRĀDEI KĀ% NO IKP, IEDZĪVOTĀJI AR AUGSTĀKO IZGLĪTĪBU, DARBA RAŽĪGUMS (AVOTS: EUROSTAT)

attiecībā uz IKP uz vienu iedzīvotāju, bet arī citos aspektos (pētniecība un izstrāde, iedzīvotāji ar augstāko izglītību u. c.). Relatīvi labvēlīgās darba ražīguma tendences krīzes sākumposmā galvenokārt ir skaidrojamas ar pāreju no roku darba un mazāk produktīvām darbībām.

Kohēzijas politikai bija liela nozīme izaugsmes gadu konverģencē, un tā ierobežoja kaitējumu krīzes laikā. Galvenie makroekonomiskie modeļi, ar kuriem simulēta tās ietekme, liecina, ka Spānijai bija par 0,9% lielāks IKP, pateicoties 2000.–2006. gada programmām, un par 0,5% lielāks IKP, pateicoties līdzekļiem, kas tik saņemti laikposmā no 2007. līdz 2013. gadam. Paredzams, ka periodā no 2014. līdz 2020. gadam kohēzijas politika palielinās Spānijas IKP par 0,4%, vairāk ietekmējot tos AA, kas saņems vairāk līdzekļu.

Politika arī palīdzēja laikus pielāgot ieguldījumus noteiktām vajadzībām. Sākotnējais uzsvars uz lieliem infrastruktūras objektiem ir pakāpeniski pārvērsies pētniecības un izstrādes, inovācijas, IKT, MVU konkurētspējas un mazoglekļa enerģētikas virzienā. Šīs jomas saņem vairāk nekā 46% ERAF un ESF finansējuma, savukārt ieguldījumi nodarbinātībā, izglītībā un sociālajā iekļautībā veido gandrīz trešdaļu no kopsummas.

Līdzfinansējuma prioritātes 2014.–2020. gadam

Galvenā prioritāte ir ieguldījumi cilvēkkapitālā, nodrošinot augstāku darba ražīgumu un labākas darba iespējas, kā arī izglītības, apmācības un sociālās iekļautības uzlabošana, jo īpaši attiecībā uz jauniešiem un neaizsargātām grupām. Ir jāpielāgo izglītības un apmācības sistēma, lai jauniešiem sniegtu pienācīgu atbalstu — šajā saistībā palīdzēs Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas īstenošana. Paredzams, ka ar kohēzijas politikas atbalstu nodarbinātības līmenis palielināsies no 59% 2012. gadā līdz 74% 2020. gadā, priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas līmenim vajadzētu samazināties no 25% 2012.

gadā līdz aptuveni 15% 2020. gadā, un paredzams, ka 1,5 miljonus iedzīvotāju varētu izglābt no sociālās atstumtības vai nabadzības riska.

Otrkārt, ražošanas sistēmai vajadzētu attīstīties virzienā uz darbībām ar augstāku pievienoto vērtību, stimulējot MVU konkurētspēju, rosinot nodarboties ar uzņēmējdarbību un veidot jaunus uzņēmumus, uzlabojot produktivitātes līmeni un izvērsot darbību starptautiskajos tirgos. Uzņēmumiem jāspēj piekļūt finansējumam, izmantojot garantijas, riska kapitālu, atmaksājamus aizdevumus u. c. Spānija kā pirmā īsteno MVU iniciatīvu. Paredzams, ka kohēzijas politika palīdzēs līdz 2020. gadam visiem iedzīvotājiem nodrošināt piekļuvi 30 Mb/s ātram internetam un ka ievērojami palielināsies eksportējošo uzņēmumu skaits. Vajadzības gadījumā ir arī paredzēti atsevišķi ieguldījumi transporta nozarē, lai pārvarētu saimnieciskās darbības ierobežojumus.

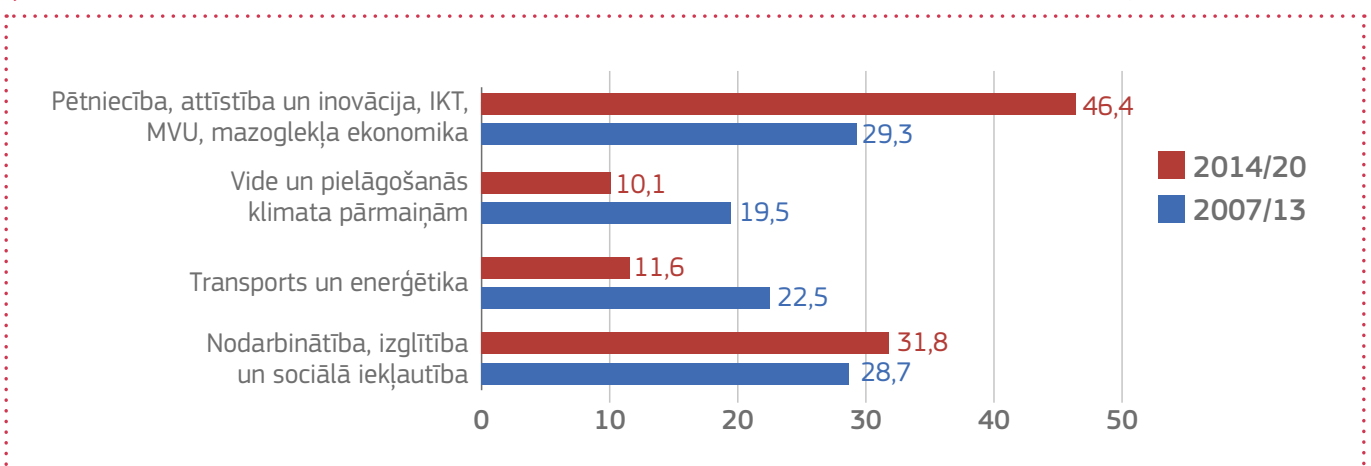
Tiks veicināta labvēlīga uzņēmējdarbības vide inovācijai un viedajai specializācijai (RIS3), kā arī stiprināta pētniecība un izstrāde. Tiek prognozēts, ka kohēzijas politika palīdzēs palielināt privāto līdzdalību pētniecības un izstrādes aktivitātēs, to palielinot no 45% 2012. gadā līdz 60% 2020. gadā, un ka 25% uzņēmumu, kuros ir vairāk par 10 darbiniekiem, savā darbībā iekļaus tehnoloģiskās inovācijas (13% 2012. gadā).

Visbeidzot, tiks veicināta dabas resursu ilgtspējīga izmantošana, atbalstīti atjaunojamie energoresursi, uzlabota sabiedrisko ēku, mājojumu, MVU u. c. energoefektivitāte. Tiks arī atbalstīts ilgtspējīgs pilsētu transports un bioloģiskā daudzveidība, kā arī novirzīti mērķtiecīgi ieguldījumi vides nozarē, lai panāktu atbilstību ES prasībām.

►PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/information/maps/methodological_note_eu_spi.pdf
www.eif.org/what_we_do/guarantees/sme_initiative/index.htm

KOHĒZIJAS POLITIKAS KOPĒJĀ PIEŠĶĪRUMA SADALĪJUMS SPĀNIJA PA TEMATISKIEM MĒRĶIEM, % (2014.–2020. G., SALĪDZINOT AR 2007.–2013. G.) (AVOTS: EIROPAS KOMISIJAS, ĢD REGIO)

► SOCIĀLĀ PROGRESA MĒRĪŠANA

PAUDIET SAVU VIEDOKLI PAR ES REĢIONU SOCIĀLĀ PROGRESA INDEKSA PROJEKTU

Reģionālās politikas ģenerāldirektorāts ir publicējis jaunu ES reģionu sociālā progresa indeksa (SPI) projektu, lai saņemtu ieinteresēto personu atsauksmes un iedzīvotāju komentārus. Šā indeksa mērķis ir izmērīt sociālā progresa līmeni 272 Eiropas reģionos, šādi papildinot tradicionālos ekonomikas attīstības rādītājus, kuru pamatā ir IKP, ienākumi un nodarbinātība.

Sociālā progresa novērtēšanas rezultātā var iegūt informāciju, kas nepieciešama ES reģionu attīstības stratēģiju izstrādei. Šajā indeksā atbilstoši punktu skalai no 0 līdz 100 tiek vērtēts absolūtais sniegums saistībā ar katru no 50 rādītājiem, kurus izmanto indeksa komponentu novērtēšanai.

Jaunākie dati liecina, ka viszemākais kopējais SPI ir Rumānijas un Bulgārijas reģionos, savukārt visaugstākais — Ziemeļvalstu un Nīderlandes reģionos. Augsti sociālā progresa līmeņi ir arī Austrijā, Vācijā, Luksemburgā, Īrijā un Apvienotajā Karalistē. Labi rādītāji ir arī Beļģijā, Francijā un Spānijā, lai gan dažu to reģionu rezultāti ir ievērojami zemāki nekā pārējā valstī. Dažos Grieķijas un Dienvidītalijas reģionos ir ļoti zemi rādītāji. Savukārt Igaunijas, vairāku Čehijas un Austrumslovēnijas reģionu rādītāji ir samērā augsti, neraugoties uz to relatīvi zemo attīstības līmeni.

Salīdzinot SPI ar iekšzemes kopproduktu (IKP) uz iedzīvotāju, kas ir viens no saimnieciskās darbības rādītājiem, vērojama izteikta un pozitīva saikne starp šiem rādītājiem, bet tā kļūst vājāka, kad IKP uz vienu iedzīvotāju ir augstāks. Tas ir īpaši acīmredzams galvaspilsētu reģionos. Piemēram, Bukarestē, Bratislavā, Prāgā, Briselē, Luksemburgā un Londonā ir zems SPI līmenis attiecībā uz šo pilsētu IKP uz vienu iedzīvotāju. Citos reģionos rezultāts ir augstāks, nekā to paredzētu IKP uz vienu iedzīvotāju. Tā tas ir ne vien Ziemeļvalstu reģionos un lielākajā daļā Nīderlandes reģionu, bet arī Podlases vojevodistē Polijā un Kornvolas reģionā un Rietumvelsas un Ieleju reģionā Apvienotajā Karalistē.

SPI tika izveidots, lai palīdzētu reģioniem pētīt savas stiprās un vājās puses attiecībā uz reģioniem, kuros vērojami līdzīgi ekonomiskie rādītāji. Tos var detalizētāk apskatīt, izmantojot reģionu rezultātu kartītes, kas ir pieejamas tiešsaistē: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/maps/social_progress

KĀ INDEKSS DARBOJAS

INDEKSU VEIDO TRĪS DIMENSIJAS:

- 1 IEDZĪVOTĀJU PAMATVAJADZĪBAS,
- 2 LABKLAJĪBAS PAMATI
- 3 IESPĒJAS

Šo trīs dimensiju kartes var skatīt šeit: http://ec.europa.eu/regional_policy/mapapps/social_progress/spi.html

Katru dimensiju veido četri tematiski komponenti. Iegūtie 12 komponenti liecina par ievērojamām atšķirībām gan ES valstu iekšienē, gan starp valstīm. Šie komponenti aptver tādas aspektus kā veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība, mājokļu kvalitāte un dārdzība, personīgā drošība, piekļuve augstākajai izglītībai un vides piesārņojums.

Šis indekss ir Eiropas Komisijas Reģionālās politikas un pilnietpolitikas ģenerāldirektorāta, organizācijas “Social Progress Imperative” un Basku konkurētspējas institūta “Orkestra” sadarbības rezultāts. Tā pamatā ir pasaules Sociālā progresa indeksa vispārējā struktūra, kas pielāgota ES vajadzībām. Tomēr šis indekss nav sagatavots finansējuma piešķiršanas mērķiem un nav Eiropas Komisijai saistošs.

Šis indeksa projekts tiek publiskots nolūkā savākt ieinteresēto personu atsauksmes un viedokļus par aplūkotajiem tematiem, ietvertajiem rādītājiem un veidu, kā šie rādītāji tiek apvienoti vienotā katra reģiona galīgajā vērtējumā.

Komentārus un ierosinājumus lūdzam sūtīt uz:
REGIO-B1-PAPERS@ec.europa.eu

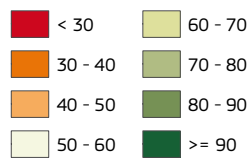
Reģionu sociālā progresa indeksa pārskatītā versija tiks publicēta 2016. gada oktobrī.

►PLAŠĀKA INFORMĀCIJA
<http://europa.eu/!dg63bB>

ES sociālā progresā indekss

Indekss

Avots: ĢD REGIO

© Eiropas Nacionālo kartēšanas aģentūru asociācija (EuroGeographics Association) administratīvo robežu noteikšanai

► PROJEKTS “PASAULES PILSĒTAS” — STARPTAUTISKA SADARBĪBA ILGTSPĒJĪGAS PILSĒTATTĪSTĪBAS JOMĀ

Urbanizācija ir globāls izaicinājums, kas jāpārvalda ilgtspējīgā un iekļaujošā veidā. Ronald Hall, Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāta (Regio) vecākais padomnieks starptautiskās sadarbības jautājumos, aplūko projekta “Pasaules Pilsētas” devumu pilsētattīstības jomā gan ES teritorijā, gan ārpus tās.

Saskaņā ar ANO datiem 2014. gadā 54% pasaules iedzīvotāju dzīvoja pilsētu teritorijās. Salīdzinājumam — 1950. gadā šis rādītājs bija tikai 30%, bet sagaidāms, ka 2050. gadā tas būs sasniedzis jau 66%. Dažādos kontinentos urbanizācijas pakāpe ievērojami atšķiras — visurbanizētākā sabiedrība ir Ziemeļamerikā (82%), Latīņamerikā un Karību jūras reģionā (80%), kā arī Eiropā (73%). 2014. gadā Āfrikā (40%) un Āzijā (48%) joprojām bija relatīvi augsts lauku iedzīvotāju īpatsvars.

Paredzams, ka turpmākajos gados urbanizācijas tendence kļūs arvien globālāka — Āfrika un Āzija neizbēgami panāks pārējos kontinentus, līdz 2050. gadam attiecīgi sasniedzot 56% un 64% pilsētu iedzīvotāju īpatsvaru. Politikas veidotājiem visā pasaulē galvenais izaicinājums būs nodrošināt, lai šīs pārmaiņas notiktu ilgtspējīgā un iekļaujošā veidā — jaunās tirgus ekonomikas valstīs centīsies izstrādāt veiksmīgu pilsētattīstības modeli, savukārt attīstītākās industrializētās valstīs mēģinās risināt urbanizācijas procesa pagātnes kļūdas.

Divvirzienu pieeja

Ilgtspējīgas reģionālās un pilsētu attīstības veicināšana ir svarīga ES prioritāte un būtisks ES reģionālās un pilsētpolitikas elements. Kā nesen Mumbajā norādīja Regio ģenerāldirektors Valters Defā (*Walter Deffaa*): “Mēs izmantojam divvirzienu pieeju, saskaņā ar kuru ES iekšienē tiek izmantoti mūsu rīcībā esošie regulatīvie un ieguldījumu instrumenti, kā arī attīstīti zināšanu tīkli starp mūsu pilsētām, bet ārpus ES tiek meklēti veidi, kā bagātināt un stiprināt mūsu pilsētpolitikas spējas, veidojot sadarbību ar citu valstu lielajām pilsētām.”

Reaģējot uz straujās urbanizācijas radītajiem izaicinājumiem, pēdējo 10 gadu laikā Regio sadarbojas ar partneriem ārpus ES

► 2016. gada janvārī Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektors Valters Defā (*Walter Deffaa*) uzstājās projekta “Pasaules pilsētas” konferencē Mumbajā, Indijā.

reģionālās un pilsētattīstības politikas jomā. Eiropas Parlaments ir paudis stingru atbalstu šiem centieniem, piešķirot resursus daudziem dažādiem reģionālās un pilsētattīstības politikas aspektiem. Kopš 2014. gada šis atbalsts ir īstenots kā sagatavošanas darbība (SD) “Pasaules pilsētas — ES un trešo valstu sadarbība pilsētattīstībā”, ko Regio īsteno laikposmā no 2014. līdz 2016. gadam (periods pagarināts līdz 2017. gadam).

SD “Pasaules pilsētas” pamatā ir projekts ar tādu pašu nosaukumu, kas ES palīdz partnervalstīs popularizēt tās augšupējo, integrēto pilsētattīstības modeli. Tas interaktīvā divvirzienu procesā atbalsta decentralizētu sadarbību starp reģionālajām un pilsētu iestādēm un citām ieinteresētajām personām ES valstīs un trešās valstīs.

Projekta “Pasaules pilsētas” pamatā ir sadarbības jaunā nozīme pilsētattīstībā ES diplomātikajās attiecībās ar pārējo pasauli. Tas ir īpaši skaidri redzams tās attiecībās ar Ķīnu. 2012. gada maijā ES un Ķīnas līderi kopīgi aizsāka partnerību urbanizācijas jomā, izveidojot atvērtu politisko platformu to attiecīgajām ieinteresētajām pusēm, lai sadarbotos un apmainītos ar pieredzi urbanizācijas radīto ekonomisko, sociālo un vides problēmu risināšanā.

Darbs pāros

Projekts “Pasaules pilsētas” ir palīdzējis panākt vērā ņemamu progresu. No vienas puses, tas veicina sadarbību starp iepriekš atlasītu ES dalībvalstu reģionu un pilsētu grupu. No otras puses, tajā ir iesaistīti reģioni un pilsētas no četrām partnervalstīm ārpus ES ar atšķirīgu pieredzi pilsētattīstībā: Kanādas, Ķīnas, Indijas un Japānas. Sadarbībā ar attiecīgajām valstu iestādēm četras vai piecas pilsētas no katras partnervalsts sadarbojas tieši ar Eiropas partneriem, veidojot pilsētu pārus.

ES pilsētas tika atlasītas, ņemot vērā to nozīmi kā demonstrācijas teritorijām un gatavību noteikt un attīstīt konkrētas rīcības vai programmas kopā ar trešo valstu pilsētām, tostarp tādas, kas paver jaunas tirgus iespējas.

Sadarbības temati ietver videi draudzīgu pilsētattīstību, enerģoefektivitāti un ilgtspējīgu mobilitāti. Tiek risināti arī uzņēmējdarbības vides jautājumi, iekļaujot tādus aspektus kā reģionālo un pilsētu inovāciju sistēmu veicināšana, MVU internacionalizācija, jaunizveidotu uzņēmumu popularizēšana utt. Projektā “Pasaules pilsētas” ir iesaistītas netradicionālas ieinteresētās personas no ES un trešām valstīm, piemēram, uzņēmumi, tehnoloģiju nodošanas aģentūras, universitātes un pētniecības centri. Tajā pilsētu pārstāvji piedalās konferencēs, divpusējās sanāksmēs un pilsētu savstarpējos apmeklējumos partnervalstīs un Eiropā.

“Jaunatklājumu ekspedīcija”

Portugāles pilsēta Almada strādā pāri ar Saniču Kanādā. Marks Boisens (*Mark Boysen*) no Saničas atzīst, ka attiecības starp abām pilsētām projektā “Pasaules pilsētas” ir bijusi īsta “jaunatklājumu ekspedīcija”. Saniča ir īpaši ieinteresēta uzzināt, kā Almada — Eiropas mobilitātes nedēļas balvas ieguvēja 2010. gadā — kopš 2001. gada ir ievērojami samazinājusi transportlīdzekļu radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas. Nesena iniciatīva, kas īstenota Almadā, ir ilgtspējīgas mobilitātes iepazīstināšanas komplekts iebraucējiem, kas ietver informāciju par pilsētas transporta sistēmām, integrētu sabiedriskā transporta karti un bezmaksas braucienu biļetes. Almada ir arī veikusi ieguldījumus izglītības pasākumos visu vecumu mērķauditorijām. Saniča apmainās ar zināšanām ar Almadu, strādājot pie transportu veidu dalījuma uzlabošanas un ilgtspējīgas mobilitātes.

Kopīgas intereses

Svarīgs rezultāts ir elektroniska tiešsaistes sadarbības platforma, kurā apmainīties ar informāciju un paraugprakses piemēriem, lai sniegtu tehnisko palīdzību pilsētpolitikas veidotājiem un ekspertiem par tādiem jautājumiem kā saikne starp pilsētām un laukiem. Tā palīdzēs sekmēt dialogu starp citām ES pilsētām un trešo valstu pilsētām, kuras nepiedalās pilsētu pāros.

Ir jūtama patiesa aizrautība, veidojot šo projektu un apmaiņas programmas starp pilsētām, kuras saskaras ar līdzīgām problēmām, un daloties ar informāciju un paraugprakses piemēriem. ES un Ķīnas gadījumā pilsētu pāri jau ir parakstījuši saprašanās memorandus, lai noteiktu prioritātes un strukturētu savu sadarbību.

Projekts “Pasaules pilsētas” stiprinās attiecības ar ES galvenajiem partneriem, izstrādājot kopīgus rīkus un risinājumus līdzīgām problēmām. Gūtā pieredze būs svarīga turpmākajiem ES ārējo attiecību projektiem un programmām, jo īpaši tām, kas saistītas ar ES partnerības instrumentu. Īstenojot tādus radošus pasākumus kā “Pasaules pilsētas”, ES uzņemas vadošo lomu, lai radītu jaunu starptautisku pilsētattīstības darba programmu un piešķirtu reālu pievienoto vērtību starptautiskajai diplomātijai.

PILSĒTU PĀRI

ĶĪNA UN ES

UHAŅA-BARSELONA (ES); ČENDU-DUBLINA (IE); GUANDŽOU-LIONA (FR); ŠAŅTOU-ANDALŪZIJA (ES); TIANĀNDŽIJA-RIETUMMIDLENDĀ (UK)

INDIJA UN ES

MUMBAJA-KOPENHĀGENA (DK); NAVIMUMBAJA-ŠTUTGARTE (DE); ČANDĪGARHA-LACIO REĢIONS (IT); PUNE-VARŠAVA (PL)

KANĀDA UN ES

EDMONTONA-VITORIJA-GASTEISA (ES); HELIFEKSA-TALLINA (EE); OTAVA-HANNOVERE (DE); SANIČA-ALMADA (PT)

JAPĀNA UN ES

KITAKJUSJU-RĪGA (LV); KUMAMOTO-LEIPCIGA (DE); TOJAMA-BURGASA (BG); ŠIMOKAVA-VEKŠE (SE)

►PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://world-cities.eu/>

<http://europa.eu/!Qk84KC>

► DZELZCEĻA PASAŽIERU PĀRVADĀJUMU ANALĪZE

REĢIONĀLIE UN PILSĒTU TERITORIJU RĀDĪTĀJI PALĪDZ IEGULDĪT DZELZCEĻA INFRASTRUKTŪRĀ

.....
Īstenojot kohēzijas politiku, 2014.–2020. gada plānošanas periodā gandrīz EUR 19 miljardi tiks piešķirti ieguldījumiem dzelzceļa infrastruktūrā — lielākie ieguldījumi ir plānoti mazāk attīstītos reģionos. Salīdzinošie rādītāji par dzelzceļa infrastruktūru un tās izmantošanu ir svarīgi šīs politikas izstrādei un īstenošanai.
.....

Nesenā darba dokumentā ir sperts liels solis uz priekšu, analizējot dzelzceļa pakalpojumus visā Eiropā. Pirmo reizi tajā sniegta visaptveroša un salīdzināma informācija par pasažieru pārvadājumu ātrumu un biežumu visā ES un Šveicē.

Pateicoties nozīmīgam datu vākšanas un apstrādes darbam, tagad ir iespējams parādīt izteiktās dzelzceļa pakalpojumu atšķirības Eiropā un noteikt, kuras valstis, reģioni un pilsētas sniedz īpaši kvalitatīvus vai nekvalitatīvus pakalpojumus.

Darba dokumentā ir analizēti visi dzelzceļa pasažieru pārvadājumi, kas 2014. gadā tika veikti noteiktā nedēļas dienā. No savāktajiem datiem ir veikti aprēķini par visu tiešo dzelzceļa savienojumu biežumu un ātrumu.

Piemēram, savienojumu vidējā ātruma karte atklāj, ka īpaši liela ātruma maršruti vai modernizēti tīkla posmi nodrošina teicamus rādītājus, kā arī izgaismo problēmas, ko rada vidējais ātrums, kas mazāks par 60 km/h, kas konstatēts lielākajā daļā dzelzceļa tīklu Rumānijā, Bulgārijā un daļā Grieķijas. Ja šie tīkli darbotos vismaz 80 km/h ātrumā, tiem varētu būt lielāka nozīme pasažieru pārvadājumu nozarē.

Pieejamības analīze

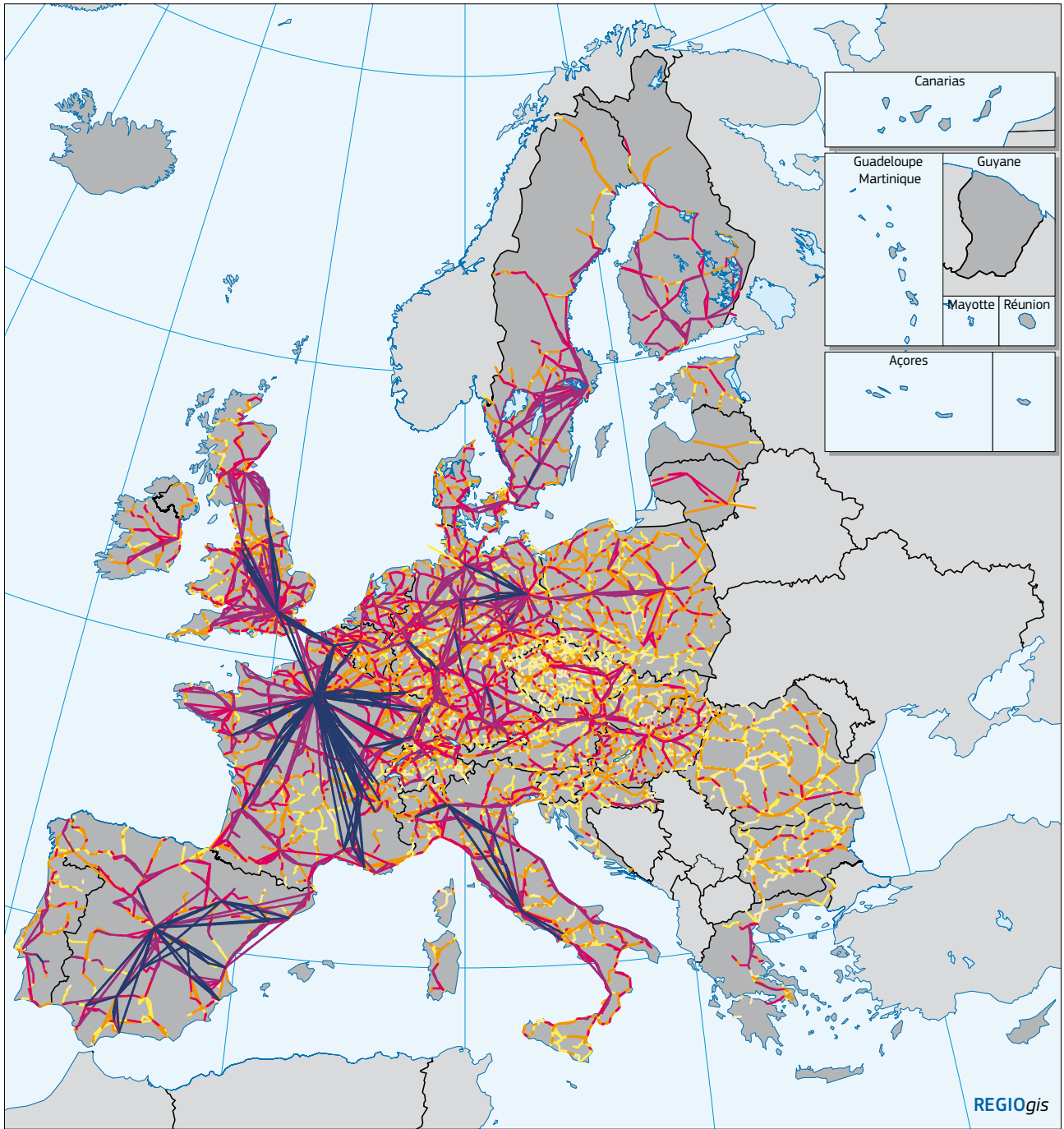
Turklāt šajā darba dokumentā ir apskatīti pārvadājumu ātruma un biežuma vidējie rādītāji katrai valstij un reģionam, kā arī ierosināts rādītājs attiecībā uz starppilsētu dzelzceļa savienojumu pieejamību pasažieriem. Attiecībā uz katru pilsētu šajā rādītājā ir apvienots citu trīs stundu brauciena attālumā esošu pilsētu iedzīvotāju kopskaits, ņemot vērā kopējo brauciena laiku (tostarp attiecīgā gadījumā — gaidīšanas laiku), taču izmantojot tikai tādus galamērķus, kas attiecas uz dienas maršrutiem.

Lai gan pieejamība ir cieši saistīta ar augstu urbanizācijas līmeni, daudzās urbanizētās teritorijās Eiropas Savienības austrumu daļās un dažās dienvidu daļās joprojām ir relatīvi nepilnīga piekļuve dzelzceļa pakalpojumiem.

Visbeidzot, dokumentā ir salīdzināts īsu starppilsētu braucienu vidējais ātrums ar maršrutiem valsts iekšienē un pārrobežu savienojumiem. Šajā analīzē parādīts, ka pārrobežu starppilsētu maršruti gandrīz vienmēr ir lēnāki nekā maršruti valsts iekšienē. Dažas šo rādītāju atšķirības, iespējams, skaidrojamas ar gaidīšanas laiku uz robežas un kustību sarakstu koordinācijas trūkumu.

Dzelzceļa pārvadājumu grafiku informācijas dziļāku analīzi varētu veikt, kad būs labāk integrēti ES mēroga dzelzceļa satiksmes datu modeļi.

.....
►PLAŠĀKA INFORMĀCIJA
<http://europa.eu/!tV48bN>
.....

Tiešo dzelzceļa savienojumu vidējais ātrums, 2014. gads

km/h

- <= 40,0
- 40,1 - 60,0
- 60,1 - 80,0
- 80,1 - 100,0
- 100,1 - 150,0
- > 150,0

Nav datu / nepilnīgi dati

Ātrums aprēķināts taisnās līnijās, kas atspoguļo savienojumu starp divām secīgām pieturas vietām. Visi tiešie dzelzceļa maršruti starp stacijām ar ģeogrāfiski noteiktu atrašanās vietu no plkst. 6:00 līdz plkst. 20:00 02.10.2014. datumā (EE, IE: 2013. gads; EL, Korsika, Ziemeļjūrija: 2015. gads).

Avoti: UIC, www.peatus.ee, National Transport Authority Ireland, TrainOSE Greece, Chemins de Fer de la Corse, Translink Northern Ireland Railways, EuroGeographics, OpenStreetMap, TomTom, RRG, ĢD REGIO

0 500 Km

© Eiropas Nacionālo kartēšanas aģentūru asociācija (EuroGeographics Association) administratīvo robežu noteikšanai

► PASTAIGA PARKĀ

EIROPAS PILSĒTU ZAĻO ZONU PIEEJAMĪBA

Ir izstrādāta rādītāju izmantošanas metodoloģija, lai novērtētu pilsētu zaļās zonas, to pieejamību un piekļuves iespējas pilsētu iedzīvotājiem visā Eiropā.

Pilsētu zaļajām zonām, piemēram, parkiem, publiskajiem dārziem un piepilsētu mežiem ir dažādi uzdevumi, sākot ar ekoloģiskās vērtības radīšanu un beidzot ar brīvā laika pavadīšanas funkcijām. Šīs zonas arī rada estētisku vērtību, tām ir liela nozīme sabiedrības veselības veicināšanā, un kopumā tās uzlabo pilsētnieku dzīves kvalitāti.

Pilsētu zaļo zonu esamību un platību pilsētās izmērīt var samērā vienkārši, izmantojot esošos statistisko datu avotus. Tomēr vien tas, ka šādas zonas pastāv, negarantē, ka tās var pildīt savas funkcijas attiecībā uz lielāko daļu pilsētas iedzīvotāju. Zaļās zonas var būt koncentrētas noteiktās pilsētas daļās un, iespējams, tām ir grūti piekļūt, piemēram, gājējiem.

Šādu iemeslu dēļ ir izstrādāta metodoloģija, kurā tiek ņemts vērā gan iedzīvotāju, gan zaļo zonu telpiskais sadalījums katrā pilsētas teritorijā un ar kuru ir izstrādāti rādītāji attiecībā uz zaļo zonu tuvumu pilsētas iedzīvotājiem.

Pamatdatu iegūšana

Lai iegūtu salīdzināmus rezultātus, tika izmantoti ES mēroga datu avoti, piemēram, Copernicus pilsētu atlanta dati par zemes lietojumu un iedzīvotāju skaitīšanā iegūti dati par iedzīvotājiem ar visaugstāko iespējamo telpisko izšķirtspēju. Šos datus apvienojot ar pilnīgu ielu tīklu, ir iespējams aprēķināt to zaļo zonu kopējo platību, kuras atrodas 10 minūšu gājiena attālumā.

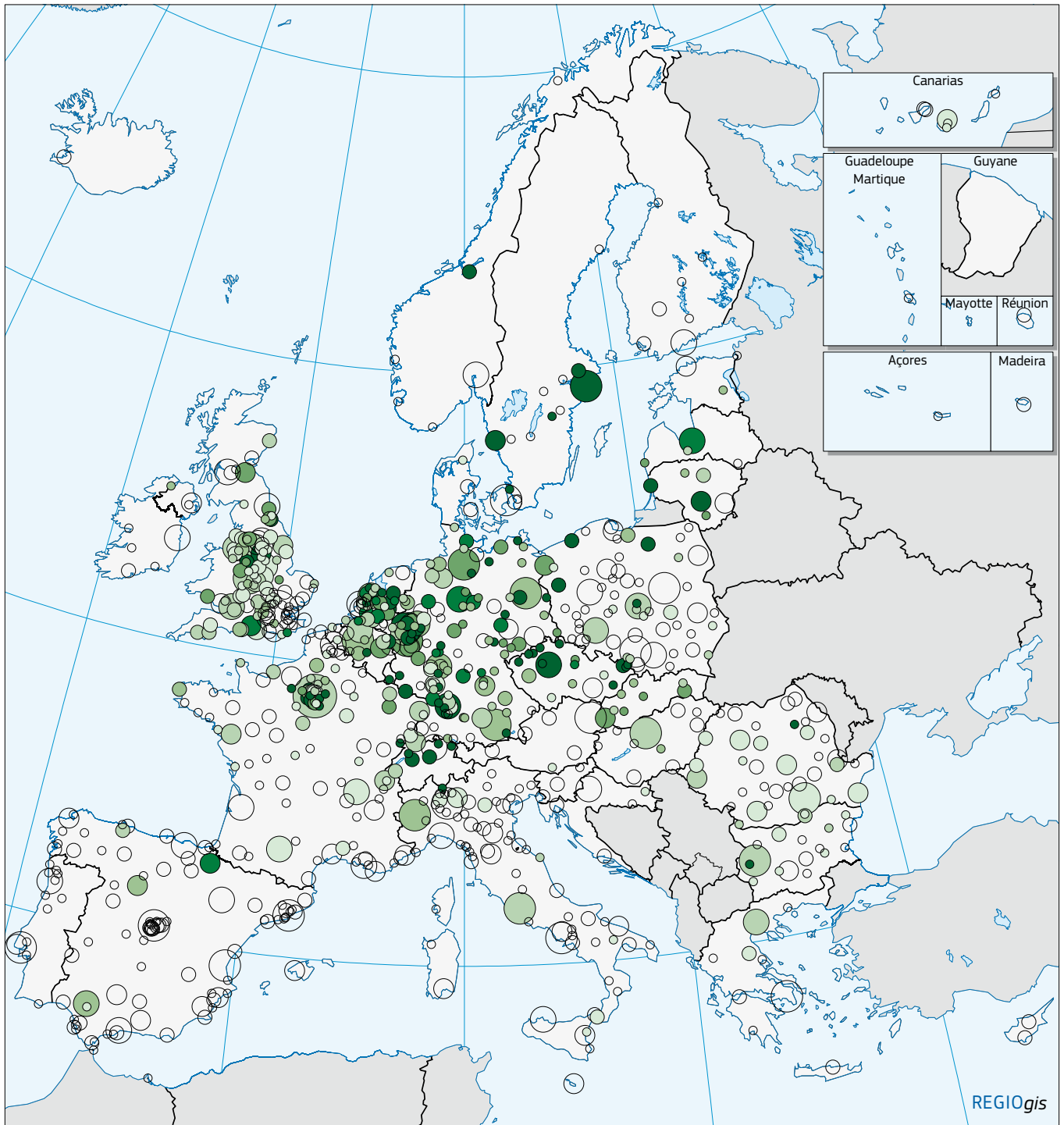
Visas pilsētas mērogā šo tuvumā esošo zaļo zonu (attēlotas kartē) vidējā vērtība norāda uz zaļo zonu tuvuma atšķirībām iedzīvotājiem. Lielākajās galvaspilsētās tuvumā esošu zaļo zonu vidējā vērtība ir robežās no 15 hektāriem (tādās pilsētās kā Bukarestē, Parīzē, Budapeštā, Romā un Sofijā) līdz vairāk nekā 50 hektāriem (Prāgā un Stokholmā).

Šī metodoloģija un iegūtie rezultāti plašāk ir aprakstīti darba dokumentā. Tajā arī parādīts, ka jaunie rādītāji sniedz papildu informāciju par zaļo zonu esamību un sadalījumu. Tā kā joprojām norit darbs pie pilsētu atlanta datiem, drīzumā šajā analizē tiks iekļautas arī citas pilsētas. Atjaunināti un pilnīgi dati par katru pilsētu būs pieejami Inforegio tīmekļa vietnē.

► PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://europa.eu/!rX73Dj>

<http://land.copernicus.eu/local/urban-atlas>

Piekluve pilsētu zaļajām zonām, 2012. gads

Hektāri	Pilsētu centru iedzīvotāji
○ < 10	○ < 100 000
○ 10 - 15	○ 100 000 - 250 000
○ 15 - 20	○ 250 000 - 500 000
○ 20 - 25	○ 500 000 - 1 000 000
○ 25 - 30	○ 1 000 000 - 5 000 000
○ >= 30	○ >= 5 000 000
○ Nav datu	○ >= 5 000 000

Pēc iedzīvotājiem aprēķinātā pilsētu zaļo zonu un mežu vidējā platība, kas atrodas 10 minūšu gājiena attālumā.

Avoti: Copernicus Urban Atlas, NSIs, TomTom, REGIO-GIS

© Eiropas Nacionālo kartēšanas aģentūru asociācija (EuroGeographics Association) administratīvo robežu noteikšanai

▶ JAUNUMI

[ĪSUMĀ]

SPĒLE KĀ MĀCĪBU METODE

Dažu pēdējo gadu laikā Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts ir izstrādājis virkni dažādu izklaidējošu un izglītojošu materiālu bērniem

(vecumā no aptuveni 8 līdz 13 gadiem) un skolotājiem. Jaunākais un novatoriskākais no tiem ir interaktīvā tiešsaistes spēle "Partners" ("Partneri") — izziņoša spēle, kurā apvienota vesela virkne multivides rīku, kas spēlētāju aizvedīs uz sešiem Eiropas Savienības reģioniem. Šajā izziņošajā spēlē ir atspoguļoti reģionālās politikas pasākumi, kas sekmē ES reģionu attīstību un saikni starp šiem reģioniem un to iedzīvotājiem. Šī komiksa "Partners" digitālā versija vienlaikus ir gan izklaidējoša, gan informatīva.

▶PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

http://ec.europa.eu/regional_policy/lv/edu

LIELĀKA UZMANĪBA PIEVĒRSTA REĢIONU FOTOATTĒLU KONKURSAM

Šogad fotoattēlu konkurss "Eiropa manā reģionā" ("Europe in My Region") ir iekļauts plašākā kampaņā, kas iedzīvotājus aicina apmeklēt ES finansētus projektus to reģionā un uzzināt par tiem ko vairāk. Plašākas informētības uzlabošanas kampaņas ietvaros 2016. gada maijā iedzīvotāji varēs iepazīties ar vairākiem projektiem no visas Eiropas. Vadošās iestādes informāciju par plānotajiem pasākumiem ir augšupielādējušas Inforegio tīmekļa vietnes interaktīvajā kartē (sk. saiti tālāk tekstā).

Turklāt daži no šiem projektiem piedalīsies "apslēptās mantas meklēšanā" — projektu atrašanās vietās būs paslēptas norādes, un apmeklētāji tiek aicināti tās atrast. Balvas tiks piešķirtas labāko fotoattēlu autoriem un "apslēptās mantas" meklētājiem. Tāpat kā iepriekšējos gados tiks rīkots arī tradicionālais Facebook fotokonkurss. Šoreiz fotoattēlu iesniegšanas termiņš būs garāks — no maija līdz augustam. Detalizēta informācija ir atrodama Inforegio tīmekļa vietnē vai konkursa "Europe in My Region" Facebook lapā.

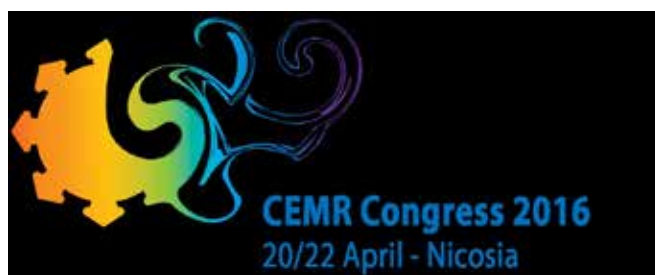
▶PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://europa.eu/WV98rM>

CEMR

Šā gada Eiropas Pašvaldību un reģionu padomes kongress (CEMR) norisināsies Nikosijā (Kiprā) no 20. līdz 22. aprīlim. Šis pasākums ir iespēja reģionu mēriem, domes deputātiem un priekšsēdētājiem tikties un diskutēt par tādiem jautājumiem kā migrācija, klimata pārmaiņas, vietējās finanses, teritoriālās reformas u. c. Pasākumā piedalīsies arī vairāki ES līderi, ANO pārstāvji, eksperti, akadēmiķi un pilsoniskās sabiedrības pārstāvji. Pasākuma apmeklētāji var reģistrēties tālāk norādītajā saitē.

▶PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

www.cemr2016.eu

PUBLISKĀ IEPIRKUMA PLĀNS

Jauns Eiropas Komisijas publicēts pētījums par administratīvo spēju Eiropas strukturālo un investīciju fondu (ESI) jomā sniedz unikālu un nebijuši pārskatu par esošo kapacitāti, struktūrām, sistēmām un praksi Eiropas Savienībā publiskā iepirkuma kvalitātes uzlabošanas jomā.

Saskaņā ar iniciatīvu "Uz rezultātiem vērsts ES budžets" Komisija strādā, lai nodrošinātu, ka nodokļu maksātāju nauda tiek tērēta lietderīgi un pārredzami, panākot labākus rezultātus. Gandrīz puse ESI fondu līdzekļu tiek novirzīti reālajā ekonomikā, izmantojot publisko iepirkumu.

Šajā pētījumā, kura pamatā ir visu 28 dalībvalstu dokumentu izpēte, 15 dalībvalstīs veiktas aptaujas, atsevišķu gadījumu izpēte Čehijas Republikā un Portugālē, kā arī tiešsaistes apsekojums, kurā piedalījās speciālisti no visas ES, ir novērtētas katras sistēmas stiprās un vājās puses saskaņā ar 28 valstu profiliem. Tajā ir arī izveidots 35 labas prakses piemēru saraksts, ko lēmumu pieņēmēji varētu izmantot, lai uzlabotu administratīvo spēju, jo īpaši cilvēkresursu, sistēmu un rīku, kā arī pārvaldības struktūru ziņā. Pamatojoties uz visaptverošu analīzi, dokumentā faktiski ir sniegti ieteikumi rezultātu uzlabošanai gan ES, gan dalībvalstu līmenī.

► **PLAŠĀKA INFORMĀCIJA**
<http://europa.eu/!vF38WH>

ATKLĀTI DATI SNIEGUMA UZLABOŠANAI

1) KĀDA VEIDA INFORMĀCIJA IR PIEEJAMA ESI FONDU ATKLĀTO DATU PLATFORMĀ?

Šī platforma galvenokārt ir vērsta uz 2014.–2020. gada finansēšanas periodu, un tā aptver visus piecus ESI fondus, kā arī Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvu. Tajā sniegta ESI fondu programmu finansējuma un kopīgo rādītāju vizualizācija. Platformas pamatā esošajā datu katalogā ir arī iekļautas datu kopas, kuras saistītas ar kohēzijas politikas

finansējuma izmantošanas rezultātiem laikposmā no 2007. līdz 2013. gadam (Kohēzijas fonds, ERAF un ESF).

2) KĀDUS PAKALPOJUMUS PLATFORMA PIEDĀVĀ?

Tiešsaistes vizualizāciju veidā platforma ļauj gūt skaidru pārskatu par ESI fondu ieguldījumiem un to gaidāmajiem rezultātiem. Lietotāji var arī piekļūt neapstrādātām kataloga datu kopām un izveidot paši savus filtrus un skatus, lai tos iegultu savās tīmekļa vietnēs vai kopīgotu sociālajos tīklos.

3) KAS IR ŠĪS INFORMĀCIJAS AVOTI?

Platformas dati ir iegūti no vairāk nekā 530 valstu, reģionālajām vai starpreģionu programmām, ko Komisija pēc apspriešanās ar attiecīgajām valstu un reģionālajām iestādēm ir pieņēmusi īstenošanai ESI fondu ietvaros.

4) KAS JAUNS PLĀNOTS 2016. GADĀ?

Pašlaik vizualizācijas ir pieejamas valsts un tematiskā līmenī, taču tiek strādāts pie tā, lai 2016. gada beigās tās būtu pieejamas programmu līmenī.

Tiks arī parādīta programmu virzība uz to plānotajiem mērķiem.

Datu katalogs tiks papildināts arī ar citu veidu ES politikas datu kopām.

► **PLAŠĀKA INFORMĀCIJA**
<https://cohesiondata.ec.europa.eu/>
<http://europa.eu/!tY69KR>

► SVEICIENS IQ-NET GADADIENĀ!

JAU 20 GADI, APMAINOTIES AR PIEREDZI PAR STRUKTŪRFONDIEM

► IQ-Net dalībnieki tiekas, lai atzīmētu tīklu veidošanas 20. gadadienu

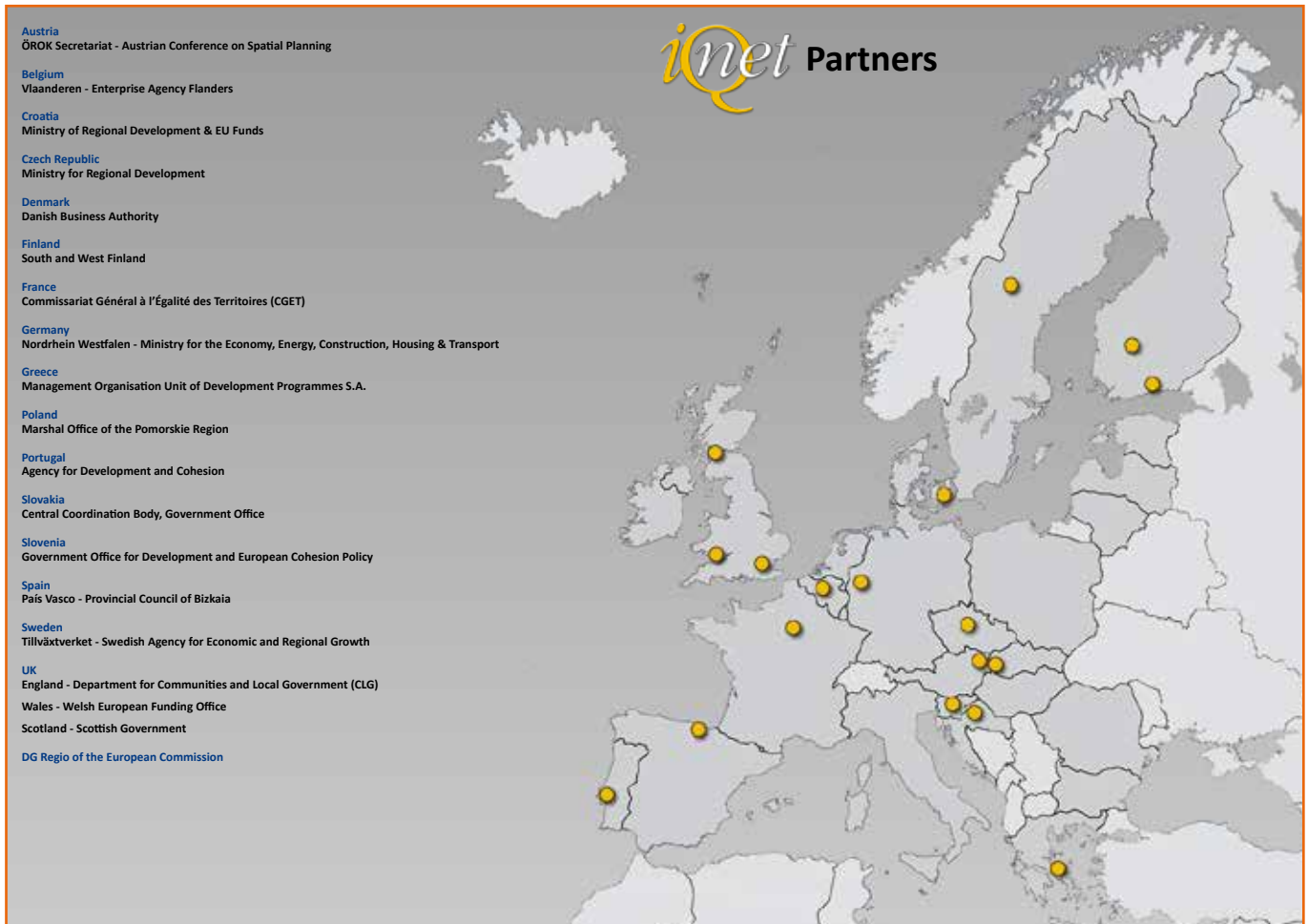

Panorama lūdza Skotijā esošās Glāzgovas Stresklaidas universitātes Eiropas politikas pētījumu centra (EPRC) direktoram, profesoram Džonam Bahtleram (John Bachtler) un Stefanam Kā (Stefan Kah) (IQ-Net tīkla vadītājam) paskaidrot, kā darbojas IQ-Net, un pastāstīt par tā gadadienas svarīgumu.

Struktūrfondu programmu pārvaldības kvalitātes uzlabošana (Improving the Quality of Structural Fund Programme Management — IQ-Net) ir viens no ilglaicīgākajiem Eiropas zināšanu apmaiņas tīkliem, kas veltīts kohēzijas politikai. 1996. gadā dibinātais un EPRC vadītais IQ-Net tīkls atzīmē savu 20. gadadienu un var lepoties ar 40 konferencēm, kas pēdējo divdesmit gadu laikā noorganizētas par dažādiem programmu pārvaldības aspektiem.

IQ-Net daudziem ir labi zināms, taču, vai jūs varētu īsumā paskaidrot, kāds ir šī tīkla mērķis?

Džons Bahtlers: Jau pats tīkla nosaukums “Struktūrfondu programmu pārvaldības kvalitātes uzlabošana” atspoguļo IQ-Net būtību. Tā mērķis ir veicināt zināšanu apmaiņu un sadarbīgo mācīšanos saistībā ar kopīgām problēmām, ar kurām saskaras programmu vadītāji. Šāda mācīšanās galvenokārt ir vērsta uz uzdevumiem programmu pārvaldības ciklā: stratēģijas izstrāde, plānošana, projektu izstrāde, izvērtēšana un atlase, partneru koordinācija, uzraudzība, novērtēšana, finanšu pārvaldība, kā arī kontroles un revīzijas pasākumi. Tā arī ietver dažas svarīgākās tematiskās prioritātes, piemēram, inovāciju, uzņēmējdarbību, nodarbinātību un ilgtspēju, kā arī regulatīvus jautājumus par atbilstību noteikumiem par valsts atbalstu.

Kas IQ-Net tīklā darbojas kā partneri?

Stefans Kā: Tīklā sadarbojas 18 programmu pārvaldības struktūrvienības no 16 dalībvalstīm: Austrijas, Beļģijas, Horvātijas, Čehijas Republikas, Dānijas, Somijas, Francijas, Vācijas, Grieķijas, Polijas, Portugāles, Slovākijas, Slovēnijas, Spānijas, Zviedrijas un Apvienotās Karalistes, kas kopumā pārvalda gandrīz trešo daļu ES kohēzijas politikas finansējuma. Lielākā daļa dalībnieku ir vadošās iestādes, taču tīklā ir iesaistītas arī dažas valstu koordinējošās iestādes un starpniekiestādes. Galvenā prasība iestādēm ir pieredze darbā ar struktūrfondu īstenošanu un vēlme piedalīties atklātā pieredzes apmaiņā. Aktīvi iesaistījusies arī Eiropas Komisija (ĢD Regio un ĢD Empl), savukārt EPRC nodrošina pētniecības un organizatorisku atbalstu.

Jūs minējāt pieredzes apmaiņu — ko tas nozīmē praksē?

S.K.: Zināšanu apmaiņas procesa pamatā ir reizi pusgadā notiekošās IQ-Net konferences, un katrā no tām uzmanība tiek pievērsta kādam konkrētam partneru izvēlētam tematam. Pirms katra pasākuma EPRC izpēta attiecīgā temata (piemēram, projektu atlases vai uzraudzības) apstākļus katrā partnervalstī vai reģionā. Rezultāti tiek apkopoti informatīvos dokumentos, lai sniegtu pārskatu par praksi visā ES, veicot interesantu vai inovatīvu gadījumu izpēti un izceļot gūto mācību attiecībā uz programmu pārvaldību. Tātad, kad partneri apspriež kādu noteiktu jautājumu, viņi jau ir guvuši ieskatu kopīgajās iezīmēs un atšķirībās un var noteikt aspektus, kuros viņu pašu programmu pārvaldības pieredze atbilst starptautiskajai praksei. Mēs arī konkrētos gadījumos sniedzam palīdzību mūsu partnerorganizācijām attiecībā uz noteiktiem īstenošanas jautājumiem.

IQ-Net šogad aprit 20 gadi — kā aizsākās šī tīkla darbība?

DŽ.B.: Ideju par tīkla izveidi ierosināja Stresklaidas Eiropas partnerība, kura pārvaldīja Rietumskotijas Eiropas Reģionālās attīstības fonda programmu. Šo ideju ar lielu entuziasmu atbalstīja citi “2. mērķa” (industrializētie) ES-15 valstu reģioni, kā arī to valstu reģioni, kas ES pievienojās 1995. gadā. ĢD Regio (toreizējais DGXVI) nodrošināja stabilu atbalstu tīkla izveidei, piešķirot sākotnēju stimulējošu dotāciju. Pateicoties EPRC ilggadīgajai pieredzei reģionālās politikas pētniecības un zināšanu apmaiņas jomā, šī iestāde neapšaubāmi bija pirmā izvēle tīkla pārvaldības nodrošināšanai.

Pieredzes apmaiņa Eiropas Savienībā notiek daudzos veidos — ar ko atšķiras IQ-Net?

S.K.: Lai veicinātu atklātu un savstarpēju zināšanu apmaiņu, ir jāveido efektīva savstarpīgā mācīšanās. Mēs daudz strādājam pie zināšanu radīšanas, lai veidotu stabilu pamatu zināšanu apmaiņai. EPRC starptautiskā pētniecības darba grupa veic padziļinātus pētījumus par programmu pārvaldības praktiskajām problēmām visā ES, kā arī izmanto novērtējumus un akadēmisko aprindu ieguldījumu. IQ-Net sanāksmēs tiek veicināta aktīva mijiedarbība, piemēram, rīkojot praktiskus seminārus. Mēs publicējam dokumentus, kuros iekļauts milzīgs apjoms praktisku zināšanu, un laika gaitā esam izveidojuši informācijas krātuvi faktiski par visiem programmu pārvaldības aspektiem.

Kas apliecina šāda veida IQ-Net zināšanu apmaiņas efektivitāti?

DŽ.B.: Reizi trīs gados mēs novērtējam, cik labi darbojas IQ-Net. Visacīmredzamākais ieguvums ir tas, ka programmu vadītāji var savus rezultātus salīdzināt ar citiem. Ir redzams, ka mācās arī pašas organizācijas — IQ-Net ziņojumos un

debatēs ir radītas jaunas idejas un risinājumi tādās jomās kā projektu atlases un uzraudzības sistēmas. Partneru programmās ir ieviestas izmaiņas, pamatojoties uz paraugprakses piemēriem tīklā. Turklāt IQ-Net veido attiecības starp programmām un, vēl jo svarīgāk, — veicina neformālu dialogu ar Komisijas dienestiem par programmu pārvaldības izaicinājumiem.

Kas IQ-Net tīklā sagaidāms nākotnē?

DŽ.B.: Pēdējo divdesmit gadu laikā IQ-Net ir ticis pastāvīgi pielāgots, un tas tiks darīts arī turpmāk, ņemot vērā mūsu partneru vajadzības. Arvien pieaug pieprasījums pēc administratīviem spēju veidošanas pasākumiem, un mēs saskatām iespējas vairāk iesaistīties apmācībā. Mēs uzraudzīsim, kā jaunās reformas — jaunās tematiskās prioritātes, koncentrēšanās uz rezultātiem un izpildes sistēma, finanšu instrumenti un integrētie ieguldījumi — tiek īstenotas šajā plānošanas periodā, un jau domājam par laikposmu pēc 2020. gada. Mums netrūkst tematu turpmākiem pieredzes apmaiņas pasākumiem, un mēs ceram, ka IQ-Net palīdzēs veicināt arī efektīvu mācīšanos.

► **PLAŠĀKA INFORMĀCIJA**
<http://www.eprc.strath.ac.uk/iqnet>

▶ PROJEKTU PIEMĒRI

▶ SPANIJA

▶ LAUKSAIMNIECĪBAS PĒTNIECĪBAS ATTĪSTĪŠANA SPĀNIJĀ

Kopējās izmaksas:
EUR 3 285 349
ES ieguldījums:
EUR 2 628 279

Spānijas rietumos īstenots projekts ir stiprinājis pētniecību un izstrādi lauksaimniecības nozarē, vienlaikus uzlabojot saikni starp vietējiem uzņēmumiem un zinātniekiem. Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) sniegtais atbalsts ir palīdzējis uzbūvēt jaunas ēkas un radīt jaunas darbavietas Finca La Orden-Valdesquera pētniecības institūtā.

Šis institūts, kas ir Estremaduras Zinātniskās un tehnoloģiskās pētniecības centra (CICYTEX) daļa, finansējumu ir izlietojis, lai samaksātu par tā zinātniskās infrastruktūras renovāciju un paplašināšanu — ir veikti tādi darbi kā jaunas biotehnoloģiju noliktavas būvniecība un apūdeņošanas aprīkojuma būtiski uzlabojumi. Turklāt laboratorijām un eksperimentālajām saimniecībām iegādātie materiāli palīdzēs zinātniekiem veikt modernus pētījumus.

Lai gan Finca La Orden-Valdesquera primāri veic pētījumus lauksaimniecības nozarē, tā arī strādā ar saistītiem aspektiem, piemēram, mežsaimniecību un dabas resursu izmantošanu. Pašlaik galvenās projektu jomas ietver enerģijas kultūru novērtēšanu, iespēju meklēšanu lauksaimnieciskās ražošanas uzlabošanai un darbu lopkopības jomā.

Apvāršņu paplašināšana

Pateicoties dažādām tehnoloģiju nodošanas iniciatīvām, no institūta darba labumu gūst lauksaimnieki, citas pētniecības organizācijas, vietējie uzņēmēji un kooperatīvi. Līdz šim ar projekta finansējumu ir atbalstīta informatīvu dienu, semināru, konferenču un lekciju organizēšana. Ir arī sniegta apmācība pētniekiem, tehniķiem un augstskolu studentiem, kuri

specializējas lauksaimniecības jomā. Turklāt ir izveidotas partnerības ar vietējiem uzņēmumiem un pētniecības centriem, veicinot pieredzes apmaiņas apmeklējumus.

Pateicoties uzlabotajai resursu bāzei, tagad institūts par savām darbībām un projektu rezultātiem var informēt daudz plašāku mērķauditoriju. Tas galvenokārt panākts, izstrādājot popularizējošus multivides rīkus, tai skaitā uzlabojot savu tīmekļa vietni. Turklāt ir sagatavotas un izplatītas jaunas publikācijas, lai vēl vairāk uzlabotu tehnoloģiju nodošanu un pārņemšanu lauksaimniecības nozarē.

Jaunas darbavietas

Pateicoties projekta ieguldījumiem, ir radīti vairāk nekā 400 jauni pētniecības, izstrādes un inovāciju projekti, kā arī izveidotas aptuveni 70 sadarbības iniciatīvas ar vietējiem uzņēmumiem. Turklāt šie jaunie pasākumi ir palīdzējuši radīt 35 darbavietas.

Kā norāda CICYTEX ģenerāldirektore Karmena Gonsalese Ramosa (Carmen González Ramos), sniegtais atbalsts ir palīdzējis attīstīt no Estremaduras eksportēto produktu pētniecību un izstrādi, dodot labumu gan vietējiem uzņēmumiem, gan lauksaimniekiem. Projekts ir arī palīdzējis uzlabot Estremaduras lauku reģionu sociālekonomiskos un vides apstākļus.

▶ PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

cicytex.gobex.es/es/centros/la-orden-valdesquera

► APVIENOTĀ KARALISTE

► “PROGRAMMATŪRAS PILSĒTA” KĀ INOVĀCIJU VEICINĀTĀJA

Pateicoties Eiropas Reģionālās attīstības fondam (ERAF), IT nozares uzņēmumiem Anglijas ziemeļaustrumos ir vieta, kur tie var koncentrēties uz produktu izstrādi un attīstību. Sanderlendas programmatūras centrs piedāvā mūsdienīgas telpas darbam, kā arī dažādus uzņēmējdarbības atbalsta pasākumus.

Šo centru 2012. gadā atklāja Sanderlendas pilsētas dome, 63 uzņēmumiem piedāvājot vairāk nekā 6000 m² īres platības ar modernu aprīkojumu un telpām. Lai rosinātu sadarbību ar vietējiem talantiem, centrā ir “smilškaiste” un inovāciju telpas, kurās uzņēmumi var eksperimentēt ar idejām un koncepcijām. Tajā ir arī izstrādes un testēšanas centrs, kā arī kopienas iesaistīšanas telpas semināru organizēšanai.

“Sunderland Software City” (SSC) ir veiksmīgs sadarbības projekts starp Sanderlendas pilsētas domi, universitāti, koledžu un Ziemeļaustrumu reģiona uzņēmējdarbības un inovāciju centru. Šī iniciatīva, kas 2008. gadā izveidota partnerībā ar privāto sektoru, nodrošina vienotu kontaktpunktu jaunizveidotiem un jau esošiem programmatūras izstrādes MVU. Līdz šim projekts palīdzējis vairāk nekā 260 programmatūras izstrādes uzņēmumiem un devis ieguldījumu aptuveni 335 darbvieta radīšanā reģionā, palīdzot attīstīt tehnoloģiju uzņēmumu bāzi gandrīz par 20%.

SSC sniedz uzņēmējdarbības konsultāciju pakalpojumus tādās jomās kā atbalsts ienākšanai tirgū, finanšu plānošana un darījumu starpniecība, tirgus izpēte un piekļuve starptautiskajiem investīciju pakalpojumiem. Mēģinot veicināt potenciālas jaunu klientu un tirgu iespējas, tas arī rosina uzņēmumus no citām nozarēm (piemēram, rūpniecības, veselības aprūpes un atjaunojamo energoresursu nozarēm) izmantot digitālo tehnoloģiju priekšrocības.

Talantu piesaistīšana

SSC pastāvīgi cenšas veidot jaunus attiecību modeļus ar sabiedrību un privātajām un izglītības iestādēm, lai paplašinātu iespējas vietējiem programmatūras izstrādes uzņēmumiem. Piemēram, šis centrs uztur ciešus kontaktus ar Apvienotās Karalistes iniciatīvu “Digital Catapult” un 2015. gadā atklāja vienu no trim reģionālajiem “Digital Catapult” centriem. Ziemeļaustrumu un Tīsas ielejas DCC ir SSC vadīts sadarbības projekts starp piecām vietējām universitātēm un divām vietējo uzņēmumu partnerībām. Tā mērķis ir palīdzēt Apvienotās Karalistes uzņēmumiem drošāk un efektīvāk apmainīties ar patentētiem datiem, lai organizāciju datiem piešķirtu jaunu vērtību un pētītu jaunu komerciālu modeļu izveides iespējas.

SSC un vietējie partneri ir arī svarīgi dalībnieki projektā “Tech City”, Apvienotās Karalistes Tehnoloģiju klasteru apvienībā, Cisco valsts virtuālajā inkubatorā un Sanderlendas darba iespēju atklāšanas iniciatīvā, uzlabojot jauniešu informētību par tiem pieejamajām apmācības un karjeras iespējām.

Attīstot attiecības un partnerības ar citām organizācijām, SSC ir attīstījis savus sasniegumus un izstrādājis ilgtermiņa redzējumu reģiona programmatūras izstrādes nozarē. Tagad galvenā uzmanība ir pievērsta galveno priekšrocību stiprināšanai, radot jaunas iespējas un paplašinot starptautiskās tirdzniecības kontaktus, taču vienlaikus arī novēršot šķēršļus, kas kavē inovatīvu programmatūras izstrādes uzņēmumu izaugsmi.

Attīstot attiecības un partnerības ar citām organizācijām, SSC ir attīstījis savus sasniegumus un izstrādājis ilgtermiņa redzējumu reģiona programmatūras izstrādes nozarē. Tagad galvenā uzmanība ir pievērsta galveno priekšrocību stiprināšanai, radot jaunas iespējas un paplašinot starptautiskās tirdzniecības kontaktus, taču vienlaikus arī novēršot šķēršļus, kas kavē inovatīvu programmatūras izstrādes uzņēmumu izaugsmi.

Kopējās izmaksas:
EUR 17 440 107
ES ieguldījums:
EUR 8 713 330

► **PLAŠĀKA INFORMĀCIJA**
www.sunderlandsoftwarecity.com

▶ EIROPAS TERITORIĀLĀ SADARBĪBA: LATVIJA UN LIETUVA

▶ **KOPĪGI CENTIENI DABAS KATASTROFU NOVĒRŠANĀ**

Latvija un Lietuva ir izveidojušas pārrobežu glābšanas komandu un agrīnās brīdināšanas sistēmu, lai palīdzētu novērst potenciālas dabas katastrofas Lielupes baseinā. Šis baseins uzskatāms par augsta riska teritoriju, jo tajā pa autoceļiem, dzelzceļu un cauruļvadiem tiek transportēti lieli apjomi ķīmijas un naftas ķīmijas produktu.

Projekts "Lielupe ECO", kas saņēma atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF), savai glābšanas komandai ir sagādājis vismodernāko aprīkojumu, lai tā varētu ātri rīkoties, lai novērstu un likvidētu negadījumos radušos piesārņojumu. Komandā darbojas speciālisti no reģiona pašvaldībām, kā arī ugunsdzēsības un glābšanas dienestu darbinieki no Jelgavas Latvijā un Šauļu un Panevėžas pierobežas apgabaliem Lietuvā. Visi komandas locekļi piedalās regulārās apmācībās, kur tie var pilnveidot savas civilās aizsardzības prasmes.

Projekta agrīnās brīdināšanas sistēma izmanto internetu un tīmekli, lai komanda ātri un efektīvi ierastos, kur tas vajadzīgs. Šīs procedūras izmēģinājuma projekts tika īstenots Jelgavā — pilsētā, kurai bieži nākas saskarties ar plūdu risku, — un pēc tam ieviests citās reģiona pilsētās.

Pateicoties zināšanu un pieredzes apmaiņai, no šī projekta ievērojami labumu guvušas gan ārkārtas reaģēšanas brigādes, gan pašvaldības. Tas savukārt palīdzējis projekta partneriem uzlabot savas reaģēšanas spējas dabas katastrofu gadījumā.

Ir ievērojami uzlaboti arī pārrobežu reģiona riska pārvaldības standarti — viens no aspektiem ir tas, ka kopīgā glābšanas komanda tagad var piekļūt vairāk resursiem, nekā darbojoties atsevišķi.

Ātrā reaģēšana

Pirmajā divu gadu darbības posmā saskaņā ar šo projektu ir noorganizēti 75 semināri, kuros apskatīti dažādi jautājumi saistībā ar dabas katastrofām un reaģēšanu ārkārtas situācijās. Šajos pasākumos mācību dalībniekiem un vietējiem iedzīvotājiem bija iespēja uzzināt par šo projektu un to, kā vislabāk reaģēt dažādu dabas katastrofu gadījumā.

Kopumā projekts "Lielupe ECO" ir uzlabojis vietējo iedzīvotāju drošību un dzīves kvalitāti, pilnveidojot publisko ārkārtas reaģēšanas dienestu darbību. Raugoties nākotnē, tas palīdzēs stiprināt un vairāk integrēt pārrobežu kopienas.

Projekta vadītāja Liene Rulle uzsver, ka projekts ir ļāvis abiem reģioniem apmainīties ar informāciju veidos, kas citādi nebūtu iespējami vai ko būtu grūtāk apkopot. Vēl viens būtisks projekta devums nākotnei ir reģiona riska pārvaldības dienestu kvalitātes un pieejamības uzlabošana.

Kopējās izmaksas:
EUR 1 150 511
ES ieguldījums:
EUR 977 934

▶ PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

www.jelgava.lv/pasvaldiba/projekti/2014-gads/latvijas--lietuvas-parrobezu-sadarbibas6/ekologisko-avariju-likvidesana-un-vides-7

► EIROPAS TERITORIALA SADARBĪBA: SLOVĒNIJA UN HORVATIJA

► PĀRROBEŽU BRĪVPRĀTĪGAIS DARBS NOVĒRŠ SOCIĀLO ATSTUMTĪBU

Iniciatīva, kuras mērķis ir sniegt iespējas brīvprātīgā darba nozarē, ir radījusi abpusēji izdevīgu risinājumu Slovēnijas un Horvātijas pierobežas teritorijā. Projektā “City Volunteers”, kurā meklēti inovatīvi veidi, kā atbalstīt vietējās kopienas, prioritāri palīdzēts trūcīgākām grupām un minoritātēm piekļūt brīvprātīgā darba iespējām, tādējādi uzlabojot to dzīves kvalitāti un sociālo iekļautību.

Projekts, kas saņēmis Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansējumu, piedāvāja profesionālu un savstarpēji saskaņotu atbalstu, lai iedzīvotāji varētu atrast tādas brīvprātīgā darba iespējas, kas atbilst viņu vajadzībām un vēlmēm. Tika arī strādāts pie brīvprātīgo izglītības standartu paaugstināšanas, un īpaši tika uzsvērtā palīdzības sniegšana personām ar īpašām vajadzībām.

Svarīgs projekta mērķis bija noteikt jaunus veidus, kā popularizēt brīvprātīgo darbu un tā sniegtās priekšrocības Mariboras pilsētā Podravjes reģionā un kaimiņpilsētā Varaždinā Varaždinskas reģionā Slovēnijā, kā arī Čakovecā Horvātijas Medžimurskas reģionā. Projekta darba grupa arī vēlējas izveidot brīvprātīgo organizāciju tīklu un atbalstīt to darbu, izstrādājot saskaņotu visas nozares struktūru.

Stabila stratēģija

Lai īstenotu šos mērķus, “City Volunteers” pētīja brīvprātīgo darbu vairākos līmeņos. Projekta analīzē tika apskatīti tādi aspekti kā pētniecība, stratēģiskā attīstība, redzamība, spēju veidošana un praktiska atbalsta sniegšanas veidi brīvprātīgo organizācijām.

Pēc šī detalizētā novērtējuma izstrādes projekta darba grupa sagatavoja un īstenoja kopīgu pārrobežu stratēģiju brīvprātīgā darba attīstībai. Kā daļa no spēju veidošanas procesa tika arī izveidots tīkls ar reģionālajiem informācijas birojiem un bibliotēkām, kas var piedāvāt atbalstu brīvprātīgo grupām. Turklāt

saskaņā ar projektu tika organizētas apmācības, lai uzlabotu jauno brīvprātīgā darba līderu prasmes un zināšanas, kā arī tika sagatavoti dažādi apmācību materiāli.

Darba grupa arī izstrādāja jaunus brīvprātīgā darba veidus, piemēram, uzņēmumu brīvprātīgo darbu, saskaņā ar kuru uzņēmumi un organizācijas tiek rosinātas piedalīties kopienas iniciatīvās. Lai nodrošinātu šādu pasākumu pareizu īstenošanu, šajā projektā tika sagatavoti IKT rīki, tostarp tīmekļa vietne, kas veltīta brīvprātīgajam darbam. Tika noorganizēti vairāki pasākumi, lai popularizētu brīvprātīgā darba ieguldījumu sabiedrībā un kopienas kohēzijā.

Lai gan projekts “City Volunteers” noslēdzās 2013. gadā, tā sniegtais ieguldījums joprojām dod rezultātus, jo reģionālie biroji, bibliotēkas un tīmekļa portāls turpina darboties un popularizē iespējas brīvprātīgajiem. To uzturēšanas izmaksas sedz vietējās pašvaldības, un, pateicoties projektam, radītas arī divas pastāvīgas darbvietas.

► **PLAŠĀKA INFORMĀCIJA**
www.city-volunteers.si/

Kopējās izmaksas:
 EUR 614 696
ES ieguldījums:
 EUR 522 492
 (maksimālais
 apstiprinātais)

▶ GRIEKIJA

▶ IEGULDĪJUMI PALĪDZ UZLABOT RAŽOŠANU UN PALIELINĀT EKSPORTU

Grieķijas uzņēmums, kurš ražo dzērienu salmiņus, ir uzlabojis savu ražošanas procesu un palielinājis eksportu, pateicoties ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) atbalstu veiktiem ieguldījumiem aprīkojumā.

Uzņēmums "Matrix Pack SA" jau bija vadošais savā nozarē. Tas ir vienīgais uzņēmums Eiropā, kurš ražo visu veidu dzērienu salmiņus un var lepoties ar 70–75% preču starptautisku eksportu. Tomēr galaprodukta zemā cena, nepieciešamība ievērot dažādus konstrukcijas standartus, kā arī stingras higiēnas prasības rada sarežģītus apstākļus ražošanai un izaugsmei.

Modernas iekārtas

Saskaņā ar konkurētspējas un uzņēmējdarbības rīcības programmu īstenotā projekta "Extroversion I" mērķis bija uzlabot uzņēmuma inovāciju spēju salmiņu ražošanas nozarē, vienlaikus palielinot eksporta potenciālu. Projekta ietvaros tika iegādātas trīs jaunas specializētas ražošanas iekārtas, palīdzot modernizēt "Matrix Pack SA" produktu ražošanas un mārketinga veidus:

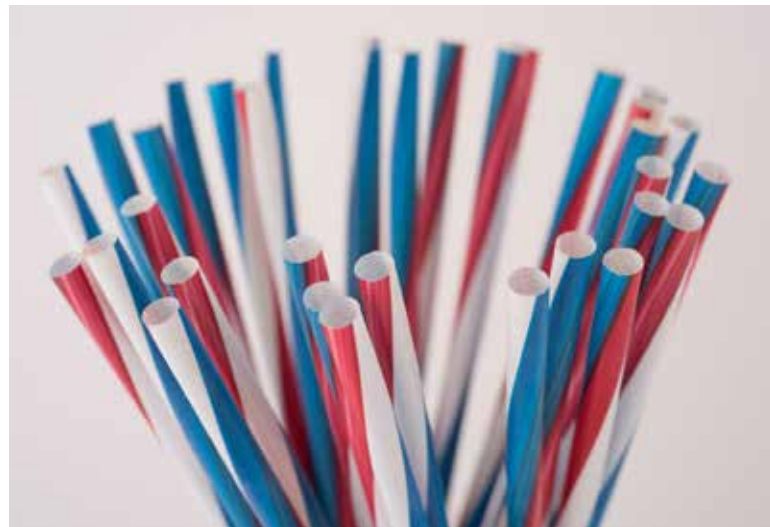
- ▶ Liela ātruma gofrēšanas iekārta, kas salmiņam piešķir tā labi zināmo locījuma vietu, ir palīdzējusi automatizēt ražošanas procesa beigu posmu. Šo iekārtu savienojot ar divām citām jaunām iekārtām, "Matrix Pack SA" ražīgums ir uzlabojies par 30%.
- ▶ Atsevišķa iepakojuma iekārta palīdz katru salmiņu iepakot plastmasas plēvē vai papīra iepakojumā. Šis aprīkojums arī ļauj apdrukāt iepakojumu, kas šķiet pievilcīgs risinājums dažiem klientiem.
- ▶ Salmiņu automātiskas pakošanas iekārta ļauj "Matrix Pack SA" salmiņus iepakot dažādu lielumu iepakojumos — no 40 līdz 250 salmiņiem. Tā kā šī iekārta automatizē visu iepakojuma procesu, uzņēmums šajā ražošanas posmā ir uzlabojis produktivitāti no 15 līdz 120% (atkarībā no klientiem nepieciešamā iepakojuma veida).

Daļu ieguldījuma veidoja arī integrētas datu noliktavas un izsekošanas pārvaldības sistēmas uzstādīšana.

Kopējās izmaksas:
EUR 294 183
ES ieguldījums:
EUR 202 885

Priekšrocības klientiem

Papildus ražošanas modernizēšanai rūpnīcā šis ieguldījums ir ļāvis uzlabot galaprodukta vispārējo kvalitāti. Tas palīdz uzņēmumam iekļūt jaunos tirgos un tirgot produkciju ārvalstu klientiem ar augstiem standartiem, piemēram, lielveikalu ķēdēm un vairumtirgotājiem, kuru pasūtījumiem bieži vien ir īpašas marķēšanas prasības.

Kopš iekārtu uzstādīšanas "Matrix Pack SA" ir paplašinājis savu eksporta bāzi. 2011. gadā uzņēmums apkalpoja 14 ārvalstu klientus, taču jau 2014. gadā, kad noslēdzās ieguldījumu programma, šis rādītājs sasniedza 63. 2015. gadā uzņēmums turpināja uzlabot savus eksporta rādītājus, piegādājot preces kopumā 88 ārvalstu klientiem 25 valstīs.

▶ PLAŠĀKA INFORMĀCIJA
<http://www.matrixpack.gr>

PROGRAMMA

12.–13. MAIJS

Dubrovnikā (HR)

ES stratēģijas Adrijas un
Jonijas reģionam
1. forums (EUSAIR)

1.–2. JŪNIJS

Brisele (BE)

Konference “Viedie reģioni”

16.–17. JŪNIJS

Sofijā (BG)

7. Eiropas novērtēšanas
konference

The Result Orientation:
Cohesion Policy at Work

10.–13. OKTOBRIS

Brisele (BE)

Eiropas Reģionu un pilsētu
nedēļa (tai skaitā
RegioStars ceremonija)

Papildinformāciju par šiem pasākumiem skatiet
Inforegio tīmekļa vietnes sadaļā Programma:
http://ec.europa.eu/regional_policy/lv/newsroom/events/

PIESLĒDZIES

 http://ec.europa.eu/regional_policy/lv/

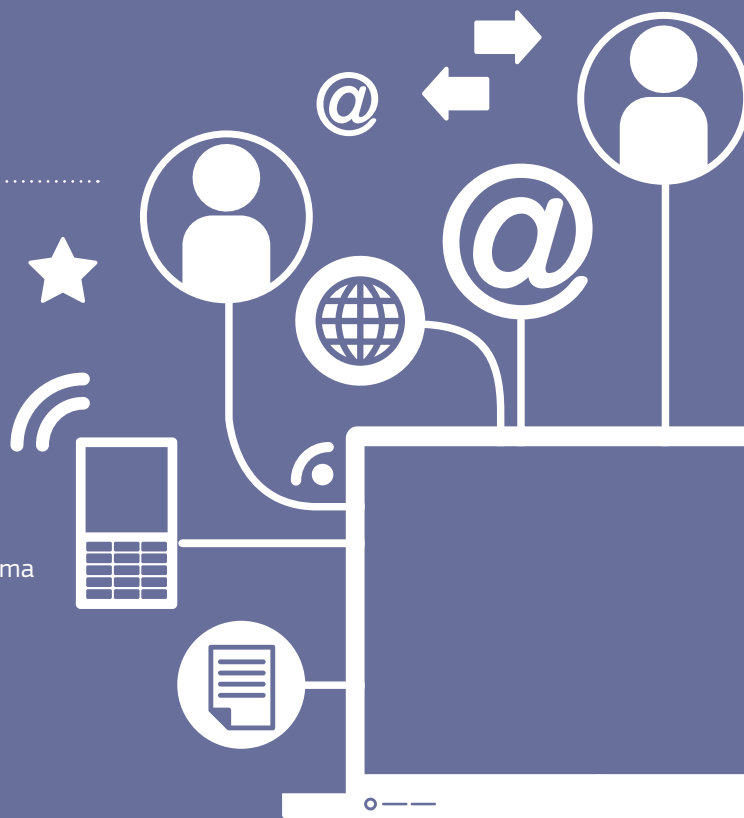
 www.twitter.com/@EU_Regional

 www.yammer.com/regionetwork
Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģD sadarbības platforma

 www.flickr.com/euregional

 Pierakstieties uz mūsu REGIOFLASH jaunumiem
www.inforegiodoc.eu

 www.twitter.com/CorinaCretuEU

■ Publikāciju birojs

Eiropas Komisija,
Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts
Komunikācija — Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Brisele
E-pasts: regio-panorama@ec.europa.eu
Internets: http://ec.europa.eu/regional_policy/lv/

